

Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej
Kadencja VII

Sprawozdanie Stenograficzne

z 89. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

w dniu 20 marca 2015 r.
(trzeci dzień obrad)

Warszawa
2015

SPIS TREŚCI

89. posiedzenie Sejmu

(Obrady w dniu 20 marca 2015 r.)

Wznowienie posiedzenia

Komunikaty

Sekretarz Poseł Dariusz Cezar Dziadzio 211

Sprawy formalne

Poseł Bartosz Kownacki 211

Poseł Krzysztof Szczerski 212

Zmiana porządku dziennego

Marszałek 212

Punkt 1. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury, Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (cd.)

Poseł Sprawozdawca

Iwona Śledzińska-Katarasińska 213

Poseł Anna Paluch 213

Głosowanie

Marszałek 213

Poseł Anna Paluch 214

Poseł Adam Abramowicz 214

Poseł Anna Paluch 215

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska 216

Poseł Anna Paluch 216

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska 217

Poseł Przemysław Wipler 218

Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP

Olgierd Dziekoński 218

Punkt 2. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o:

— senackim projekcie ustawy o działaniach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,

— poselskim projekcie ustawy o statusie Weterana Opozycji Antykomunistycznej i Korpusie Weterana Opozycji Antykomunistycznej wobec dyktatury komunistycznej PRL w latach 1956–1989 oraz o zmianie niektórych ustaw (cd.)

Poseł Sprawozdawca

Sławomir Jan Piechota 219

Poseł Wincenty Elsner 219

Głosowanie

Marszałek 219

Poseł Jan Cedzyński 219

Poseł Romuald Ajchler 220

Poseł Tadeusz Iwiński 220

Poseł Kazimierz Ziobro 221

Poseł Sławomir Jan Piechota 221

Poseł Dariusz Bąk 222

Poseł Wincenty Elsner 222

Poseł Rafał Grupiński 223

Poseł Jacek Świat 223

Poseł Leszek Miller 223

Punkt 3. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Poseł Dariusz Bąk 224

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska

Stanisław Gawłowski 224

Głosowanie

Marszałek 225

Poseł Jan Szyszko 225

Poseł Stanisław Żelichowski 225

Punkt 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (cd.)

Głosowanie

Marszałek 226

Punkt 14. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (cd.)

Głosowanie

Marszałek 226

Punkt 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końco-

wych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie (cd.)	
Posel Tadeusz Iwiński	226
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów	
Janusz Cichoń	226
Głosowanie	
Marszałek	226
Punkt 16. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Republiki Litewskiej, Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Gabinetem Ministrów Ukrainy o utworzeniu wspólnej jednostki wojskowej, sporządzonej w Warszawie dnia 19 września 2014 r. (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	227
Punkt 17. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia 3. Batalionu Łączności NATO (3NSB), elementu podporządkowanego Grupie Systemów Łączności i Informatyki NATO (NCISG) dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w SHAPE dnia 17 września 2014 r. (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	227
Punkt 18. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Traktatu między Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Królestwem Niderlandów oraz Republiką Portugalską, ustanawiającego Europejskie Siły Żandarmerii EUROGENDFOR, sporządzonego w Velsen dnia 18 października 2007 r. (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	227
Punkt 19. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Posel Józef Zych	228
Głosowanie	
Marszałek	228

Punkt 20. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	229
Punkt 21. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	231
Punkt 22. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Cyfryzacji oraz Komisji Kultury i Środków Przekazu o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	231
Punkt 23. porządku dziennego: Głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie informacji o realizacji działań wynikających z „Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego” w 2012 r.	
Głosowanie	
Marszałek	232
Punkt 24. porządku dziennego: Głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie informacji o realizacji działań wynikających z „Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego” w 2013 r.	
Głosowanie	
Marszałek	232
Punkt 25. porządku dziennego: Wybór nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej	
Głosowanie	
Marszałek	232
Punkt 26. porządku dziennego: Zmiany w składzie sekretarzy Sejmu	
Głosowanie	
Marszałek	233
Punkt 27. porządku dziennego: Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych	
Głosowanie	
Marszałek	233

(Przerwa w posiedzeniu)

Wznowienie posiedzenia	
Punkt 28. porządku dziennego: Przedstawiona przez Radę Ministrów informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres	

2010–2011 wraz ze stanowiskiem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny	
Punkt 29. porządku dziennego: Przedstawiona przez Radę Ministrów informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres 2012–2013 wraz ze stanowiskiem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny	
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda.	233
Posel Tadeusz Tomaszewski.	235
Posel Joanna Bobowska.	238
Posel Bożena Henczyca.	240
Posel Krzysztof Michałkiewicz.	242
Posel Piotr Walkowski.	243
Posel Tadeusz Tomaszewski.	244
Posel Zofia Popiolek.	245
Posel Tadeusz Tomaszewski.	246
Posel Krzysztof Michałkiewicz.	246
Posel Joanna Fabisiak.	246
Posel Joanna Bobowska.	247

Posel Marian Cycoń.	247
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda.	247
Posel Tadeusz Tomaszewski.	248
Posel Joanna Bobowska.	249
Oświadczenia	
Posel Tadeusz Tomaszewski.	249
Posel Jerzy Szmit.	250
Zamknięcie posiedzenia	
Załącznik nr 1 – Teksty wystąpień niewygloszonych	
Posel Andrzej Szlachta.	253
Posel Jan Warzecha.	253
Posel Waldemar Andzel.	253
Posel Piotr Chmielowski.	254
Posel Bartosz Kownacki.	254
Posel Józef Rojek.	254
Posel Bogdan Rzońca.	255
Posel Kazimierz Smoliński.	255
Posel Andrzej Szlachta.	256
Posel Jan Warzecha.	256
Posel Ryszard Zawadzki.	257
Posel Ryszard Zbrzyzny.	258
Porządek dzienny	

(Wznowienie posiedzenia o godz. 9 min 04)

(Na posiedzeniu przewodniczą marszałek Sejmu Radosław Sikorski oraz wicemarszałek Jerzy Wenderlich)

Marszałek:

Wznawiam posiedzenie.

Na sekretarzy dzisiejszych obrad powołuję posłów Przemysława Czarneckiego oraz Dariusza Cezara Dziadzia.

Protokół i listę mówców prowadzić będzie pan poseł Przemysław Czarnecki.

Proszę posła sekretarza o odczytanie komunikatów.

Sekretarz Poseł Dariusz Cezar Dziadzio:

W dniu dzisiejszym odbędą się posiedzenia następujących zespołów parlamentarnych:

— Parlamentarnego Zespołu na rzecz Ochrony Życia i Rodziny – bezpośrednio po głosowaniach, ok. godz. 10.30,

— Warmińsko-Mazurskiego Zespołu Parlamentarnego – bezpośrednio po głosowaniach, ok. godz. 10.30. Dziękuję.

Marszałek:

Wysoka Izbo! W ostatnich dniach w Tunezji w Muzeum Bardo w Tunisie miał miejsce atak terrorystyczny. Rezultatem tego aktu barbarzyństwa są liczne ofiary śmiertelne oraz wielu rannych. Wśród nich są także Polacy.

Uczcijmy minutą ciszy ofiary tej tragedii.

(Zebrani wstają, chwila ciszy)

Dziękuję.

Pan Bartosz Kownacki, Prawo i Sprawiedliwość, i pan Krzysztof Szczerski, Prawo i Sprawiedliwość, zgłosili się z wnioskami formalnymi.

Proszę bardzo.

Poseł Bartosz Kownacki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zgłaszam wniosek o przerwę i zwołanie Konwentu Seniorów w następującej sprawie. Otóż w dniu wczorajszym przewodniczyłem pracom zespołu parlamentarnego, który badał powiązania prezydenta Bronisława Komorowskiego z Wojskowymi Służbami Informacyjnymi.

(Poseł Rafał Grupiński: Zejdź z mównicy.)

Waga materiałów ujawnionych w trakcie prac zespołu wymaga, aby zebrał się Konwent Seniorów, by można było przekazać mu te materiały, uzupełnić porządek obrad o tenże punkt i zwrócić się do pana prezydenta Komorowskiego z następującymi pytaniami.

(Głosy z sali: Co to jest?)

Po pierwsze, czy pan prezydent Komorowski kontaktował się z kapitanem Piotrem Polaszczykiem lub innymi oficerami Wojskowych Służb Informacyjnych odpowiedzialnymi za miliardowe defraudacje w SKOK Wołomin i w fundacji Pro Civili? *(Poruszenie na sali)*

(Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska: Dlaczego pan na to pozwala? Proszę wyłączyć mikrofon.)

Marszałek:

Panie pośle, wnioski. *(Gwar na sali)*

(Głos z sali: Proszę wyłączyć mikrofon.)

Poseł Bartosz Kownacki:

Po drugie...

(Poseł Bartosz Kownacki przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

(Głos z sali: To nie jest przedmiotem obrad Sejmu.)

Marszałek:

Panie pośle, przywołuję pana do porządku. Proszę do mnie. *(Gwar na sali)*

Panie pośle, proszę do mnie.

Marszałek

Panie pośle, przywołuję pana do porządku po raz pierwszy.

Panie pośle, przywołuję pana do porządku po raz drugi.

Dziękuję za opuszczenie mównicy.

Z drugim wnioskiem formalnym zgłosił się pan Krzysztof Szczerski, również Prawo i Sprawiedliwość.

Proszę bardzo.

Posel Krzysztof Szczerski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ja też w imieniu Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość proszę o przerwę i zwołanie Konwentu Seniorów w celu podjęcia decyzji o rozszerzeniu porządku obrad obecnego posiedzenia o informację rządu na temat konkluzji Rady Europejskiej przyjętych tej nocy w Brukseli. W konkluzjach tych po raz pierwszy w oficjalnym dokumencie Unii Europejskiej tej rangi znalazł się postulat, iżby unia energetyczna opierała się na zasadzie dekarbonizacji gospodarki. To jest zamach na Śląsk, to jest wyrok na polski węgiel. Koniecznie chcemy wiedzieć, pod jakim naciskiem i na podstawie jakich argumentów premier Kopacz i przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk zgodzili się na dekarbonizację polskiej gospodarki. Dlaczego podpisaliście wyrok na Śląsk? Dlaczego podpisaliście certyfikat śmierci polskiego węgla?

(*Posel Stefan Niesiołowski:* Nie błaznuj.)

(*Posel Rafał Grupiński:* To Kaczyński podpisał wyrok.)

Słowo „dekarbonizacja” było zakazane w dokumentach europejskich przez wszystkie lata. Głównym celem polskiej dyplomacji było wykreślanie słowa „dekarbonizacja” z dokumentów Rady Europejskiej, a tej nocy premier Kopacz zgodziła się na dekarbonizację polskiej gospodarki, czyli wyeliminowanie węgla z polskiej energetyki.

Marszałek:

Panie pośle, zgodnie z art. 184 ust. 2 regulaminu Sejmu wniosek formalny może dotyczyć wyłącznie spraw będących przedmiotem porządku dziennego i przebiegu posiedzenia. Prawo i Sprawiedliwość ma prawo do informacji bieżącej. Proszę zgłosić informację bieżącą w sprawie przebiegu posiedzenia Rady Europejskiej. Jestem przekonany, że pani premier z chęcią udzieli takiej informacji i rozwieje obawy panów.

Posel Krzysztof Szczerski:

Dlatego, panie marszałku, chcielibyśmy, żeby to się stało przedmiotem obrad na obecnym posiedzeniu Sejmu.

(*Posel Stefan Niesiołowski:* Nie błaznuj.)

Węgiel jest bardzo ważny, polska gospodarka też. Nam się na piąteczek nie spieszy. (*Dzwonek*) Możemy czekać w Sejmie, aż pani premier wróci i powie, dlaczego zgodziła się na śmierć polskiego węgla.

(*Posel Rafał Grupiński:* Dostarczymy wam śpiwory.)

Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Nie zamierzam zwoływać Konwentu Seniorów w tej sprawie.

(*Posel Bartosz Kownacki:* Panie marszałku, czego się pan boi? Waszych związków z WSI?)

Proszę zejść z mównicy.

(*Posel Stefan Niesiołowski:* Do komisji etyki pójdziesz.)

(*Posel Bartosz Kownacki wręcza marszałkowi pismo*)

Informuję, że prezes Rady Ministrów zawiadomił Sejm o zamiarze przedłożenia prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do ratyfikacji, bez zgody wyrażonej w ustawie:

— Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o eksporcie szczególnych świadczeń dla osób uprawnionych, które zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w Warszawie dnia 5 grudnia 2014 r.,

— Poprawek do załączników A, B i C do Konwencji Sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych, sporządzonej w Sztokholmie dnia 22 maja 2001 r., przyjętych w Genewie w dniach 4–8 maja 2009 r. oraz 25–29 kwietnia 2011 r.

Posłowie w określonym terminie nie zgłosili zastrzeżeń co do zasadności wybranego przez Radę Ministrów trybu ratyfikacji tych dokumentów.

Komisja Spraw Zagranicznych przedłożyła sprawozdania, w których wnosi o przyjęcie tych zawiadomień premiera bez zastrzeżeń.

Sprawozdania komisji zostały paniom i panom posłom doręczone odpowiednio w drukach nr 3240 i 3241.

W związku z tym, na podstawie art. 120 ust. 4 regulaminu Sejmu, informuję o braku zastrzeżeń co do zasadności wybranego przez Radę Ministrów trybu ratyfikacji tych dokumentów.

Prezydium Sejmu przedłożyło wniosek w sprawie wyboru nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Wniosek ten został doręczony w druku nr 3264.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt obejmujący rozpatrzenie tego wniosku.

Prezydium Sejmu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, przedłożyło wniosek w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych, druk nr 3265.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt obejmujący rozpatrzenie tego wniosku.

Marszałek

Powracamy do rozpatrzenia punktu 1. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury, Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez panią poseł Iwonę Śledzińską-Katarasińską oraz przeprowadził dyskusję, w trakcie której zgłoszono wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości oraz poprawki.

W związku z tym Sejm skierował przedłożony projekt ustawy ponownie do komisji w celu ich rozpatrzenia.

Dodatkowe sprawozdanie – druk nr 3207-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę o zabranie głosu panią poseł Iwonę Śledzińską-Katarasińską w celu przedstawienia dodatkowego sprawozdania komisji.

**Poseł Sprawozdawca
Iwona Śledzińska-Katarasińska:**

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! 19 marca połączone Komisje Infrastruktury, Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Kultury i Środków Przekazu rozpatrywały 18 poprawek, które zgłoszono podczas drugiego czytania, oraz wniosek o odrzucenie projektu ustawy. Połączone komisje rekomendują przyjęcie 7 poprawek, a reszty nie. Dziękuję za uwagę. *(Okłaski)*

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Przechodzimy do głosowania.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy zawartego w druku nr 3207.

Komisje przedstawiają wniosek mniejszości, wniosek o odrzucenie projektu ustawy oraz poprawki.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Komisje wnoszą o odrzucenie tego wniosku.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Do głosu zgłosiła się, zapewne z pytaniem, pani poseł Anna Paluch, Prawo i Sprawiedliwość.

Czas – 1 minuta.

Proszę bardzo.

Poseł Anna Paluch:

Wysoka Izbo! *(Gwar na sali)* Historię półtorarocznej pracy nad projektem ustawy o zmianie ustawy

w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu można porównać do opowieści o łagodnym dr. Jekyllu i złowrogim panu Hydzie, w którego zamienia się dr Jekyll po wypiciu pewnej mikstury.

(Poseł Rafał Grupiński: Czekamy na pytanie.)

Szanowni Państwo! W projekcie ustawy złożonym 1,5 roku temu do łaski marszałkowskiej były ujęte m.in. ustawy, które ograniczały stosowanie decyzji o warunkach zabudowy, stanowiące najistotniejsze przepisy mogące zapewniać ochronę krajobrazu. Cóż się stało po półtorarocznej pracy nad tym projektem? Mam wrażenie, że ta ustawa jest rodzajem takiej wieloczynnościowej, obrotowej maczugi, którą koalicja rządząca załatwia sobie kilka najważniejszych spraw. Mianowicie chodzi o to, żeby przyłożyć opozycji, rzucając jej pod nogi kłody w kampanii, wycisnąć z kasy przedsiębiorców, zmuszając ich do ponoszenia opłat reklamowych, udobruchać gminy wydrenowane z pieniędzy *(Dzwonek)* przez wieloletnią politykę i stworzyć nowy rynek usług.

Pytanie retoryczne, panie marszałku, samo się więc nasuwa: Czy można głosować za takim projektem ustawy?

Marszałek:

Rozumiem, że na pytanie retoryczne nie spodziewa się pani poseł odpowiedzi.

Jeszcze w odniesieniu do poprzedniego pytania posła Prawa i Sprawiedliwości muszę niestety stwierdzić, że złożone pismo nie zawiera podpisu, więc ze względów chociażby formalnych, ale także merytorycznych, bo jest insynuacją wobec prezydenta RP, nie jestem w stanie nadać mu biegu. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy zawartego w sprawozdaniu...

Możemy już w tej chwili głosować.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 186, przeciw – 236, wstrzymało się 2.

Stwierdzam, że Sejm wniosek o odrzucenie odrzucił.

W poprawce 1. do art. 3 wnioskodawcy proponują, aby skreślić pkt 2 i 3.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Mamy zgłoszenie do zadania pytania.

Ponownie pani poseł Paluch.

Mam nadzieję, że tym razem pytanie będzie merytoryczne, a nie retoryczne.

(Poseł Krystyna Pawłowicz: Zawsze merytoryczne.)

Posel Anna Paluch:

Panie marszałku, ja niemerytorycznych pytań nie zadaję. (*Wesołość na sali, oklaski*)
(*Głos z sali: Śmiało!*)

Marszałek:

Sama pani deklarowała inaczej.

Posel Anna Paluch:

Szanowni Państwo! Przepisy art. 22 ust. 2c i 2d, które z uporem godnym lepszej sprawy koalicja rządząca lansuje w tym projekcie ustawy, przedstawianym jako narzędzie ochrony krajobrazu, w rzeczywistości zwiększają możliwość stawiania reklam w granicach miast na prawach powiatu, czyli w największych polskich miastach. Teraz, po uchwaleniu tej ustawy, reklamy wejdą na pasy drogowe. Dotychczas pasy drogowe były terenem przeznaczonym na lokalizowanie tylko takich urządzeń, które zapewniają bezpieczeństwo użytkowników ruchu. W tej chwili, po przyjęciu tych przepisów, na pasach drogowych w największych miastach polskich znajdują się agresywne reklamy. Dlaczego upieracie się państwo przy przepisie, który w istocie będzie szkodził i zaowocuje nasilającym się chaosem w krajobrazie? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Czy rząd chce udzielić odpowiedzi? Nie widzę.
Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.
Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. Za – 179, przeciw – 245, wstrzymało się 5.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

W poprawce 2. do art. 3 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 4 oraz aby dodać pkt 6.

Z poprawką tą łączy się poprawka 16.

Nad tymi poprawkami głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Przyjęcie tych poprawek spowoduje bezprzedmiotowość poprawki 3.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 2. i 16., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 244, przeciw – 180, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm poprawki przyjął.

Poprawka 3. stała się bezprzedmiotowa.

W poprawce 4. do art. 4 wnioskodawcy proponują, aby skreślić pkt 3.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Z pytaniem zgłasza się pan poseł Adam Abramowicz, Prawo i Sprawiedliwość.

Proszę bardzo.

Posel Adam Abramowicz:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! W kampanii wyborczej pan prezydent Komorowski przedstawia się jako rzecznik Polaków prowadzących działalność gospodarczą, deklarujący pomoc w usuwaniu barier i przeszkód, które dzisiaj stawiają Polskę na szarym końcu w rankingach dotyczących przedsiębiorczości. Niestety, pomiędzy słowami a czynami rozciąga się głęboka przepaść. W procedowanym dzisiaj projekcie ustawy, złożonym przez Kancelarię Prezydenta RP do Sejmu, pod płaszczykiem ochrony krajobrazu wprowadza się nowy podatek, który zwiększy koszty prowadzenia działalności gospodarczej i utrudni otwieranie nowych firm. Związek pomiędzy ochroną krajobrazu a nowym haraczem trudno się dopatrzeć. Czy ciągle podnoszenie podatków, a co za tym idzie, kosztów działalności gospodarczej w Polsce nie wpłynie negatywnie na rozwój naszego kraju i czy nie wyrzuci za granicę kolejnej fali młodych Polaków, nieznających w swojej ojczyźnie warunków do godnego życia? Na to pytanie państwo teraz odpowiecie (*Dzwonek*), głosując nad tą poprawką, którą złożył klub Prawa i Sprawiedliwości. Ta poprawka usuwa ten nowy haracz dla przedsiębiorców.

Marszałek:

Czas minął, panie pośle.

Posel Adam Abramowicz:

Jeżeli zagłosujecie za, tej opłaty nie będzie. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 4. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 177, przeciw – 241, wstrzymało się 7.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

W 5. poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie art. 5.

Marszałek

Komisje wnoszą o odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 5. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 188, przeciw – 239, wstrzymał się 1.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

Poprawki od 6. do 9. zgłoszono do art. 7 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W poprawce 6. do art. 10 ust. 1 pkt 4a wnioskodawcy proponują zmianę o charakterze legislacyjnym.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 6. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 173, przeciw – 251, wstrzymało się 2.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

W poprawce 7. do dodawanego w ustawie art. 37b wnioskodawcy proponują zmianę powołania w ust. 5.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 7. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 246, przeciw – 50, wstrzymało się 130.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął.

W 8. poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie dodawanego w ustawie art. 38b.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 8. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 251, przeciw – 176, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

W poprawce 9. do art. 59 wnioskodawcy proponują, aby dodać ust. 1a.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Do głosu zgłasza się ponownie pani poseł Anna Paluch. (*Poruszenie na sali*)

(*Głosy z sali: Ooo...*)

(*Głos z sali: Niemożliwe.*)

Poseł Anna Paluch:

Wysoka Izbo! Nasza poprawka do art. 7 sprowadza się do tego, żeby przepis, który zniknął w trakcie prac sejmowych z ustawy – odnoszący się do art. 59 ustawy, stanowiący, że nie stosuje się decyzji o warunkach zabudowy do sposobu lokalizacji obiektów budowlanych – przynajmniej odnieść do obszarów objętych formami ochrony. Krótko mówiąc, sprawozdanie komisji znacząco różni się od projektu wyjściowego. Zniknęło m.in. pojęcie dominanty krajobrazowej i znikły przepisy do niego się odnoszące, to znaczy przepisy dotyczące... (*Poruszenie na sali*)

(*Poseł Anna Zalewska: Tak.*)

...między innymi wiatraków, a uciemżeni Polacy...

(*Głosy z sali: Ooo...*)

...spodziewali się troszeczkę ulgi w tym przedmiocie. Mianowicie zniknął przepis o treści: Dla obiektu budowlanego o charakterze dominanty krajobrazowej nie wydaje się decyzji o warunkach zabudowy. Oczywiście niekoniecznie trzeba było skupiać się w tym wypadku na pojęciu dominanty krajobrazowej. (*Dzwonek*) Generalnie chcemy, żeby te przepisy odnosiły się przynajmniej do obszarów chronionych, o których mowa w art. 6 ustawy o ochronie przyrody. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Czy rząd chce wyjaśnić sprawę?

Nie ma takiej potrzeby.

Wobec tego głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 9. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 179, przeciw – 247, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę odrzucił.

Poprawki od 10. do 14. zgłoszono do art. 9 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o ochronie przyrody.

W poprawce 10. do art. 16 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie dodawanych ust. 4a i 4e.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Bardzo proszę, ponownie pani poseł Anna Paluch. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali: No nie.*)

Poseł Anna Paluch:

Wysoka Izbo! Poprawka 10. dotyczy art. 9 i sprowadza się do kwestii następującej. Zauważamy, proszę państwa, że w toku prac nad projektami uchwał sejmiku województwa w sprawach parków krajobrazowych zasięga się opinii, dokonuje się uzgodnień. Państwo proponujecie, czy rząd proponuje, czy podkomisja proponuje, żeby te uzgodnienia odbywały

Posel Anna Paluch

się w trybie art. 106 Kodeksu postępowania administracyjnego. Natomiast ośmielamy się zwrócić państwu uwagę, że skoro uzgodnienia dokonuje się z radą gminy, to rada gminy podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwał i przepis musi być do tego dostosowany. Do tego sprowadza się nasza poprawka. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 10. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 176, przeciw – 245, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 11. poprawce do art. 19 wnioskodawcy proponują zmiany do trybu zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu ochrony.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 11. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 250, przeciw – 177, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

W 12. poprawce do art. 23 wnioskodawcy proponują inne brzmienie dodawanych ust. 3a i 3e.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 12. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 185, przeciw – 239, wstrzymało się 2.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

W poprawce 13. do dodawanego w ustawie art. 23a wnioskodawcy proponują, aby dodać nowe ust. 5–7.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 13. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 246, przeciw – 169, wstrzymało się 12.

Sejm poprawkę przyjął.

W poprawce 14. wnioskodawcy proponują, aby w ustawie dodać art. 24a.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Pytanie ma pani poseł Paluch.

Proszę bardzo.

Posel Anna Paluch:

Mam pytanie tym razem do większości sejmowej: Czy dużo macie państwo znajomych, którzy potrzebują sobie przebudować dach – na domu, na pensjonacie, na domu czasowym – na piękny, z właściwym nachyleniem połaci dachowych, z pięknych gontów itd.? Bo do tego sprowadza się zapis, który państwo proponujecie w art. 24 ust. 2, tzn. do tego, że z budżetu sejmiku będą dokonywane przebudowy obiektów, które nie pasują, które się nie wpisują w uchwalone, że tak powiem, efekty audytu krajobrazowego. Pytanie jest proste i zasadnicze: Dlaczego to sejmik ma ponosić koszty, czyli dlaczego prywatne inwestycje będą finansowane z publicznych środków? (*Oklaski*)

Marszałek:

Czy pani poseł sprawozdawca chce udzielić odpowiedzi?

Proszę bardzo.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska:

Nie chcę mówić o tym, kto ma jakich znajomych, tylko, jak pani poseł Paluch twierdziła, przez 1,5 roku trwały prace nad tą ustawą, a, jak widzę, w ogóle, kompletnie jej przez te 1,5 roku nie zrozumiała. Tak więc chcę powiedzieć, że artykuł, który pani poseł kwestionuje, mówi o tym, dokładnie powtarza to, czego sobie życzyła pani poseł, że właściciele nie są zobowiązani, ale samorząd województwa na wniosek właściciela może ewentualnie pokryć koszty dostosowania obiektu do wymagań aktów, które wejdą. Może, nie musi, na wniosek właściciela. Jak sądzę, nie ma tu żadnego niebezpieczeństwa. A po raz pierwszy w życiu widzę, że Prawo i Sprawiedliwość występuje przeciwko właścicielom czegokolwiek. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Posel Krystyna Pawłowicz: Przeciwno wydawaniu pieniędzy publicznych.*)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Myślę, że to wyjaśnia sprawę.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 14... (*Poruszenie na sali*)

W trybie sprostowania?

Proszę bardzo.

(*Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska: Ale czego?*)

Posel Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Wysoka Izbo! Pani poseł przewodnicząca podkomisji najwyraźniej nie zrozumiała mojej wypowiedzi.

Posel Anna Paluch

Pani przewodnicząca, chcę pani zacytować fragment opinii rządu o przedstawionym przez pana prezydenta projekcie odnoszący się do tego przepisu, podpisanej przez waszego byłego przewodniczącego Donalda Tuska:

(*Posel Stefan Niesiołowski*: Nie ma związku z tym.)

„Należy zauważyć, iż projektodawca nie oszacował kosztów wprowadzenia regulacji oraz nie wskazał źródeł finansowania nowych zadań samorządów wojewódzkich, w szczególności w zakresie wypłaty odszkodowań”. A więc, proszę państwa (*Oklaski*), to jest przepis, który będzie działał dla pana Sobiesiaka, który lubił budować na terenach chronionych, objętych formami ochrony krajobrazowej, to jest przepis...

Marszałek:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Posel Anna Paluch:

...to jest lex Sobiesiak. (*Oklaski*)

Marszałek:

Pani poseł, wydaje mi się, że pani poseł sprawozdawca, osobom (*Gwar na sali*) mającym minimum dobrej woli, wyjaśniła sprawę, że mianowicie sprawa jest fakultatywna, a wobec tego trudno określić koszty finansowania. Tak ja to zrozumiałem.

(*Posel Anna Paluch*: To są impresje pana marszałka. I to jest ścieżka do takich zachowań.)

(*Posel Anna Zalewska*: Pan marszałek prowadzi obrady, ale niech pan nie komentuje.)

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 14. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 187, przeciw – 236, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

W poprawce 15. do art. 10 wnioskodawcy proponują, aby dodać pkt 3.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 15. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 174, przeciw – 247, wstrzymało się 3.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

Poprawkę 16. już rozpatrzyliśmy.

W poprawce 17. do art. 11 ust. 3 wnioskodawcy proponują zmianę przepisu przejściowego.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 17. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 255, przeciw – 38, wstrzymało się 131.

Sejm poprawkę przyjął.

W poprawce 18. do art. 11 wnioskodawcy proponują, aby dodać ust. 5.

Komisje wnoszą o odrzucenie.

Pani poseł Anna Paluch, Prawo i Sprawiedliwość. (*Gwar na sali*)

Posel Anna Paluch:

Wysoka Izbo! Proponujemy w art. 11 zawierającym przepisy przejściowe dodanie ust. 5 mówiącego, że do czasu wejścia w życie uchwał, o których mowa w art. 38b ust. 4 – czyli tych konstytuujących audyty krajobrazowe – ustawy zmienianej niniejszą ustawą, plany ochrony dla parków krajobrazowych, parków narodowych i rezerwatów przyrody sporządza się na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody.

Krótko mówiąc, istnieje duże prawdopodobieństwo, że obecnie zaproponowane zapisy projektu ustawy uniemożliwią konsumpcję środków, które w budżetach samorządów wojewódzkich są przeznaczone na wykonanie planów ochrony tych jednostek chronionych, o których mówiłam. W planach ochrony trzeba uwzględnić efekty audytu krajobrazowego, a obawiamy się, że audyt krajobrazowy, który ma być wykonany w ciągu tych 3 lat, które są zapisane w ustawie jako termin wykonania audytu krajobrazowego, przeciągnie się i że po prostu nie zdąży się sporządzić tych dokumentów. (*Dzwonek*) Wtedy przepadną te pieniądze, które mogłyby być przeznaczone na wykonanie planów ochrony, dlatego wnosimy o wprowadzenie tej poprawki. Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Ważna kwestia.

Proszę panią poseł sprawozdawcę o wyjaśnienie.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska:

Według mnie logiczne byłoby, tak jak mówi pani poseł Paluch, że jeżeli jeszcze nie będzie tego audytu krajobrazowego, to nie będzie żadnych podstaw, żeby się stosować do jego zaleceń. Nie wiem, być może mój profesor od logiki nie był doskonały, ale wydaje mi się, że był. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 18. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 190, przeciw – 235, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę odrzucił.

W jedynym wniosku mniejszości wnioskodawcy proponują, aby ustawa weszła w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 185, przeciw – 240, wstrzymał się 1.

Stwierdzam, że Sejm wniosek mniejszości odrzucił.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Przemysław Wipler, niezrzeszony.

Posel Przemysław Wipler:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam pytania do przedstawiciela pana prezydenta, do przedstawiciela wnioskodawcy. Ostatnich 5 lat pokazało dobitnie, że Bronisław Komorowski to prezydent nowych, wysokich, skomplikowanych podatków. (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Rafał Grupiński*: To nie jest miejsce na kampanię wyborczą.)

W projekcie ustawy, który przedłożyła Kancelaria Prezydenta RP, który przedłożył pan prezydent, wprowadza się nowy podatek. Stąd pierwsze pytanie: Dlaczego uważacie państwo, że nakładanie nowych podatków na przedsiębiorców cokolwiek zmieni, jeżeli chodzi o kwestie krajobrazowe?

Drugie pytanie. W ciągu ostatnich dwóch tygodni straciliście dwóch prezydentów, dwóch burmistrzów, którzy popierali pana prezydenta, wspierali go w trakcie wydarzeń jako samorządowcy. Prezydent Gdańska stał się panem Pawłem bez nazwiska, burmistrz czy prezydent Piaseczna również stracił nazwisko.

Marszałek:

Panie pośle...

Posel Przemysław Wipler:

Pytanie do przedstawiciela pana prezydenta: Dlaczego chcecie uchwalić kolejną ustawę korupcyjną

(*Dzwonek*), która da kolejne kompetencje, bo już setki tysięcy złotych wyłudza od przedsiębiorców? Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Pytanie drugie ma charakter insynuacji, a nie pytania.

Czy pan minister Dziekoński zechce odpowiedzieć na pierwsze pytanie?

**Sekretarz Stanu
w Kancelarii Prezydenta RP
Olgierd Dziekoński:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chciałbym panu posłowi przypomnieć, że badania opinii publicznej sporządzone w grudniu zeszłego roku przez Centrum Badania Opinii Społecznej mówią „nie” reklamom. 81,4% Polaków nie chce reklam w miejscach o unikatowym krajobrazie.

(*Głos z sali*: To nie o tym.)

71,1% Polaków nie chce reklam w śródmieściach miast, 54,9% Polaków nie chce reklam wzdłuż dróg publicznych poza obszarem zabudowanym. Bardzo dziękuję. (*Oklaski*)

(*Posel Krystyna Pawłowicz*: O podatkach była mowa, a nie o reklamach.)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, w brzmieniu proponowanym przez Komisję Infrastruktury, Komisję Kultury i Środków Przekazu oraz Komisję Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, wraz z przyjętymi poprawkami, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 236, przeciw – 183, wstrzymało się 7.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.

Gratuluję i dziękuję Pałacowi Prezydenckiemu.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 2. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o:

— senackim projekcie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,

— poselskim projekcie ustawy o statusie Weterana Opozycji Antykomunistycznej i Korpusie

Marszałek**Weterana Opozycji Antykomunistycznej wobec dyktatury komunistycznej PRL w latach 1956–1989 oraz o zmianie niektórych ustaw.**

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez pana posła Sławomira Jana Piechotę oraz przeprowadził dyskusję, w trakcie której zgłoszono poprawki.

Sejm skierował projekt ustawy do komisji w celu ich rozpatrzenia.

Dodatkowe sprawozdanie zostało doręczone w druku nr 3119-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę komisji pana posła Sławomira Jana Piechotę.

**Poseł Sprawozdawca
Sławomir Jan Piechota:**

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoki Sejmie! Podczas drugiego czytania projektu ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych zgłoszono 13 poprawek. Komisja rozpatrzyła te poprawki i rekomenduje Wysokiej Izbie przyjęcie poprawek 2., 3., 8., 9., 10. i 13. Komisja rekomenduje odrzucenie pozostałych poprawek. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przechodzimy do głosowania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy zawartego w sprawozdaniu, druk nr 3119.

Komisja przedstawia również wniosek mniejszości i poprawki, nad którymi głosować będziemy w pierwszej kolejności.

We wniosku mniejszości wnioskodawca proponuje projektowi ustawy nadać nowe brzmienie.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Do pytania zgłosił się pan poseł Wincenty Elsner, Sojusz Lewicy Demokratycznej.

Poseł Wincenty Elsner:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Ilu działaczy opozycyjnych żyje dzisiaj w biedzie i potrzebuje pomocy? 20 tys., 40 tys. – takie liczby padały podczas debaty. A czy pan zna dane dotyczące tego, ile zakładów pracy zostało zlikwidowanych w latach 1989–1992? Ponad 700. Ile osób straciło wówczas pracę? 1 mln osób. Ile PGR-ów zostało zlikwidowanych praktycznie z dnia na dzień? Prawie 0,5 tys. Ile osób straciło wówczas pracę? Prawie 0,5 mln. Razem daje to 1,5 mln poszkodowanych przez system trans-

formacji. I tym osobom nie należą się żadne świadczenia. Dlaczego oni są gorsi? Dlatego że nie trzymali ulotek w rękach? Nie, oni trzymali zwolnienia z pracy. Nie dzielimy polskiej biedy. Ona jedno ma imię. *(Dzwonek)* Pomagajmy wszystkim. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku mniejszości, a tym samym za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu proponowanym przez wnioskodawców, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428. Za – 136, przeciw – 291, wstrzymał się 1.

Sejm wniosek mniejszości odrzucił.

W 1. poprawce wnioskodawcy proponują tytułowi ustawy nadać brzmienie: „o weteranach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych”.

Konsekwencją przyjęcia poprawki jest zamiana sformułowania „działacz opozycji antykomunistycznej” na sformułowanie „weteran opozycji antykomunistycznej” w całym projekcie.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Z pytaniem zgłosił się pan poseł Jan Cedzyński, SLD.

Poseł Jan Cedzyński:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Początek lat 90. był wygraną tych, którzy walczyli o wolną Polskę, ale był również przegraną milionów Polaków, którzy stracili swoje miejsca pracy w wielkich zakładach pracy i państwowych gospodarstwach rolnych, stali się ofiarami liberalnej gospodarki i reform Balcerowicza, reform, w których liczyła się tylko i wyłącznie ekonomia, a nie wrażliwość społeczna i los człowieka.

Dlatego Sojusz Lewicy Demokratycznej chce pomóc ofiarom transformacji, proponuje im dać choćby niewielką rekompensatę za tamte krzywdy i upokorzenia – robotnikom wielkich zakładów pracy i pracownikom PGR-ów, tym, którzy zapłacili wysoką cenę za wszystkie błędy transformacji i dzisiaj często nie mają środków...

Marszałek:

Panie pośle, do rzeczy.

Poseł Jan Cedzyński:

...do godnego życia. Ci ludzie są takimi samymi... Słucham?

Marszałek:

Proszę do rzeczy, to jest ustawa dotycząca okresu kończącego się w roku 1989.

Posel Jan Cedzyński:

Już przechodzę, panie marszałku. (*Gwar na sali*) ...bohaterami tamtych czasów (*Dzwonek*) jak ci z ulotkami w garści. Nie dzielcie polskiej biedy. Ona jedno ma imię. Pomagajmy wszystkim potrzebującym.

Pani premier, czy pani chce pomóc ofiarom transformacji...

Marszałek:

Czas się skończył, panie pośle.

Posel Jan Cedzyński:

...tym, dla których Balcerowicz nie był zbawcą, tylko przekleństwem? Dziękuję. (*Poruszenie na sali, oklaski*)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki wraz z konsekwencją, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425. Za – 140, przeciw – 284, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 4 pkt 1 wnioskodawcy proponują, aby wyraz „albo” zastąpić wyrazem „i”.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Do zapytania zgłosił się pan poseł Romuald Ajchler, SLD, któremu zwracam uwagę, że ustawa dotyczy okresu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, PRL, do 1989 r.

Posel Romuald Ajchler:

Panie Marszałku! Ja wiem, czego dotyczy ustawa, ale dziękuję za odpowiedź, tyle tylko, że ludzie PGR-u to także pokrzywdzeni w tamtym czasie. Wskazałbym, jako SLD, środki na realizację tego, o czym mówił pan poseł Cedzyński. Rokrocznie do budżetu państwa ze sprzedawanego majątku popegeerowskiego wpływa ok. 2,5 mld zł. W związku z powyższym warto by było tej grupie społecznej wyznaczyć z tejże kwoty ok. 0,5 mld zł rocznie i przeznaczyć to na naprawienie tych krzywd, o których tu mówimy, jeśli chodzi o weteranów opozycji. To jest pierwsza sprawa.

Marszałek:

Panie pośle, do rzeczy. (*Poruszenie na sali*) Jeżeli chcecie wnieść projekt ustawy o rekompensacie innych krzywd, proszę bardzo, ale nie o tym dzisiaj dyskutujemy. (*Oklaski*)

Posel Romuald Ajchler:

Panie marszałku, różnie mówimy o tym, kto mówi do rzeczy. Mnie się wydaje, że – powołuję się na te skrzywdzone osoby (*Dzwonek*), również wstawiam się za tymi, którzy byli pokrzywdzeni przez los, przez zmianę ustrojową – to jest 0,5 mln ludzi PGR-ów i trzeba o tym pamiętać. (*Poruszenie na sali, oklaski*)

Marszałek:

Ale w innym okresie, panie pośle.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428. Za – 417, przeciw – 9, wstrzymało się 2.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce wnioskodawcy proponują nadać nowe brzmienie art. 6.

Z poprawką tą łączą się poprawki 8., 9. i 10.

Głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 3., 8., 9. i 10., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425. Za – 411, przeciw – 13, wstrzymał się 1.

Sejm poprawki przyjął.

W 4. poprawce do art. 9 ust. 1 wnioskodawcy proponują inną wysokość świadczenia pieniężnego.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Pan poseł Tadeusz Iwiński, SLD, chce zadać pytanie. (*Poruszenie na sali*) Rozumiem, że na temat ustawy, która jest przedmiotem debaty.

Posel Tadeusz Iwiński:

Panie Marszałku! Pan przebywał w tym czasie sporo lat za granicą, więc może pan nie do końca znał tamtą rzeczywistość.

Mam pytanie do sprawozdawcy. Otóż byli ludzie z opozycji ewidentnie skrzywdzeni, którzy byli represjonowani, którzy nie mogli kontynuować kariery naukowej itd. Im rzeczywiście należy się rekompensata. Jeżeli w tej poprawce proponuje się radykalne

Posel Tadeusz Iwiński

zwiększenie kwoty rekompensaty, a w tym czasie, jak tu powiedziano, i pan niepotrzebnie interweniował, rzeczywiście ludzie z PGR-ów, nie tylko z Warmii i Mazur, nic nie dostali, żadnej rekompensaty, także pracownicy zakładów, które upadły, to czy nie powinno być tak, że uzasadnienie nie tylko tej ustawy, ale również tego punktu, tej poprawki powinno być potraktowane jako iunctim, łącznie. Dlatego że sprawiedliwość również dla tych działaczy...

(*Głos z sali:* Rządziliście osiem lat.)

Panie przewodniczący (*Dzwonek*), chodzi mi o to... Już kończę.

...że sprawiedliwość się spóźnia również dla tych działaczy opozycji, ale nie może być tak, jak mówił Stanisław Brzozowski, wybitny filozof i pisarz, że sprawiedliwość mieszka na dnie bogatego worka. Ta poprawka, i duża część tej ustawy, jest skonstruowana według filozofii wybiórczej sprawiedliwości. (*Poruszenie na sali, oklaski*)

Marszałek:

Czy poseł sprawozdawca chce zabrać głos?

Zgłasza się do zadania pytania pan poseł Kazimierz Ziobro.

Na tym zamykam listę zadających pytania w tym punkcie.

Posel Kazimierz Ziobro:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam pytanie do Klubu Poselskiego SLD.

(*Posel Leszek Aleksandrak:* Nie ma takich pytań.)

Oczywiście do wszystkich posłów, ale odnosząc się do waszych gremialnych wystąpień, po pierwsze...

(*Głos z sali:* Po drugie.)

...czy nie bierzecie odpowiedzialności za tamtą historię, za tamten stan rzeczy...

(*Posel Leszek Aleksandrak:* Nie bierzemy.)

...za opozycję wepchniętą do więzień, za internowania?

(*Posel Leszek Aleksandrak:* Nie bierzemy.)

Czy nie bierzecie odpowiedzialności, jeżeli na ten rodowód się powołujecie (*Oklaski*), za rozstrzelanych?

(*Posel Leszek Aleksandrak:* O Jezu!)

Czy nie bierzecie odpowiedzialności za katastroficzny stan państwa, polskiej gospodarki, do którego doprowadziliście? (*Poruszenie na sali*) Ta transformacja była budowana na zgłiszczach, a to wy do tego stanu doprowadziliście. To nie „Solidarność” uwłaszczała mieniem narodowym...

(*Posel Leszek Aleksandrak:* Tak.)

...to nie „Solidarność” pojechała do Moskwy po pieniądze. (*Poruszenie na sali*) Panowie, trochę pokory, bo pies szczeka, a karawana i tak pojedzie dalej. (*Oklaski*)

(*Głosy z sali:* Ooo...)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Czy poseł sprawozdawca chce zabrać głos?

Bardzo proszę o wyjaśnienia posła sprawozdawcę.

Posel Sławomir Jan Piechota:

Panie Marszałku! Wiele wypowiedzi w tej dyskusji świadczy o tym, że zabierający głos nie pofatygowali się, żeby zająrzeć do tej ustawy. Gdyby poświęcili nie za wiele czasu w sumie dość lakonicznej ustawie, to łatwo by zrozumieli, że ustawa ma czysto pomocowy charakter, że uzupełnia wcześniejsze regulacje o charakterze odszkodowawczo-rekompensacyjnym i że ustalone formy udzielenia pomocy są bardzo rzetelnie przemyślane i mają trafić do tych osób, którym dotychczas funkcjonujący w Polsce system nieskutecznie udzielał tego wsparcia, a wreszcie że ta ustawa oczywiście nie zastępuje tych wcześniejszych uchwalonych, a także generalnie funkcjonującego w Polsce systemu opartego na ustawie o pomocy społecznej. Zachęcam zatem przed zadawaniem kolejnych pytań, aby zająrzeć do tej naprawdę niewymagającej wielkiego wysiłku, prostej ustawy. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję bardzo

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 4. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 138, przeciw – 288, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 5. poprawce do art. 9 ust. 4 wnioskodawcy proponują wydłużenie okresu przyznania świadczenia pieniężnego.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 5. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 131, przeciw – 285, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 6. poprawce do art. 9 ust. 5 wnioskodawcy proponują zmianę zasady bezterminowego przyznawania świadczenia, o którym mowa w tym przepisie.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Do pytania zgłosił się pan poseł Dariusz Bąk, Prawo i Sprawiedliwość.

Proszę bardzo.

Posel Dariusz Bąk:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Mam pytanie do sprawozdawcy projektu. Kto rządził Polską, kiedy wprowadzano stan wojenny? Bo według mojej wiedzy PZPR, ZSL i SD.

(Poseł Ryszard Zbrzyzny: Niemożliwe.)

Dzisiaj na tej sali mamy do czynienia z teatrem pogrobowców komunizmu w Polsce. *(Oklaski)*

(Głosy z sali: Bravo!)

To są działacze PZPR, którzy próbują coś udowodnić. Wy udowodniliście swoim działaniem, nieszczęściu uległo kilkadziesiąt tysięcy ludzi właśnie w stanie wojennym, wielu oddało życie. Dzisiaj należy im się zadośćuczynienie w wolnej Polsce.

(Poseł Leszek Aleksandrak: Jasne.)

Dlatego powinniście siedzieć cicho *(Oklaski)*, a nie uzasadniać swoje racje.

(Poseł Leszek Aleksandrak: Trzeba wycenić walkę o niepodległość.)

Wy służyliście obcemu mocarstwu i dlatego nie macie dzisiaj prawa zabierać głosu w sprawie zadośćuczynienia dla ofiar waszego barbarzyństwa. Dziękuję za uwagę. *(Oklaski)*

Marszałek:

Rozumiem, że to bardziej głos polemiczny niż pytanie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 6. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 136, przeciw – 289, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 7. poprawce w dodawanym art. 10a wnioskodawcy proponują ustanowienie ulg taryfowych przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej.

Z poprawką tą łączy się 12. poprawka.

Głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 7. i 12., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 133, przeciw – 286, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejm poprawki odrzucił.

Poprawki od 8. do 10. już rozpatrzyliśmy.

W 11. poprawce w dodawanym art. 16a wnioskodawcy proponują zmianę ustawy o ustanowieniu dnia 31 sierpnia dniem Solidarności i Wolności.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 11. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 135, przeciw – 291, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

12. poprawkę już rozpatrzyliśmy.

W 13. poprawce do art. 22 wnioskodawcy proponują, aby ustawa weszła w życie z dniem 31 sierpnia tego roku.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 13. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 284, przeciw – 132, wstrzymało się 3.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Z pytaniami zgłosili się pan Wincenty Elsner, SLD i pan Jacek Świat, PiS.

Na tym zamykam listę pytań.

Proszę bardzo.

Posel Wincenty Elsner:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To skandal! To skandal roku 2015 i skandal 8-letnich rządów Platformy Obywatelskiej, że dzisiaj tylu Polaków dostaje emeryturę w wysokości 880 zł. To, że dzięki tej ustawie dacie temu panu, tej pani albo tamtemu panu 400 zł więcej, nic nie zmieni. Bo ten projekt ustawy jest napluciem w twarz tym wszystkim, którzy też żyją w biedzie...

(Poseł Rafał Grupiński: To skandal.)

...którzy też potrzebują pomocy, którym...

Marszałek:

Panie pośle...

Posel Wincenty Elsner:

...po zapłaceniu rachunków zostaje mniej niż 5 zł dziennie na wyżywienie.

Marszałek:

...to nie jest pytanie. Proszę używać parlamentarnego języka.

Posel Wincenty Elsner:

To są więźniowie wolnej Polski...

(Poseł Leszek Aleksandrak: A pan zadawał się...)

Posel Wincenty Elsner

...więźniowie uwięzieni w swojej ekonomicznej beznadziei. To wywołało śmiech podczas mojego poprzedniego pytania. *(Dzwonek)* Ale powtórzę: nie dzielmy polskiej biedy, ona jedno ma imię. Pomagajmy wszystkim, nie tylko zasłużonym. Wszyscy są zasłużeni dla Polski. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Pytanie pana...

(Poseł Rafał Grupiński: Wniosek formalny.)

W jakim trybie, panie pośle? Czy w imieniu klubu?

Z wnioskiem formalnym w imieniu klubu Platforma Obywatelska.

Proszę bardzo.

Posel Rafał Grupiński:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mój wniosek formalny ma charakter bardzo specjalny, dlatego że uważam, że członkowie klubu SLD w swoich wystąpieniach po prostu przekraczają wszelkie granice przyzwoitości. *(Oklaski)* Otóż chcę powiedzieć, że nazywanie tego projektu ustawy, dzięki któremu pomagamy najbardziej, tym, którzy byli prześladowani w czasach komunizmu, kiedy rządili wasi towarzysze, pluciem w twarz komukolwiek jest hańbą. *(Oklaski)* Ten projekt ustawy pomaga tym, którzy dzisiaj są najbardziej, a którzy kiedyś walczyli o wolność, jaką dzisiaj mamy. Dzięki tej wolności zasiadacie dzisiaj w tych ławach, w których siedzicie, a atakujecie tych najbardziej, którzy kiedyś walczyli o wolność, słowami o pluciu innym w twarz.

(Głos z sali: Brawo!)

Uważam, że naprawdę są pewne granice *(Oklaski)* retoryki politycznej i sposobu występowania w tych kwestiach. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Przepraszam, panie marszałku, że nadużyłem trybu wniosku formalnego.

Marszałek:

Nadużył pan.

Będzie kolejny wniosek, pana posła Leszka Millera, ale zanim dopuszczę go na mównicę, proszę o zadanie pytania pana posła Jacka Świata, Prawo i Sprawiedliwość.

Proszę bardzo.

Posel Jacek Świat:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Za chwilę będziemy głosować nad projektem ustawy, na którą tak naprawdę czekamy wiele lat, na którą czekają ci z naj-

dzielniejszych działaczy opozycji, którzy dziś klepią biedę, patrząc jednocześnie, jak towarzysze utuczeni w dawnym systemie czy w okresie transformacji mają się dobrze, koledzy tych panów, którzy dzisiaj w tak haniebny sposób wypowiadali się w Sejmie. Ale ten projekt ustawy jest też czy powinien być dla nas wszystkich powodem do wstydu, że pojawia się tak późno i w tak niewielkim stopniu realizuje postulaty środowisk dawnej opozycji. Ale oczywiście dobrze, że jest, nawet w tej okrojonej formie.

Mój klub mimo wszystko poprze ten projekt ustawy, choć rodzi się pytanie. Przegłosowaliśmy przed chwilą kolejne *(Dzwonek)* przeniesienie terminu. Czy rzeczywiście musieliśmy tak długo czekać? Dlaczego ten projekt nie mógł pojawić się już przed wakacjami ubiegłego roku, tak jak to było pierwotnie planowane? Czy ktoś przeprosi mój klub i mnie osobiście za to padające również z tej mównicy oskarżenie, że jeśli chodzi o ten projekt ustawy, my to przeciągamy, gramy na zwłokę? *(Oklaski)*

Marszałek:

Z wnioskiem formalnym pan poseł Leszek Miller. Mam nadzieję, że nie nadużyje pan tego trybu.

(Część posłów śpiewa: A muru runą, runą, runą...)

Posel Leszek Miller:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zgłaszam wniosek formalny o zwołanie Konwentu Seniorów i przerwę, dlatego że pan marszałek nie zareagował, kiedy jeden z posłów wypowiadał się na temat tego, co posłom Sojuszu Lewicy Demokratycznej wolno, a czego nie wolno.

Otóż chciałbym przypomnieć Wysokiej Izbie, że wszyscy tutaj zasiadający mają takie same prawa i takie same obowiązki i zostali wybrani dokładnie w ten sam sposób. Nikt tutaj nie został mianowany, nasze mandaty pochodzą z wyboru. Posłankom i posłom Sojuszu Lewicy Demokratycznej wolno robić dokładnie to samo, co wszystkim zebranym w tej Izbie.

Na koniec chciałbym powiedzieć, że na szacunek zasługują ci, którzy rzeczywiście na ten szacunek zasługują, a nie ci, którzy tego wymagają. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję, panie pośle.

Nie skłaniam się do przyjęcia pańskiego wniosku o ogłoszenie przerwy i zwołanie Konwentu Seniorów, gdyż nie odnoszę wrażenia, aby któryś z posłów zamierzał formalnie ograniczać prawa i obowiązki posłów. Mówił raczej o prawie moralnym do zabierania głosu...

(Poseł Leszek Aleksandrak: Pan marszałek różnie słyszy.)

Marszałek

...w pewnych sprawach. *(Oklaski)* Takie odniosłem wrażenie.

Dziękuję bardzo.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, w brzmieniu proponowanym przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny, wraz z przyjętymi poprawkami, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 390, przeciw – 31, wstrzymało się 6. *(Oklaski)*

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych.

Jeszcze raz z tego miejsca chciałbym im podziękować za wszystko, co zrobili dla wolnej Polski, i za to, że możemy tu dziś obradować. *(Oklaski)*

Powracamy do rozpatrzenia punktu 3. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez panią poseł Ewę Wolak oraz przeprowadził dyskusję, w trakcie której zgłoszono wniosek o odrzucenie projektu ustawy.

Sejm podjął decyzję o przystąpieniu do trzeciego czytania bez ponownego odsyłania do komisji tego projektu ustawy.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy zawartego w sprawozdaniu w druku nr 3216.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam zgłoszony w dyskusji wniosek o odrzucenie projektu ustawy.

Przyjęcie tego wniosku spowoduje bezprzedmiotowość propozycji komisji.

Do pytania zgłosił się pan poseł Dariusz Bąk, PiS. Proszę bardzo.

Posel Dariusz Bąk:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! W przeciągu jednego roku mamy do czynienia z trzecią zmianą ustawy o lasach. Wcześniej dotyczyło to nałożenia haraczu na Lasy Państwowe, później podniesienia podatku od lasów ochronnych o 50%, a teraz jest atak na system organizacyjno-prawny Lasów Państwowych.

Do kiedy koalicja rządząca PO i PSL będzie zaśmiecać ustawę o lasach i niszczyć Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe? Dlaczego do chwili obecnej nie jest rozstrzygnięta sprawa referendum? Wniosek podpisało 2600 tys. Polaków, a jedno z pytań

brzmi następująco: Czy jesteś za utrzymaniem dotychczasowego systemu funkcjonowania Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, określonego w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, co zabezpiecza dotychczasową rolę tego podmiotu w wypełnianiu potrzeb narodowych? Dlaczego gdy społeczeństwo woła o referendum, nie realizujecie tego, tylko niszcycie dobrze funkcjonujące Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe? Dziękuję za uwagę. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Bardzo proszę, panie ministrze, o udzielenie odpowiedzi

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska
Stanisław Gawłowski:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Widać, że pan poseł niedawno odwiedzał muzeum kłamstw i pomówień *(Oklaski)*, bo w tym muzeum jest szereg nieprawdziwych informacji, tych związanych z niszczeniem, dotyczących Lasów Państwowych.

Panie pośle, tylko przytoczę kilka danych, żeby Wysoka Izba miała pełną informację i żebyśmy wszyscy wiedzieli, w jakiej sytuacji, w jakiej kondycji są w tej chwili Lasy Państwowe. Porównam je z danymi z okresu, w którym państwo rządziście...

(Poseł Dariusz Bąk: Zadań nie wykonują.)

...czyli z roku 2006.

Otóż w roku 2006 średnia pensja leśniczego – to stanowisko jest stosunkowo nisko w strukturze Lasów Państwowych, pan jako były dyrektor regionalny powinien to wiedzieć – wynosiła 4045,20 zł. Na koniec roku 2014 średnia pensja leśniczego wynosiła 8418,30 zł. Ale to nie koniec, poczekajcie państwo jeszcze chwilę. Nakłady na budowę środków trwałych w Lasach Państwowych w roku 2006 wynosiły 409 594 tys. zł, zaś w roku 2014 – 722 729 tys. zł. *(Oklaski)* To nie koniec, panie pośle. Wynik finansowy – to też powinno pana interesować – podam w kwocie netto, mogę podać w kwocie brutto, mogę podać przychody, ale żeby już nie zarzucać wszystkich informacjami, powiem, że wynik finansowy na koniec roku 2006 wynosił 185 425 000,90 zł. Taki był zysk na koniec roku 2006. Zysk na koniec roku 2014 wynosił 422 358 000,60 zł. *(Oklaski)*

(Poseł Eugeniusz Kłopotek: Ile?)

I, uwaga, ten wynik uwzględnia również pieniądze pobrane wcześniej na rzecz przebudowy i modernizacji dróg lokalnych.

A więc sytuacja w Lasach Państwowych jest bardzo dobra. Mogę panu powiedzieć jeszcze jedną rzecz – Lasy Państwowe na przestrzeni ostatnich lat, również w porównaniu z rokiem 2006, zdecydowanie

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska
Stanisław Gawłowski**

zwiększyły zatrudnienie. Powiem to jeszcze raz: sytuacja finansowa Lasów Państwowych jest bardzo stabilna, bardzo dobra. Nigdy w historii Lasy Państwowe nie miały tak dobrych wyników finansowych i jednocześnie nie realizowały tak wielu przedsięwzięć. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Dziękuję, panie ministrze.

Myślę, że wszyscy, jak jesteśmy tu, w Izbie, jesteśmy entuzjastami Lasów Państwowych i to bardzo uspokajająca informacja.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 143, przeciw – 278, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm wniosek odrzucił.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Do pytania zgłosił się pan poseł Jan Szyszko, Prawo i Sprawiedliwość.

Proszę bardzo.

Poseł Jan Szyszko:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że ta ustawa to kontynuacja niszczenia polskiego systemu leśnego. *(Poruszenie na sali)*

(Głos z sali: Przestań...)

To nie ulega najmniejszej wątpliwości. W związku z tym mam pytanie do pana marszałka. A mianowicie czy pan marszałek zdaje sobie z tego sprawę, czy jest świadom tego, że uczestniczy w tym procesie? Pytanie to zadaję w związku z moimi poprzednimi pytaniami i odpowiedziami, które uzyskałem od pana marszałka, co do referendum. W związku z tym mam pytanie do pana marszałka: Panie marszałku, czy pan w ogóle zna konstytucję? Druga kwestia: Czy pan zna regulamin Sejmu i go przestrzega? Jeśli tak, to niech mi pan odpowie, czy pan odróżnia inicjatywę obywatelską od inicjatywy poselskiej. Jeśli nie uzyskam odpowiedzi, pozwolę sobie, panie marszałku, z bólem muszę to stwierdzić, napisać list otwarty do pana, w którym ujawnię pana odpowiedzi i pisma. *(Dzwonek)*

Kontynuując, chcę powiedzieć, że na tej sali można odnieść wrażenie, że im się komu więcej ukradnie, tym dla niego lepiej.

(Głos z sali: No przestań...)

(Poseł Magdalena Kochan: Jak tak można?)

Również chciałbym powiedzieć, że proszę zwrócić uwagę na to, że pracownik ZUL-u do ręki dostaje od 7 do 8 zł...

Marszałek:

Panie pośle, pański czas minął.

Poseł Jan Szyszko:

Równocześnie prosiłbym o zwrócenie uwagi na to, jakie jest zatrudnienie w Lasach Państwowych, i niemanipulowanie tymi sprawami. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Odpowiadając na pańskie pytania do mnie, mówię: trzy razy tak. *(Wesołość na sali)*

(Poseł Jan Szyszko: To ja powiem: trzy razy nie.)

Kolejne pytanie.

Bardzo proszę.

Poseł Stanisław Żelichowski:

Panie Marszałku! Skoro mówimy tutaj o jakimś niszczeniu systemu, to ja chcę nieśmiało przypomnieć, że ustawa dotyczy sprowadzania nielegalnego drewna na teren Unii Europejskiej i na teren Rzeczypospolitej. Jeżeli mielibyśmy wzmocnić system Lasów Państwowych przez nielegalny wyrąb drewna gdzieś tam, to być może idziemy we właściwym kierunku.

(Poseł Dariusz Bąk: Lasy nie importują drewna.)

Natomiast, na miły Bóg, nie możemy pomijać tego, co jest treścią ustawy. Gdzie tu jest mowa o niszczeniu systemu Lasów Państwowych? *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw, w brzmieniu proponowanym przez Komisję Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 277, przeciw – 142, wstrzymało się 9.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw.

Marszałek

Powracamy do rozpatrzenia punktu 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez pana posła Andrzeja Kanię i przeprowadził dyskusję.

Nie zgłoszono poprawek.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3188.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, w brzmieniu proponowanym przez Komisję do Spraw Kontroli Państwowej, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Wszyscy byli za.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 14. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez panią posłę Lidę Gądek i przeprowadził dyskusję.

Nie zgłoszono poprawek.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3213.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o zmianie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, w brzmieniu proponowanym przez Komisję Zdrowia, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 282, przeciw – 12, wstrzymało się 127.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez panią posłę Renatę Zarembę oraz przeprowadził dyskusję.

Nie zgłoszono poprawek.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3155.

Do pytania zgłosił się pan poseł Tadeusz Iwiński, SLD.

Proszę bardzo – 1 minuta.

Posel Tadeusz Iwiński:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Amerykanie, jak pan dobrze wie, mawiają, że tylko dwie rzeczy są na tym świecie pewne: śmierć i podatki. Dlatego ten projekt ustawy jest godny poparcia, reguluje on szereg kwestii.

Ja natomiast chciałbym w nawiązaniu do wczorajszej dyskusji zapytać przedstawiciela rządu, czy skoro przewidziana jest zasada wzajemności i władze amerykańskie mają bardzo szybko od naszych władz uzyskiwać informacje na temat tego, jakie operacje przeprowadzają nad Wisłą obywatele amerykańscy, to rzeczywiście tak szybko, w takim terminie, czyli za rok 2014 do końca września tego roku, będą również przekazywane do Warszawy informacje na temat tego, kim są właściciele, jak wyglądają rachunki i obroty nad Potomakiem polskich obywateli? (*Dzwonek*) Czy to będzie rzeczywiście realizowane dokładnie w tym samym czasie?

Marszałek:

Czy przedstawiciel rządu lub poseł sprawozdawca chcą udzielić odpowiedzi?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów pan minister Janusz Cichoń.

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Janusz Cichoń:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Pośle! Wydawało mi się, że wyraźnie to wczoraj wyartykułowałem. Umowa zakłada pełną wzajemność, także jeśli chodzi o termin jej wejścia w życie. Wobec tego informacje na temat dochodów Polaków uzyskiwanych w Stanach Zjednoczonych będziemy uzyskiwali w sposób automatyczny. Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między

Marszałek

Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie, w brzmieniu z druku nr 3155, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 309, przeciw – 6, wstrzymało się 109.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 16. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Republiki Litewskiej, Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Gabinetem Ministrów Ukrainy o utworzeniu wspólnej jednostki wojskowej, sporządzonej w Warszawie dnia 19 września 2014 r.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez pana posła Cezarego Tomczyka oraz przeprowadził dyskusję.

Nie zgłoszono poprawek.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3158.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Republiki Litewskiej, Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Gabinetem Ministrów Ukrainy o utworzeniu wspólnej jednostki wojskowej, sporządzonej w Warszawie dnia 19 września 2014 r., w brzmieniu z druku nr 3158, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 408, przeciw – 5, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Umowy między Rządem Republiki Litewskiej, Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Gabinetem Ministrów Ukrainy o utworzeniu wspólnej jednostki wojskowej, sporządzonej w Warszawie dnia 19 września 2014 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 17. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji

Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia 3. Batalionu Łączności NATO (3NSB), elementu podporządkowanego Grupie Systemów Łączności i Informatyki NATO (NCISG) dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w SHAPE dnia 17 września 2014 r.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez panią posel Renatę Butryn oraz przeprowadził dyskusję.

Nie zgłoszono poprawek.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3159.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia 3. Batalionu Łączności NATO (3NSB), elementu podporządkowanego Grupie Systemów Łączności i Informatyki NATO (NCISG) dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w SHAPE dnia 17 września 2014 r., w brzmieniu z druku nr 3159, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za – 422, nikt nie był przeciw, jedna osoba wstrzymała się.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia 3. Batalionu Łączności NATO (3NSB), elementu podporządkowanego Grupie Systemów Łączności i Informatyki NATO (NCISG) dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w SHAPE dnia 17 września 2014 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 18. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Traktatu między Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Królestwem Niderlandów oraz Republiką Portugaliską, ustanawiającego Europejskie Siły Zandarmerii EUROGENDFOR, sporządzonego w Velsen dnia 18 października 2007 r.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez panią posel Krystynę Kłosin i przeprowadził dyskusję.

Nie zgłoszono poprawek.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3160.

Głosujemy.

Marszałek

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o ratyfikacji Traktatu między Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Królestwem Niderlandów oraz Republiką Portugalską, ustanawiającego Europejskie Siły Żandarmerii EUROGENDFOR, sporządzonego w Velsen dnia 18 października 2007 r., w brzmieniu z druku nr 3160, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 299, przeciw – 5, wstrzymało się 112.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Traktatu między Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Królestwem Niderlandów oraz Republiką Portugalską, ustanawiającego Europejskie Siły Żandarmerii EUROGENDFOR, sporządzonego w Velsen dnia 18 października 2007 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 19. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez pana posła Jarosława Piętę oraz przeprowadził dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Przypominam, że Sejm odrzuca poprawkę Senatu bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Jeżeli Sejm nie odrzuci poprawki Senatu bezwzględną większością głosów, uważa się ją za przyjętą.

Głosować będziemy nad wnioskami o odrzucenie poprawek Senatu.

Poprawki od 1. do 3. Senat zgłosił do art. 1 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Kodeks karny.

W 1. poprawce do art. 47 § 5 Senat proponuje, aby wyłączenie, o którym mowa w przepisie, dotyczyło także orzeczenia nawiązki.

Z poprawką tą łączy się poprawka 2.

Głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o przyjęcie.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Józef Zych, PSL.

Proszę bardzo, panie marszałku.

Posel Józef Zych:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Poprawki 1. i 2. łączą się ściśle z najtrudniejszym, albo jednym z najtrudniejszych problemów w Kodeksie cywilnym, a mianowicie ustalaniem odszkodowania, zadośćuczynienia i nawiązki, przy czym żaden z przepisów Kodeksu cywilnego – mam na myśli art. 445, 446, 448 i 24 – nie przewiduje granic ani nie określa kwot, jakie

mają być ustalane. To jest największy problem dla orzecznictwa sądowego. Zgodnie z Kodeksem karnym w procesie karnym można dochodzić zadośćuczynienia, odszkodowania i nawiązki, ale na zasadach prawa cywilnego. I co się dzieje? Otóż ta poprawka stanowi (*Dzwonek*) niedopuszczalną ingerencję w Kodeks cywilny, bo ustala, że nawiązka każdorazowo ma wynosić 10 tys. To jest sprzeczne z ustawą.

Oprócz tego jest jeszcze jedna rzecz. To jest totalna pomyłka. Założmy, że odszkodowanie wynosi 2 tys., zadośćuczynienie drugie 2 tys. Zamiast zasądzić 4 tys., jest tu obowiązek zasądzenia 10 tys.

Wysoki Sejmie! Ta poprawka powinna być odrzucona, bo narusza zasady Kodeksu cywilnego, co jest niedopuszczalne. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawek Senatu 1. i 2., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Większość bezwzględna – 213. Za – 361, przeciw – 56, wstrzymało się 8.

Stwierdzam, że wobec uzyskania bezwzględnej większości głosów Sejm poprawki Senatu odrzucił.

W 3. poprawce do art. 49 § 2 Senat proponuje zmianę odesłania.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 3. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Większość bezwzględna – 207. Za – 36, przeciw – 374, wstrzymało się 3.

Wobec nieuzyskania bezwzględnej większości głosów Sejm poprawkę Senatu przyjął.

W 4. do art. 2 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do art. 94 ustawy Kodeks wykroczeń Senat proponuje w § 3 zmianę redakcyjną.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 4. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Większość bezwzględna – 209. Za – 270, przeciw – 145, wstrzymało się 2.

Wobec uzyskania bezwzględnej większości głosów Sejm poprawkę Senatu odrzucił.

Poprawki 5. i 6. Senat zgłosił do art. 3 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Kodeks karny wykonawczy.

Marszałek

W 5. poprawce do art. 197 § 1a Senat proponuje zmianę redakcyjną.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 5. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Większość bezwzględna – 212. Za – 277, przeciw – 144, wstrzymało się 1 poseł.

Wobec uzyskania bezwzględnej większości Sejm poprawkę Senatu odrzucił.

W 6. poprawce do art. 206 § 3 pkt 2 Senat proponuje, aby przepisy § 1 i 2 stosować również do nawiązki na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 6. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Większość bezwzględna – 212. Nikt nie głosował za, przeciw – 421, wstrzymało się 2.

Wobec nieuzyskania bezwzględnej większości głosów Sejm poprawkę Senatu przyjął.

Poprawki od 7. do 10. Senat zgłosił do art. 4 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Prawo o ruchu drogowym.

W 7. poprawce do art. 2 pkt 85 Senat proponuje zmianę odesłania.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 7. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Większość bezwzględna – 212. Za – 2, przeciw – 419, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę Senatu przyjął.

W 8. poprawce do art. 135 ust. 1 pkt 1 lit. h oraz art. 140 ust. 1 pkt 3a Senat proponuje zmianę przepisów dotyczących zatrzymania prawa jazdy przez policjanta oraz cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym przez starostę.

Z poprawką tą łączy się poprawka 13.

Głosować będziemy nad nimi łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawek Senatu 8. i 13., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 4, przeciw – 417, wstrzymało się 4.

Sejm poprawki Senatu przyjął.

W 9. poprawce do art. 135 ust. 1 pkt 1a lit. b Senat proponuje, aby wyłączenie, o którym mowa w przepisie, stosować do autobusów w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich.

Z poprawką tą łączy się poprawka 11.

Głosować będziemy nad nimi łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawek Senatu 9. i 11., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Nikt nie głosował za, przeciw – 418, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki 9. i 11. przyjął.

W 10. poprawce do art. 135 ust. 1a pkt 1 Senat proponuje, aby przy obliczaniu liczby osób, o których mowa w przepisie, nie uwzględniać dzieci do lat 4, które nie korzystają z oddzielnego miejsca do siedzenia.

Z poprawką tą łączy się poprawka 12.

Głosować będziemy nad nimi łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawek Senatu 10. i 12., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 268, przeciw – 154, wstrzymało się 2.

Stwierdzam, że Sejm odrzucił poprawki Senatu.

Poprawki od 11. do 13. już rozpatrzyliśmy.

W 14. poprawce do art. 8 Senat proponuje, aby zmienić termin wejścia w życie niektórych przepisów ustawy.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 14. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 279, przeciw – 141, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę odrzucił.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 20. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez pana posła Witolda Pahla oraz przeprowadził dyskusję.

Głosujemy.

Marszałek

Głosować będziemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednim punkcie porządku dziennego.

W poprawce 1. do art. 1034¹ § 2 ustawy Kodeks cywilny Senat proponuje, aby spadkobiercom uwzględniało się ich udział w wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 1. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 7, przeciw – 417, nikt się nie wstrzymał.

Wobec nieuzyskania bezwzględnej większości głosów poprawkę Senatu Sejm przyjął.

Poprawki od 2. do 10. Senat zgłosił do art. 2 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Kodeks postępowania cywilnego.

W 2. poprawce do art. 635 w dodawanym § 2¹ Senat proponuje, aby wniosek zawierał uprawdopodobnienie okoliczności go uzasadniających.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 2. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 404, przeciw – 17, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce do art. 635 § 3 pkt 2 Senat proponuje, aby organy, o których mowa w tym przepisie, zastosowały niezbędne środki tymczasowe ze względu na grożące niebezpieczeństwo naruszenia rzeczy, które w chwili otwarcia spadku były we władaniu spadkodawcy.

Z poprawką tą łączy się poprawka 9.

Głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawek.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 3. i 9. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 5 posłów, przeciw – 415.

Stwierdzam, że Sejm poprawki przyjął.

W poprawce 4. do art. 636 § 5 Senat proponuje skreślenie wyrazów „w tym złote monety oraz kruszce szlachetne i wyroby z tych kruszców”.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 4. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 284, przeciw – 6, wstrzymało się 135.

Stwierdzam, że Sejm odrzucił poprawkę.

W poprawce 5. do art. 636¹ Senat proponuje dodanie § 1.

Z tą poprawką łączy się poprawka 8.

Głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawek.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 5. i 8. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw odrzuceniu?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. Za – 3, przeciw – 408, wstrzymał się 1.

Stwierdzam, że Sejm poprawki przyjął.

W poprawce 6. do art. 637 Senat proponuje skreślenie § 2.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 6. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 1, przeciw – 418.

Sejm poprawkę przyjął.

W poprawce 7. do dodawanego art. 637¹ § 2 Senat proponuje w zdaniu drugim po wyrazie „spis” dodanie wyrazu „inwentarza”.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 7. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 277, przeciw – 38, wstrzymało się 106.

Sejm odrzucił poprawkę.

Poprawki 8. i 9. już rozpatrzyliśmy.

W 10. do dodawanego art. 638¹¹ Senat proponuje skreślenie wyrazów „z mocy ustawy”.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 10. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 4, przeciw – 420, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

Marszałek

Powracamy do rozpatrzenia punktu 21. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez panią poseł Aldonę Młyńczak i przeprowadził dyskusję.

Głosujemy.

Głosować będziemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednim punkcie.

W jedynej poprawce do art. 3 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych Senat w art. 13a ust. 1 proponuje skreślić zdanie drugie.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 22. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Cyfryzacji oraz Komisji Kultury i Środków Przekazu o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Sejm wysłuchał sprawozdania komisji przedstawionego przez pana posła Piotra Tomańskiego oraz przeprowadził dyskusję.

Głosujemy.

Głosować będziemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednim punkcie porządku dziennego.

W 1. poprawce do art. 5 ust. 1 pkt 1 Senat proponuje skreślić zastrzeżenie, o którym mowa w tym przepisie.

Z poprawką tą łączy się 2. poprawka.

Nad tymi poprawkami głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawek Senatu 1. i 2., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Jeden był za, 425 – przeciw.

Sejm poprawki przyjął.

W poprawkach 3., 17. i 20. Senat proponuje zmiany o charakterze redakcyjnym.

Głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawek Senatu 3., 17. i 20., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawki przyjął.

W poprawkach 4., 6., 8., 14., 16., 18. i 19. Senat proponuje zmiany o charakterze redakcyjno-legislacyjnym.

Głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawek Senatu 4., 6., 8., 14., 16., 18. i 19., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 403 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawki przyjął.

W 5. poprawce do art. 21 ust. 1 w dodawanym pkt 10 i ust. 1b Senat proponuje rozszerzyć zakres działania naczelnego dyrektora archiwów państwowych.

Z poprawką tą łączy się 12. poprawka.

Komisje wnoszą o przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem poprawek Senatu 5. i 12., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. 1 osoba – za, przeciw – 409.

Sejm poprawki przyjął.

Poprawkę 6. już rozpatrzyliśmy.

W 7. poprawce do art. 21a ust. 5 Senat proponuje, aby naczelnny dyrektor archiwów państwowych powoływał biegłego, określając zakres i przedmiot opinii.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 7. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 7, przeciw – 420.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął.

Poprawkę 8. już rozpatrzyliśmy.

W 9. poprawce do art. 21b ust. 5 Senat proponuje zmianę o charakterze redakcyjnym.

Komisje wnoszą o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 9. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 283, przeciw – 136.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

W 10. poprawce do art. 21c ust. 3 Senat proponuje zmianę o charakterze legislacyjnym.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Marszałek

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 10. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 2, przeciw – 419.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął.

W 11. poprawce do art. 21c ust. 4 Senat proponuje, aby kierownik jednostki kontrolowanej mógł zgłosić pisemne umotywowane zastrzeżenia.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 11. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

Poprawkę 12. już rozpatrzyliśmy.

W 13. poprawce do art. 28 ust. 1 Senat proponuje zmianę o charakterze redakcyjnym.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 13. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

Poprawkę 14. rozpatrzyliśmy.

W 15. poprawce do art. 40 ust. 2 Senat proponuje zmianę odesłania.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za odrzuceniem 15. poprawki Senatu, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Wszyscy przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 23. porządku dziennego: Głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie informacji o realizacji działań wynikających z „Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego” w 2012 r. (druki nr 2303 i 2784).

Na 88. posiedzeniu Sejm wysłuchał informacji przedstawionej przez podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia pana Igora Radziejewicza-Winnickiego oraz stanowiska komisji przedstawionego przez panią posel Janinę Okragły i przeprowadził dyskusję.

Zgłoszono wniosek o odrzucenie przedstawionej informacji.

Poddam ten wniosek pod głosowanie.

Odrzucenie tego wniosku będzie oznaczało, że Sejm przyjął informację do wiadomości, druk nr 2303.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie informacji o realizacji działań wynikających z „Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego” w 2012 r., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 181, przeciw – 239, wstrzymało się 6.

Stwierdzam, że Sejm wniosek o odrzucenie odrzucił, a tym samym przyjął informację do wiadomości.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 24. porządku dziennego: Głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie informacji o realizacji działań wynikających z „Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego” w 2013 r. (druki nr 2850 i 3176).

Na 88. posiedzeniu Sejm wysłuchał informacji przedstawionej także przez pana wiceministra Igora Radziejewicza-Winnickiego oraz stanowiska komisji przedstawionego przez pana posła Damiana Raczковского i przeprowadził dyskusję.

Zgłoszono wniosek o odrzucenie przedstawionej informacji.

Ten wniosek będzie przedmiotem głosowania.

Odrzucenie wniosku, tak jak poprzednio, oznaczać będzie, że Sejm informację przyjął, druk nr 2850.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie informacji o realizacji działań wynikających z „Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego” w 2013 r., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 181, przeciw – 240, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm wniosek o odrzucenie odrzucił, a tym samym przyjął informację do wiadomości.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 25. porządku dziennego: Wybór nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej (druk nr 3264).

Prezydium Sejmu, na podstawie art. 148a ust. 10 regulaminu Sejmu, przedłożyło wniosek w sprawie wyboru nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Czy ktoś z pań i panów posłów pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionej propozycji?

Nikt się nie zgłasza.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku Prezydium Sejmu w sprawie wyboru nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej, druk nr 3264, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Marszałek

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. Za – 402, przeciw – 10.

Stwierdzam, że Sejm podjął uchwałę w sprawie wyboru nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 26. porządku dziennego: Zmiany w składzie sekretarzy Sejmu (druk nr 3223).

Prezydium Sejmu, na podstawie art. 6 ust. 2 regulaminu Sejmu, przedłożyło wniosek w sprawie zmian w składzie sekretarzy Sejmu.

Czy ktoś z pań i panów posłów pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionej propozycji?

Nikt się nie zgłasza.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku w sprawie zmian w składzie sekretarzy Sejmu, druk nr 3223, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 406 posłów. Za – 399, przeciw – 3, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm podjął uchwałę w sprawie zmian w składzie sekretarzy Sejmu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 27. porządku dziennego: Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych (druk nr 3265).

Prezydium Sejmu, na podstawie art. 20 ust. 1 regulaminu Sejmu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, przedłożyło wniosek w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych.

Czy ktoś z pań i panów posłów pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionych propozycji?

Nikt się nie zgłasza.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych, w brzmieniu proponowanym w druku nr 3265, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Za – 403, przeciw – 2, wstrzymało się 6.

Stwierdzam, że Sejm podjął uchwałę w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych.

Zarządzam 5-minutową przerwę.

(Przerwa w posiedzeniu od godz. 10 min 46 do godz. 10 min 49)

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktów 28. i 29. porządku dziennego:

28. Przedstawiona przez Radę Ministrów informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjal-

nych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres 2010–2011 (druk nr 738) **wraz ze stanowiskiem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny** (druk nr 951).

29. Przedstawiona przez Radę Ministrów informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres 2012–2013 (druk nr 3166) **wraz ze stanowiskiem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny** (druk nr 3202).

Proszę państwa... (*Gwar na sali*)

Nie wypada mi zapraszać na trybunę pana ministra Dudy, póki nie stworzę warunków do tego, żeby mógł on przemawiać i być wysłuchany przez wszystkich, którzy znajdują się na sali. Proszę więc o zakończenie rozmów.

Aż się krępuję prosić dwóch wybitnych ministrów, ministra Halickiego i ministra Biernata, żeby byli uprzejmi ciszej rozmawiać. Odważyłem się jednak zwrócić ministrom uwagę i oni przyjęli to ze zrozumieniem.

Kto jeszcze?

Czy pan poseł Brudziński i pan poseł Suski też byliby uprzejmi zaprzestać rozmów?

Już mniej więcej uzyskaliśmy takie warunki, w których pan minister Jarosław Duda może rozpocząć przedstawianie informacji zawartych w drukach nr 738 i 3166.

Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda:

Bardzo dziękuję.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Przedstawię informacje o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy o spółdzielniach socjalnych.

Kłaniam się panu marszałkowi. Dzień dobry.

Informację przedstawię w zestawieniu za wszystkie lata, które obejmowały te sprawozdania.

Po pierwsze, chciałbym poinformować, że informacje dotyczące spółdzielni socjalnych zostały uzyskane w drodze ogólnopolskiego badania ankietowego przeprowadzonego przez Departament Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Centrum Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Przedsiębiorstwo Społeczne w Szczecinie. W części dokumentu poświęconej rodzajom wsparcia spółdzielni socjalnych przedstawiamy również dane, które znajdują się w posiadaniu Departamentu Pożytku Publicznego, Departamentu Funduszy i Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w ministerstwie pracy, a także Departamentu Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda

Celem badania było pozyskanie kompleksowej wiedzy o spółdzielniach socjalnych, zdiagnozowanie ich kondycji ekonomicznej i społecznej, poznanie realnej pozycji na rynku pracy, opinii spółdzielców socjalnych na temat warunków, w jakich działają, oraz problemów, które dotyczą ich organizacji.

Badanie to zostało przeprowadzone w oparciu o elektroniczny kwestionariusz ankiety. Nominalnie formularz zawierał 54 pytania. Miały one charakter pytań zamkniętych, jak i pytań skali czy też pytań wielokrotnego wyboru. Były też wykorzystane pytania otwarte. Do przeprowadzenia badania ankietowego wykorzystano technikę badawczą polegającą na przygotowaniu ankiety w wersji on-line, którą osoba badana wypełnia samodzielnie przy użyciu komputera. Zbieranie danych trwało od 23 kwietnia do 8 czerwca 2014 r. Ankieta została skierowana do spółdzielni socjalnych powstałych do dnia 31 grudnia 2013 r. – oczywiście według wpisu do KRS-u. Z wykorzystaniem powyższej techniki badawczej dostęp do elektronicznego formularza ankiety przesłano do 629 spółdzielni socjalnych spośród 936 wytypowanych do otrzymania ankiety.

Teraz chciałbym przedstawić najbardziej istotne dane z punktu widzenia rozwoju spółdzielczości w Polsce, a mianowicie jak kształtowała się liczba spółdzielni socjalnych. W 2011 r. było ich 425, a ich liczba na 13 marca 2015 r. wynosiła 1320. To świadczy o tym, że otoczenie prawne, otoczenie społeczne, przestrzeń społeczna są przyjazne powstawaniu tego typu form zatrudniania, wsparciu i funkcjonowaniu w przestrzeni publicznej tego typu podmiotów. Niezmiennie większość spółdzielni socjalnych prowadzi działalność na poziomie lokalnym lub regionalnym. Spółdzielnie najczęściej prowadzą działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz opieką zdrowotną i pomocą społeczną.

Wybierając profil działalności, spółdzielcy socjalni najczęściej opierają się na wynikach badań i analiz dotyczących popytu na dane produkty, usługi oraz łącznie na wykształceniu i umiejętnościach członków spółdzielni. W przypadku zarówno poprzedniego monitoringu spółdzielni socjalnych, obejmującego okres sprawozdawczy za lata 2010–2011, jak i ostatniego wśród założycieli spółdzielni dominowały osoby fizyczne, w tym najczęściej osoby bezrobotne. Większość spółdzielni socjalnych liczyła od 5 do 9 osób. Należy jednak zauważyć, iż w okresie od zakończenia poprzedniego monitoringu spółdzielni socjalnych, który obejmował lata 2010–2011, wzrosła liczba członków spółdzielni socjalnych. I tak poprzednio w większości z nich liczba członków wynosiła 10 osób, natomiast teraz w ponad 10% z nich liczba członków wynosi 10 i więcej. W roku 2013 liczbę członków równą lub przekraczającą 10 deklarowało ponad 8%, a teraz, jak już powiedziałem, 10%.

Najczęściej wskazywanym źródłem finansowania działalności spółdzielni są przychody z prowadzonej

działalności gospodarczej. Kwoty przychodów spółdzielni socjalnych są mocno zróżnicowane, ale kształtują się najczęściej na poziomie między 50 a 100 tys. zł. Na przestrzeni lat polepszeniu uległa ogólna ocena spółdzielców dotycząca kondycji finansowej spółdzielni socjalnych. Wzrosła liczba spółdzielni, które deklarują, iż ich sytuacja finansowa się poprawiła, a także tych, które deklarują, że jest przynajmniej na niezmiennym poziomie.

Od poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła liczba spółdzielni socjalnych wyrażających przekonanie o konieczności finansowego wspierania ich działalności. Jest to prawie 80%. Jak już powiedziałem, większość spółdzielni zatrudnia od 5 do 9 osób, a co piąta spółdzielnia zatrudnia więcej niż 10 osób. Formą zatrudnienia stosowaną najczęściej w ramach spółdzielni socjalnych biorących udział w badaniu była spółdzielcza umowa o pracę. Więcej niż połowa spółdzielni socjalnych zatrudnia osoby z orzeczoną niepełnosprawnością. Jednocześnie na przestrzeni lat wzrosła liczba spółdzielni socjalnych, które korzystały z pomocy wolontariuszy. W poprzednim okresie badawczym było to 18%, teraz jest prawie 30%.

Spółdzielnie socjalne najczęściej podejmują i prowadzą współpracę z podmiotami lub instytucjami szczebla lokalnego. Im wyższy poziom centralizacji instytucji lub podmiotu, tym mniejsza współpraca spółdzielni socjalnych z takimi podmiotami. Więcej niż połowa spółdzielni socjalnych deklaruje prowadzenie współpracy z firmami prywatnymi. W przypadku zdecydowanej większości spółdzielni współpraca ta odbywa się z mikro-, małymi oraz średnimi przedsiębiorstwami.

W okresie od zakończenia poprzedniego monitoringu spółdzielni pogorszyła się ocena przydatności obowiązujących aktów normatywnych. Łącznie 62% spółdzielni socjalnych wskazało, że ich zdaniem obowiązujący system aktów normatywnych nie sprzyja rozwojowi spółdzielczości socjalnej. W ramach propozycji zmian prawnych, o których przedstawienie poproszono, jako najbardziej potrzebne wskazywano wprowadzenie możliwości prowadzenia przez spółdzielnie socjalne tzw. uproszczonej rachunkowości.

Większość spółdzielni socjalnych, które uczestniczyły w badaniu, planuje podjąć działania w celu rozwoju prowadzonej działalności gospodarczej, zwiększenia zatrudnienia oraz poszerzenia działalności o nowe obszary działalności pożytku publicznego. Zdaniem spółdzielni uczestniczących w badaniu najważniejszą korzyścią związaną z funkcjonowaniem spółdzielni jest tworzenie nowych miejsc pracy. Ponad 3/4 spółdzielców postrzega przyszłość swojej spółdzielni socjalnej pozytywnie.

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! To bardzo syntetyczna informacja, ponieważ raport liczy naprawdę wiele stron. Był on bardzo precyzyjnie przedstawiony na posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, łącznie z prezentacją multimedialną, zatem pozwolę sobie na tym zakończyć. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Serdecznie dziękuję, panie ministrze.

Teraz przystępujemy do tego punktu, którego wcześniej tak stanowczo domagał się pan poseł Tadeusz Tomaszewski, ale teraz już to ma, bo właśnie zapraszam go do zabrania głosu w celu przedstawienia stanowiska komisji zawartego w druku nr 951.

Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Tomaszewski:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Szanowny Panie Ministrze! Mam zaszczyt w imieniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny przedstawić stanowisko komisji w sprawie informacji o funkcjonowaniu spółdzielni społecznych działających na podstawie ustawy z 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach społecznych za okres 2010–2011.

Prześledzimy tutaj pewną historyczną informację, bo to sprawozdanie przedstawione przez prezesa Rady Ministrów zostało rozpatrzone przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny 6 grudnia 2012 r. Wówczas komisja zapoznała się z tym sprawozdaniem i rekomenduje jego przyjęcie. Można powiedzieć, że sprawozdanie z realizacji ustawy o spółdzielniach społecznych jest rozpatrywane na forum Wysokiej Izby po raz pierwszy, dlatego że w czerwcu 2009 r. komisja rozpatrywała pierwsze takie sprawozdanie, ale wówczas upływ kadencji spowodował, że nie było ono rozpatrywane na forum Wysokiej Izby.

W 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, przeprowadzając kontrolę rozpoznawczą w zakresie funkcjonowania systemu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w wystąpieniu do ministra pracy i polityki społecznej krytycznie oceniła fakt, że ministerstwo nie posiada informacji o przebiegu zadań wynikających z ustawy o spółdzielniach społecznych. Następnie po tej kontroli została przeprowadzona nowelizacja ustawy, która wprowadza art. 19a zobowiązujący Radę Ministrów do przedkładania Sejmowi i Senatowi co dwa lata informacji o funkcjonowaniu spółdzielni społecznych najpóźniej do 30 czerwca danego roku. Stąd to pierwsze sprawozdanie zostało złożone właśnie za lata 2010 i 2011. Docelowo oczywiście minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, przygotowując to sprawozdanie dla Rady Ministrów, będzie zbierał dane przez związki rewizyjne właściwe dla danej spółdzielczości.

W czasie rozpatrywania tej informacji, czyli w 2012 r., najważniejszymi aktami prawnymi dotyczącymi spółdzielczości, które rodziły się w tej Izbie, były oczywiście ustawa o spółdzielniach społecznych, którą w 2006 r. wnosił pan minister Michałkiewicz, jeśli pamięć mnie nie myli, miałem zaszczyt być sprawozdawcą tego projektu, ustawa Prawo spółdzielcze, ustawa o zatrudnieniu socjalnym, ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawa o rehabilitacji zawodowej i ustawa o działalności pożytku publicz-

nego. Zgodnie z tymi aktami w kręgu osób fizycznych uprawnionych do tworzenia spółdzielni społecznych znajdują się osoby bezrobotne. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mogą to być osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym, czyli osoby, które są uzależnione od alkoholu, narkotyków oraz innych środków odurzających, po zakończeniu leczenia, bezdomni, którzy realizują indywidualny program wychodzenia z bezdomności, byli więźniowie mający trudności z integracją ze środowiskiem, osoby chore psychicznie, uchodźcy mający problemy integracyjne i osoby niepełnosprawne oraz inne osoby, z tym że dopiero z czasem zwiększyliśmy udział takich osób mogących uczestniczyć w pracach spółdzielni socjalnej. W tej chwili liczba takich osób nie może przekroczyć 50% ogólnej liczby członków założycieli. W 2009 r. po nowelizacji wprowadziliśmy możliwość zakładania spółdzielni społecznych przez dwie osoby prawne. Mianowicie organizacja pozarządowa działająca na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz jednostki samorządu terytorialnego czy kościelne osoby prawne mogą być założycielami spółdzielni socjalnej. Zgodnie z ustawą o spółdzielniach społecznych spółdzielnię socjalną zakłada minimum pięć osób fizycznych, minimum dwie osoby prawne. Jeśli chodzi o dwie osoby prawne, to w terminie do 6 miesięcy od wpisania do KRS powinny one zatrudnić osoby z wykluczenia społecznego, a po 12 miesiącach nieprzerwanego zatrudnienia osoby te mogą stać się pełnoprawnymi członkami spółdzielni.

Pan minister mówił już w swoim wystąpieniu o dynamice rozwoju spółdzielczości socjalnej w Polsce. Na początku, w 2009 r., było 187 takich spółdzielni. Później, jeśli chodzi o okres sprawozdawczy, w 2011 r. – 402, a z informacji z grudnia 2014 r. wynika, że działają już 1262 spółdzielnie lub nawet więcej. Tak więc widać znaczącą dynamikę wzrostu. Te spółdzielnie powstają też w dość nierównomierny sposób w poszczególnych województwach. Wszystko zależy od aktywności ludzi, od zrozumienia władz publicznych.

Do tej pory wypracowaliśmy pewne ustawowe formy wsparcia spółdzielni społecznych. Przede wszystkim chodzi o jednorazowe dotacje na podjęcie działalności w formie spółdzielni z Funduszu Pracy w wysokości nieprzekraczającej 4-krotności przeciętnego wynagrodzenia na każdego członka założyciela lub 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia na każdego członka przystępującego do spółdzielni na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Trzeba jednak powiedzieć, że ten instrument w tym okresie sprawozdawczym jeszcze, można powiedzieć, raczkował. W 2009 r. udzielono takiej pomocy 77 osobom, w 2011 r. – 75, w 2010 r. było ich 189. Przeznaczono na to z Funduszu Pracy 2135 tys. zł. Zdarzyło się też tak, że np. w 2011 r. w pięciu województwach w ogóle nie odnotowano wydatków na ten cel.

Posel Tadeusz Tomaszewski

Z kolei osoby niepełnosprawne, które są uprawnione do bycia członkami założycielami, mogą również otrzymać pomoc z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z przeznaczeniem na wniesienie wkładu w kwocie – podkreślam to tutaj – nieprzekraczającej wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia. Ta kwestia wiąże się z zasadniczą różnicą, bo w ustawodawstwie przyjęliśmy, że w przypadku rozwiązania, likwidacji spółdzielni wkłady pochodzące ze środków publicznych muszą ulec zwrotowi do tej instytucji publicznej, od której pochodziły.

Zwolnienie z opłat sądowych założycieli i członków spółdzielni zaliczane jako pomoc de minimis stanowi kolejny instrument wsparcia spółdzielni. Jeśli chodzi o refundację składek na ubezpieczenie społeczne, podnieśliśmy ten standard w zakresie terminów refundacji składek. Należy jednak zauważyć, że ta forma wsparcia ma charakter fakultatywny i wszystko zależy od polityki lokalnej, w tej chwili od powiatowych rad rynku pracy. Obecnie chodzi o okres 24 miesięcy w przypadku sfinansowania składek od kwoty minimalnego wynagrodzenia w pełnej wysokości i o kolejne 24 miesiące w przypadku sfinansowania składek w połowie wysokości.

Jeśli chodzi o ulgę podatkową, dochody wydatkowane w roku podatkowym na cele związane ze społeczną i zawodową reintegracją jej członków są zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych w części niezaliczanej do kosztów uzyskania przychodów. Ważna jest też możliwość prowadzenia uproszczonej księgowości – o której tutaj również wspominał pan minister – jeśli przychody netto ze sprzedaży towarów i usług za poprzedni rok nie przekraczały równowartości w walucie 1200 tys. euro. Tak na marginesie powiem, że w ubiegłym roku nowelizowaliśmy po raz kolejny ustawę o rachunkowości, która wprowadza instytucję jednostki mikro. W tym obszarze również mieści się znaczna część spółdzielni.

Jeśli chodzi o zlecenie zadania publicznego, to tutaj wprowadziliśmy w kolejnych nowelizacjach możliwość realizacji zadań z obszaru pożytku publicznego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego. Na początku rozwijało się to, że tak powiem, bardzo powoli, bo w 2010 r. 0,6% instytucji administracji publicznej zlecało zadanie w tym trybie. Później było to 0,4%. Tak więc tych umów było niewiele. Także umowy wieloletnie właściwie pojawiły się w śladowej ilości, jeśli chodzi o zadania publiczne zlecone spółdzielniom socjalnym.

Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych stanowią kolejny wynik naszej pracy wykonanej podczas nowelizacji ustawy w 2009 r. W obszarze zamówień publicznych chodzi o realizację zamówienia dotyczącego zatrudniania osób niepełnosprawnych czy bezrobotnych.

Jeśli chodzi o klauzulę publiczną, jak wynika z informacji uzyskanych z rejestru Urzędu Zamówień

Publicznych, to jest ona dzisiaj stosowana. W 2010 r. 547 ogłoszeń zawierało tę klauzulę, to 0,34% wszystkich ogłoszeń o zamówieniach publicznych. W 2011 r. było ich jeszcze mniej, bo 0,19%. Myślę, co podkreślano też w czasie debaty, że próg dotyczący 50% w przypadku zamówień publicznych jest wysoki. Wczoraj odbyło się spotkanie w podkomisji ds. organizacji pozarządowych i rozmawialiśmy na nim o tym, żeby zmienić ten wskaźnik na 35%. Tak że spółdzielnie socjalne mogą być wspierane przez jednostki samorządu terytorialnego przede wszystkim poprzez dotacje, pożyczki, usługi w zakresie doradztwa i zrefundowanie kosztów lustracji. W tym miejscu widać jednak słabość sprawozdania za ten okres, bo nie mamy podanej informacji, czy te instrumenty dane samorządom w ogóle zafunkcjonowały. Warto więc w badaniach wprowadzić taką możliwość, żeby zobaczyć, czy tam, gdzie spółdzielnia właściwie powstaje w środowisku lokalnym, jest ona wspierana przez jednostki samorządu terytorialnego.

Nie mniej ważne są także inne funkcjonujące instrumenty wsparcia. Mianowicie chodzi o te rozpoczęte przez ministra pracy i polityki społecznej związane z utworzeniem regionalnych funduszy ekonomii społecznej. Na początku był to 1 mln zł. Zaczęło to funkcjonować, powstało 20 takich spółdzielni, a potem nastąpił ich rozwój. Kolejnym etapem jest resortowy program pt. „Wspieranie rozwoju spółdzielczości socjalnej”, który powoływał ośrodki wsparcia. Te ośrodki wsparcia – a w różnych latach było 11–13 takich ośrodków – koncentrowały się głównie na doradztwie, na usługach edukacyjnych, ale także na wsparciu finansowym poprzez pożyczki na dopłatę do składek ubezpieczeniowych, pożyczki na zakup materiałów, pożyczki na wadium składane w związku z zamówieniami publicznymi czy do grantów na przeprowadzenie lustracji.

Bardzo istotnym systemowym instrumentem wsparcia jest też Program Operacyjny „Fundusz inicjatyw obywatelskich”. Ten program był realizowany w latach 2009–2013, kiedy wyodrębniono priorytet dotyczący rozwoju przedsiębiorczości społecznej. Wtedy w ramach tego priorytetu 4. został wyodrębniony komponent regionalny dotyczący możliwości funkcjonowania projektów dwuletnich, których celem było wspieranie właśnie podmiotów ekonomii społecznej.

Kolejnym instrumentem wsparcia, finansowym, jest Program Operacyjny „Kapitał ludzki” na lata 2007–2013. Przede wszystkim chodzi o środki przeznaczone na tworzenie tych możliwości, zakładanie i prowadzenie spółdzielni, ale także doradztwo, wspieranie, również finansowe. Chodzi o przyznawanie środków finansowych dla spółdzielni w związku z przystąpieniem do spółdzielni lub zatrudnieniem w spółdzielni w wysokości 20% na członka założyciela w przypadku osoby fizycznej. Dotyczy to także osób zatrudnianych w spółdzielni utworzonej przez osoby prawne czy wsparcia pomostowego połączonego z doradztwem w związku z wykorzystaniem środ-

Posel Tadeusz Tomaszewski

ków finansowych. W ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” na lata 2007–2013 według stanu na 2011 r. realizowano 11 takich projektów. Ich wartość wynosiła ok. 4 mln zł.

W związku z tym sygnałem Najwyższej Izby Kontroli i stosowną podstawą prawną resort, biorąc właśnie to pod uwagę, w związku z Programem Operacyjnym „Fundusz inicjatyw obywatelskich” przeprowadził monitoring funkcjonowania spółdzielni. Chodzi o ten wstępny okres, bo pan minister podawał już późniejsze dane, a będzie też czas, kiedy pani poseł będzie przedkładała sprawozdanie za kolejny okres. Wtedy będzie można porównać ten rozwój. Przede wszystkim na początku 30% badanych spółdzielni należało do Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych. Z tego badania wynika, że im dłużej funkcjonuje spółdzielnia, tym większa jest gotowość przystąpienia do tego związku rewizyjnego spółdzielni.

Jeśli chodzi o założycieli spółdzielni, to z tych badań wynika, że na początku były to głównie osoby fizyczne – 94%, natomiast jeśli chodzi o osoby prawne, to była to niewielka grupa osób. Przeciętna liczba założycieli badanych spółdzielni to ok. 7 osób. Jeśli chodzi o założycieli spółdzielni, to dominowała grupa osób bezrobotnych – ponad 83%, ale także grupa osób niepełnosprawnych – 38%. W 2010 r. i w 2011 r. dominowały spółdzielnie liczące 5–9 członków. Średnio w spółdzielni socjalnej jest trochę ponad 7 osób. W tym okresie nie uległa zmianie liczba członków spółdzielni. Można powiedzieć, że jeśli chodzi o zmniejszanie i zwiększanie się tych wartości, to było to mniej więcej na tym samym poziomie co w poprzednim okresie badawczym.

Takim naszym zamierzeniem, jako ustawodawcy, było to, żeby osoba przed przystąpieniem do spółdzielni przechodziła również proces reintegracji społeczno-zawodowej w centrach integracji społecznej i klubach integracji społecznej. Na początku jednak niestety nie mieliśmy do czynienia z tym procesem, czyli takim przygotowaniem systemowym. Z badanych spółdzielni wynika, że ponad 80% członków spółdzielni tego etapu nie przechodziło, bo tylko 14% badanych znalazło się w gronie absolwentów centrów integracji społecznej.

Jeśli chodzi o formy zatrudnienia, to w tym zakresie rozwijali się zarówno ustawodawca, jak i spółdzielnie. Dotyczy to podstawy prawnej. Najczęstszą formą zatrudnienia jest spółdzielcza umowa o pracę – stanowi ponad połowę wszystkich przypadków. Kolejnymi wskazanymi formami były umowa o dzieło oraz umowa-zlecenie.

Na uwagę zasługuje fakt, że w badanych spółdzielniach zatrudnionych było 40% osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. W ponad 1/3 badanych spółdzielni zatrudniano dodatkowo pracowników niebędących spółdzielcami, co zostało wprowadzone w kolejnej nowelizacji ustawy.

Na poziomie krajowym co piąta spółdzielnia korzystała ze wsparcia wolontariuszy, przede wszystkim w tych regionach, gdzie był mniejszy dostęp do pomocy administracyjnej, prawnej; tam korzystano ze wsparcia wolontariuszy. Połowa tych wolontariuszy wykonywała również prace administracyjno-biurowe, a także pomagała w kwestiach prawnych, procesach założycielskich. Część z nich pracowała również jako wolontariusze, korzystając z umowy.

Zgodnie z prawem w spółdzielniach liczących powyżej 15 członków istnieje możliwość powołania rady nadzorczej, natomiast w przypadku spółdzielni liczących do 15 członków nie ma takiej możliwości. Tylko w 5% badanych spółdzielni funkcjonowały rady nadzorcze.

Kiedy pracowaliśmy nad projektem ustawy, dbaliśmy o to, aby ewentualna nadwyżka była przeznaczana w pierwszej kolejności na fundusz zapasowy, a następnie na fundusz reintegracji społecznej i zawodowej. Z badań wynika, że spółdzielnie w szczególności przeznaczają nadwyżkę na ten pierwszy fundusz, a na drugi nie aż tyle, ile chcielibyśmy zapisać ustawowo, czyli 40%. Myślę, że to jest kwestia czasu. W dłuższym okresie funkcjonowania tych spółdzielni świadomość co do tworzenia tego funduszu będzie większa.

Funkcjonowanie spółdzielni najczęściej jest uzależnione od tego, jakie wykształcenie, umiejętności, rozpoznanie rynkowe mają członkowie spółdzielni. Zajmują się oni przede wszystkim świadczeniem usług. Z badań wynika, że najczęściej są to usługi z takich zakresów, jak: dom, ogród, budownictwo, gastronomia, biznes, ekonomia, edukacja. To są najczęstsze obszary działalności spółdzielni. Działalność w tych obszarach miała charakter wielobranżowy, czyli średnio rzecz biorąc, spółdzielnia, zajmowała się czterema branżami.

Jeśli chodzi o ocenę działalności gospodarczej i prowadzenie spółdzielni, to oczywiście większość tych podmiotów sama uznawała, że będzie się tym zajmować. Z badań wynika, że niecałe 30% spółdzielni dysponuje strategią rozwoju, czyli dokumentem, który podlega kontroli. Z drugiej strony kwestia monitoringu własnej działalności wymaga jeszcze wsparcia, zwłaszcza jeśli chodzi o monitoring prowadzony przez podmioty zewnętrzne. Do tej pory odbywa się to zazwyczaj z zastosowaniem własnych metod.

Jeśli chodzi o ocenę własnych szans w rywalizacji z firmami zewnętrznymi, czyli podmiotami prywatnymi, badania pokazują, że uznaje się, iż szanse są mniejsze. Natomiast jeśli chodzi o sektor organizacji pozarządowych, spółdzielnie stwierdzają, że mają równe szanse i mogą rywalizować z tym sektorem. Kiedy jednak pytamy o formę współpracy z tymi podmiotami, to na dzień dzisiejszy nie za bardzo to się układa, raczej można zauważyć element rywalizacji niż element współpracy w zakresie spółdzielczości socjalnej i działalności w obszarach pożytku publicznego. Ta sytuacja, przede wszystkim jeśli chodzi o finanse spółdzielczości, na starcie nie była najlepsza, bo połowa z ocenianych spółdzielni uznawała, że

Posel Tadeusz Tomaszewski

jest w trudnej sytuacji finansowej, 1/4 uważała, że jest w dobrej, a 1/4 uznawała, że nic się nie zmieniło.

Średni przychód spółdzielni w 2010 r. wynosił w okresie całego roku 60 tys. z haczykiem, więc jeśli podzieli się to przez 12, to miesięcznie będzie to 5 tys. W związku z powyższym generalnie małe spółdzielnie siedmio-, pięcio-, dziesięcioosobowe nie miały za wiele środków finansowych z przychodów. Największe przychody były z rynku otwartego, a mniejsze z sektora publicznego, m.in. z udziału w konkursach związanych z działalnością pożytku publicznego. Przychody były uzupełniane m.in. z takich źródeł jak dotacje, darowizny, sponsoring. Spółdzielnie określały, że ich przychody stanowią 6,5%.

W roku 2010 – i to zapewne martwi – połowa badanych spółdzielni odnotowała ujemny wynik finansowy, 27% – zbilansowany na zero, a 23% – wynik dodatni. Myślę, że to wynika również z tego, iż w znacznym stopniu to był początek tej działalności. Współpraca z firmami, podmiotami prywatnymi dotyczy właściwie tylko i wyłącznie części gospodarczej. Brakuje jeszcze zrozumienia podmiotów, firm dla spółdzielni socjalnych, aby ta współpraca odbywała się również w zakresie części społecznej, dotyczącej włączania osób, członków spółdzielni w działalność społeczności lokalnej.

Jakie zagrożenia dla spółdzielni socjalnych można wskazać na podstawie przeprowadzonych badań? Najczęściej wskazywane zagrożenia to nierównomierna aktywność członków, ludzie dostrzegają, że coś jest nie tak w ramach spółdzielni, brak wiedzy o dostępnych ułatwieniach dotyczących przede wszystkim wsparcia finansowego oraz konflikty wewnętrzne. Jednak elementem, który musi nas niepokoić, jest to, że wśród najczęściej wskazywanych zewnętrznych problemów związanych z funkcjonowaniem spółdzielni wymieniany jest brak zrozumienia i zainteresowania spółdzielczością socjalną wśród przedstawicieli władz samorządowych, wskaźnik wynosi prawie 40%. Oczywiście problem zleceń uzyskiwanych na rynku i zleceń z zakresu administracji rządowej jest najczęściej wskazywanym problemem zewnętrznym. Mimo tych programów podejmowanych przez stronę rządową w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” mamy jeszcze wiele w tej sprawie do zrobienia w kontakcie z administracją publiczną.

Jeśli chodzi o ocenę regulacji, które wprowadziliśmy, to generalnie na starcie była bardzo pozytywna ocena, bo ponad 88% badanych członków spółdzielni informowało, że te rozwiązania są korzystne, mniej korzystnie oceniano możliwość tworzenia przez podmioty prawne czy osoby prawne, członków spółdzielni.

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Komisja Polityki Społecznej i Rodziny po rozpatrzeniu sprawozdania z 6 grudnia 2012 r. wnosi do Wysokiej Izby o pozytywne przyjęcie tego dokumentu. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

I ja dziękuję panu posłowi Tomaszewskiemu.

O zabranie głosu proszę panią posel Joannę Bobowską w celu przedstawienia stanowiska komisji zawartego w druku nr 3202.

Posel Joanna Bobowska:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowny Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić stanowisko Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, po posiedzeniu, które odbyło się 3 marca 2015 r., dotyczące rządowego dokumentu, jest to informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. za okres 2012–2013.

Zgodnie z wymogami ustawowymi Rada Ministrów przyjmuje sprawozdanie z kontroli systemu przedsiębiorczości społecznej. Dotyczy to aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i tych biernych zawodowo. W informacji mamy do czynienia z dynamicznym obrazem rozwoju sektora spółdzielni socjalnych. To jest dość skrupulatnie opisane. Spółdzielnie te pełnią dwie odmienne funkcje, mianowicie funkcję ekonomiczną i funkcję społeczną. Można powiedzieć, że jest to swoisty fenomen służący aktywizacji osób mających problem ze znalezieniem zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Dlatego spółdzielnie socjalne mają bardzo duże znaczenie w polityce rynku pracy i systemie zabezpieczenia społecznego. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zostają przywrócone na rynek pracy przez wspólne działanie w takich właśnie przedsiębiorstwach społecznych.

Ze względu na podwójne zadania spółdzielnie socjalne muszą sprostać większym wymaganiom niż firmy komercyjne i organizacje non profit. Borykają się też z większą liczbą problemów. Ich pierwsze zadanie, zadanie ekonomiczne, polega na podporządkowaniu się logice rynkowej, wytwarzaniu produktów i usług odpowiedniej wartości i jakości oraz bilansowaniu środków finansowych. Drugie zadanie, też bardzo ważne, to prowadzenie działalności w przestrzeni społecznej, tj. integracja zawodowa i społeczna. Działalność polega na tworzeniu swoistych więzi społecznych, które służą rozwojowi lokalnemu.

Jak pan minister już wspominał, w latach 2012–2013 nastąpił znaczny wzrost liczby spółdzielni socjalnych. Nierównomierna jest natomiast mapa aktywności tego rodzaju działalności gospodarczej i społecznej. Są rejony mniej i bardziej aktywne. Do aktywnych należą woj. wielkopolskie, małopolskie, mazowieckie, warmińsko-mazurskie i podkarpackie. Właśnie te województwa wyróżniają się zdecydowanie większą aktywnością. Z perspektywy rozwoju przedsiębiorczości społecznej jest niezwykle ważne, żeby te podmioty równomiernie rozwijały się w całym kraju i w tym zakresie niewątpliwie jeszcze jest wiele do zrobienia.

Posel Joanna Bobowska

Należy podkreślić, że w tych latach udało się zrealizować wiele bardzo ciekawych projektów związanych ze spółdzielniami socjalnymi. Dzięki wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” w 2012 r. powstało 131 spółdzielni socjalnych, w roku 2013 – 343 spółdzielnie socjalne.

Trzeba podkreślić, że spółdzielnie socjalne korzystają z kilku form wsparcia finansowego. Źródła te są i zwrotne, i bezzwrotne, i krajowe, i europejskie. Spółdzielnie korzystają na przykład z dotacji jednorazowej z Funduszu Pracy. W 2012 r. skorzystało z niej 140 osób, w 2013 r. – 105 tych osób. W roku 2012 środki te wyniosły 1750 tys. zł, a w 2013 r. – 1423 tys. zł, więc rzeczywiście były spore.

Spółdzielnie korzystają również z refundacji składek na podstawie umowy ze starostą. Korzystają ze wsparcia z PFRON, które dotyczy osób niepełnosprawnych. Jest to dość, można powiedzieć, stabilne wsparcie, jeżeli chodzi o kwoty. Jest to wkład do 15-krotności przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli spółdzielnia nie otrzyma innych bezzwrotnych środków. W 2012 r. skorzystała z tego 44 osoby. To było oczywiście dofinansowanie dla spółdzielni na łączną kwotę ponad 1 mln zł. W 2013 r. dotyczyło to 20 osób i kwoty 548 tys. zł.

Kolejna forma wsparcia finansowego to ulga w podatku dochodowym od osób prawnych w części nienaliczonej do kosztów uzyskania przychodów. Chodzi o dochody spółdzielni socjalnych wydatkowane w roku podatkowym na cele związane ze społeczno-zawodową integracją jej członków. Znaczący jest też udział sektora ekonomii społecznej w realizacji zadań publicznych. Spółdzielnie socjalne wpisane zostały do katalogu podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, dlatego mogą być dotowane przez różne fundusze, np. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. W latach 2012–2013 liczba umów o wspieraniu realizacji takich zadań publicznych wyniosła 2,5 tys., a w przypadku powierzania podpisano 22 umowy. Optymistyczna w swej wymowie jest też liczba wniosków o dofinansowanie złożonych przez spółdzielnie socjalne w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Co roku ok. 45 podmiotów podpisuje umowy po stosownej aplikacji. Trzeba powiedzieć, że jest to dość znaczący udział w tego typu działaniach wspierających finansowo spółdzielnie. Bardzo ważna jest też ta perspektywa na lata przyszłe co do sporego dofinansowania przewidzianego ze środków Unii Europejskiej. Nadal jednak pozostaje wiele do zrobienia, m.in. w zakresie zlecania zadań publicznych spółdzielniom socjalnym, które mogą uczestniczyć w ich realizacji w tej formie. W 2012 r. zaledwie 18 instytucji administracji publicznej zleciło spółdzielniom socjalnym takie zadania. To się odbywa na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, w trybie otwartego konkursu ofert, ale również jest możliwość stosowania

trybu zamkniętego konkursu ofert. W roku 2013 zadania o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert odnotowano tylko w 9 przypadkach, na kwotę 139 tys. zł.

Ważnym instrumentem wsparcia finansowego z udziałem Banku Gospodarstwa Krajowego, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Towarzystwa Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych są nisko oprocentowane pożyczki. W 2013 r. udzielono 22 takich pożyczek, one mogą opiewać do 100 tys. zł. Z „Krajowego programu rozwoju ekonomii społecznej” wynika, iż klauzule społeczne jako szczególnego rodzaju zamówienia publiczne powinny być również dedykowane spółdzielniom socjalnym. Zamknięte zamówienia dają bowiem szansę na otrzymanie zlecenia na ważne społecznie, użyteczne usługi. Klauzule społeczne w ostatnich latach upowszechniono przez działania edukacyjne i informacyjne, i to jest dobra wiadomość. Unijne dyrektywy dotyczące prawa zamówień publicznych umożliwiają wydatkowanie środków publicznych na pozyskiwanie towarów i usług jednocześnie dla osiągania dodatkowych korzyści społecznych. Dlaczego to się opłaca? Tworzy się miejsca pracy dla bezrobotnych, wspiera niepełnosprawnych i oszczędza na wydatkach w zakresie świadczeń społecznych.

W ustawie Prawo zamówień publicznych wprowadzono w roku 2009 rozwiązania co do klauzul społecznych, niestety nadal stanowią one margines, choć od roku 2011 jest ich zdecydowanie więcej. W roku 2012 odnotowano 240 takich postępowań, w roku 2013 – 400. Niemniej stanowi to nadal 2% wszystkich udzielonych zamówień publicznych. Można zadać sobie pytanie: Dlaczego ich jest tak niewiele? Dla zamawiających mało znane jest to rozwiązanie, nie chcą go stosować, aby nie komplikować trudnej procedury zamówień publicznych. Brakuje też świadomości co do korzyści oraz wiedzy, jak przygotować prawidłowo dokumentację. Problemem jest też to, że Urząd Zamówień Publicznych uznał interpretację dosłowną wymogu zatrudnienia osób bezrobotnych. Mimo iż intencją klauzuli zatrudnieniowej było ułatwienie dostępu do zamówień publicznych podmiotom ekonomii społecznej, to literalna interpretacja Urzędu Zamówień Publicznych powoduje konieczność zatrudnienia za każdym razem do nowego zamówienia nowych bezrobotnych. Korzystne wydają się natomiast zapisy nowelizacji Prawa zamówień publicznych z roku 2014 o dodatkowych kryteriach, poza ceną, oraz o możliwości określenia przez zamawiającego w opisie przedmiotu zamówienia wymagań dotyczących zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Z nowej dyrektywy unijnej wynika, że szanse takich podmiotów, jak spółdzielnie socjalne, będą większe ze względu na pierwszeństwo przy realizacji określonych zadań. Jest to ważne ze względu na potrzebę zwiększenia aktywności obywatelskiej w wymiarze ekonomicznym.

Posel Joanna Bobowska

W informacji o funkcjonowaniu spółdzielni społecznych szczegółowo wskazano wiele problemów. Spółdzielnie społeczne zgłaszają m.in. potrzebę ustanowienia prawnej obligacji dla jednostek samorządu terytorialnego do stosowania właśnie wyżej wymienionych klauzul społecznych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Opisano też główne problemy nowych spółdzielni społecznych: trudności z pozyskiwaniem klientów, z pozyskaniem lokalu, poręczeniem finansowania. Wskazuje się też na rotację w grupie założycielskiej i ograniczone wsparcie z zewnętrznych źródeł finansowania. W badaniach w ramach monitoringu wskazano na problemy w bieżącej działalności spółdzielni społecznych, takie jak nierównomierna aktywność członków, problemy osobowe, podkreślano słabe zainteresowanie władz lokalnych działalnością spółdzielni społecznych, trudności z pozyskiwaniem zleceń na rynku komercyjnym lub zadań z zakresu administracji publicznej.

Większość spółdzielni podkreśla konieczność zmian legislacyjnych w zakresie uproszczonej księgowości, bowiem mimo wprowadzenia w 2009 r. przepisów o jej uproszczeniu nie znajdują one odbicia w praktyce. Spółdzielcy wskazują też na potrzebę zmiany nazewnictwa, bowiem przymiotnik „społeczna” budzi złe skojarzenia, co wiąże się z koniecznością dodatkowych działań marketingowych. Jak wspominał mój przedmówca, planowana jest nowelizacja ustawy o spółdzielniach społecznych w tym zakresie, co daje nadzieję na wprowadzenie oczekiwanych zmian. Zgłoszono m.in. propozycję zmniejszenia liczby osób potrzebnych do rozpoczęcia działalności spółdzielni społecznej do trzech, a także stworzenia możliwości płynnego przejścia do spółdzielni osób aktywnych w CIS-ach i KIS-ach oraz warsztatach terapii zajęciowej.

W toku dyskusji w komisji podkreślono rolę spółdzielni społecznych w kształtowaniu rynku pracy dla osób nieaktywnych i wykluczonych, niwelowaniu barier zatrudnienia i rozszerzaniu obszarów wsparcia tych osób, które miałyby problem ze znalezieniem pracy w innych podmiotach ekonomicznych.

Z nadzieją też odniesiono się do propozycji projektu ustawy o przedsiębiorczości społecznej i wspieraniu ekonomii społecznej. Projekt ten wyraża konstytucyjną zasadę społecznej gospodarki rynkowej i solidarności. Zawarte w nim przepisy mają służyć szerszemu wsparciu podmiotów ekonomii społecznej, ekonomizacji sektora organizacji pozarządowych, stworzeniu dodatkowych miejsc pracy w tym sektorze. Prognozuje się, że do roku 2020 powstanie nawet do 100 tys. nowych miejsc pracy, a także że dodatkowe wpływy do budżetu państwa wyniosą od 38 mln do 260 mln w roku 2020. Należy podkreślić, że na takich zmianach zyskałby również system pomocy społecznej, w którym ograniczono by wydatki na osoby biernie zawodowo. Przewidziano także poszerzenie zakresu obywatelskich działań ekonomicznych oraz poprawę

dostępu obywateli do tanich, ale wysokiej jakości usług użyteczności publicznej. To wszystko oczywiście dotyczy projektu ustawy o przedsiębiorczości społecznej i wspieraniu ekonomii społecznej.

Powracając do informacji o funkcjonowaniu spółdzielni społecznych, chcę wyrazić nadzieję, że szeroko zakrojone i nakierowane na przyszłość działania przedsiębiorczości społecznej, a także przewidziane dofinansowanie z programów Unii Europejskiej oraz opisane w informacji dotychczasowe osiągnięcia spółdzielni społecznych przyczynią się do stworzenia szans na pracę i aktywność dla osób dotychczas nieradzących sobie na otwartym rynku pracy.

Panie Marszałku! Chciałabym w imieniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny podziękować za solidnie przygotowany szeroki materiał o funkcjonowaniu spółdzielni społecznych. Pragnę również podziękować Radzie Ministrów za jego przyjęcie i stwierdzić, że Komisja Polityki Społecznej i Rodziny po rozpatrzeniu dokumentu rekomenduje przyjęcie zawartej w nim informacji. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do wystąpień klubowych i koła.

Chciałbym przypomnieć, że oświadczenie może być wygłaszane nie dłużej niż przez 10 minut, a jeśli przedstawiciel koła chciałby zabrać głos – a pani poseł Popiołek będzie chciała – to może wygłosić 5-minutowe oświadczenie.

Otwieram dyskusję.

Pierwsza głos zabierze pani poseł Bożena Henczyca, Platforma Obywatelska.

Posel Bożena Henczyca:

Wysoka Izbo! Panie Marszałku! W imieniu klubu Platformy Obywatelskiej chciałabym przedstawić nasze stanowisko wobec przedstawionych przez Radę Ministrów informacji o funkcjonowaniu spółdzielni społecznych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach społecznych za okresy 2010–2011 r. oraz 2012–2013 r.

Pojęcie spółdzielni społecznej po raz pierwszy pojawiło się w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ustawą tą znowelizowano ustawę z 1982 r. Prawo spółdzielcze i wprowadzono możliwość tworzenia nowego typu spółdzielni jako specyficznego rodzaju spółdzielni pracy nienastawionej na maksymalizację zysku. W związku z tym, iż spółdzielniom społecznym przypisano istotną rolę w polityce związanej z rynkiem pracy i w systemie zabezpieczenia społecznego, podjęto prace nad odrębnym aktem prawnym, który regulowałby ich istnienie. Ostatecznie 27 kwietnia 2006 r. uchwalono ustawę o spółdzielniach społecznych, wskazując, iż głównym celem ich funkcjonowa-

Posel Bożena Henczyca

nia jest przywrócenie na rynek pracy, przez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i osób o niskiej zatrudnialności oraz umożliwienie osobom bezrobotnym aktywizacji zawodowej. Tym samym utworzono nowy podmiot prawny, którego głównym celem jest nie tylko prowadzenie działalności gospodarczej, ale także działalność na rzecz społecznej i zawodowej reintegracji członków spółdzielni.

Najważniejsze formy wsparcia spółdzielni socjalnych, jak wynika z informacji, to przede wszystkim dotacja ze środków Funduszu Pracy, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, wsparcie finansowe na wniesienie wkładu do spółdzielni ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwolnienie z opłat sądowych, wsparcie wolontariuszy, zlecenie zadań publicznych oraz klauzule społeczne w zamówieniach publicznych.

Spółdzielnie mogą też korzystać z innych form wsparcia, na przykład ze strony jednostek samorządu terytorialnego, a także z unijnych czy krajowych środków pozabudżetowych, na przykład z funduszu FIO czy Europejskiego Funduszu Społecznego.

W Polsce wciąż jest obserwowany dynamiczny wzrost spółdzielni, co bardzo cieszy, ponieważ w roku 2010 w Krajowym Rejestrze Sądowym było zarejestrowanych 287 spółdzielni działających na terenie naszego kraju, a na koniec 2013 r. było ich już aż 936. Kompleksowe badania sektora spółdzielczości w Polsce w formie ogólnopolskiego badania po raz pierwszy zostały zlecone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w 2012 r. Głównym zamierzeniem badawczym było pozyskanie kompleksowej wiedzy o spółdzielniach socjalnych, ich kondycji ekonomicznej i obszarach działalności spółdzielni. Niezwykle ważną kwestią związaną z prowadzoną przez spółdzielnie socjalne działalnością gospodarczą było przede wszystkim poznanie branż stanowiących główne obszary działalności. Najwięcej spółdzielni socjalnych zadeklarowało działalność związaną z usługami gastronomicznymi i zakwaterowaniem, następnie działalność związaną z opieką zdrowotną i pomocą społeczną. Obszar, który najmniej dotyczył spółdzielni, to działalność związana z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Myślę, że bardzo istotnym obszarem działalności spółdzielni socjalnych są też działania społeczne, m.in. prowadzą aktywność w różnego rodzaju stowarzyszeniach, prowadzą grupy wsparcia dla członków spółdzielni oraz członków ich rodzin, czy działania oświatowo-kulturalne.

Najważniejsze zmiany, jakie zaszły w sektorze spółdzielni socjalnych w Polsce w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, to przede wszystkim dynamiczny wzrost liczby spółdzielni. Polepszeniu uległa ogólna ocena spółdzielców dotycząca kondycji finansowej i jednocześnie trzeba zauważyć, iż wzrosła liczba spółdzielni socjalnych wyrażających przekonanie o konieczności finansowego

wspierania ich działalności. W obu okresach sprawozdawczych spółdzielcy byli zdania, iż zewnętrzne wsparcie finansowe dla spółdzielni socjalnych jest wskazane lub niezbędne. Wzrosła liczba spółdzielni socjalnych, które korzystały z pomocy wolontariuszy.

Niewątpliwie spółdzielnie socjalne są bardzo istotnym elementem gospodarczym i społecznym. Przykładem mogą być spółdzielnie socjalne, myślę że modelowo działające, w niewielkim, mającym 50 tys. mieszkańców powiecie kępińskim, w którym współpraca z otoczeniem jest silna, co powoduje, iż spółdzielnie przeżywają bardzo dynamiczny rozwój swojej działalności. Pierwsza to spółdzielnia socjalna „Szansa”, która świadczy usługi w zakresie opieki na rzecz osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych oraz dzieci, usługi sprzątania i opieki nad grobami. Na dzień dzisiejszy zatrudnia ona ok. 50 osób na umowę-zlecenie oraz dwóch pracowników. Warto wspomnieć także o szerokim spektrum działalności spółdzielni socjalnej „Pomost”, która została powołana z inicjatywy ówczesnego starosty Włodzimierza Mazurkiewicza oraz księdza Sławomira Grześniaka, dyrektora Caritasu Diecezji Kaliskiej. Spółdzielnia ta działa przede wszystkim w oparciu o środki z PO KL. Jej działalność obejmuje trzy profile: działalność klubokawiarni „Filiżanka”, usługi sprzątania przede wszystkim w lokalach użyteczności publicznej, domach osób prywatnych oraz sprzedaż rękodzieła wytwarzanego przede wszystkim przez mieszkańców powiatu. W tej chwili spółdzielnia zatrudnia 21 osób na umowę o pracę oraz dwie osoby na umowę-zlecenie. Zarząd spółdzielni podpisał już 11 umów dotyczących usług sprzątania w budynkach urzędów, szkół i innych instytucji publicznych. Kolejna to spółdzielnia socjalna „Jaśmin” założona wspólnie przez samorząd powiatowy i Caritas Diecezji Kaliskiej. Spółdzielnia ta daje szansę na zatrudnienie osobom niepełnosprawnym, w tym uczestnikom WTZ-ów w Słupi. Prowadzi działalność gastronomiczną, oferuje usługi cateringowe, prowadzi stołówkę, przede wszystkim właśnie dla uczestników warsztatów terapii zajęciowej oraz podopiecznych powiatowego ośrodka interwencji kryzysowej. Spółdzielnia ta zatrudnia 5 osób na umowę o pracę, z czego trzy to osoby niepełnosprawne. W tej chwili spółdzielnia przygotowuje także salę na 50 osób, odpowiednią do organizowania przyjęć okolicznościowych.

Jak widać z powyższego, spółdzielnie socjalne odgrywają naprawdę bardzo istotną rolę w społecznościach lokalnych i to w aspekcie wielowymiarowym, nie zawsze można to przeliczyć na konkretne zyski. Stąd też nasze stanowisko, stanowisko Platformy Obywatelskiej jest takie, aby przyjąć informacje o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych za okres 2010–2011 oraz 2012–2013, ponieważ informacje te są rzetelne, kompleksowe i pokazują całe spektrum, istotę działalności spółdzielni socjalnych. Dziękuję bardzo. (Okłaski)

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

I ja dziękuję pani poseł.

Teraz poproszę pana posła Krzysztofa Michałkiewicza, Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Krzysztof Michałkiewicz:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! W imieniu klubu Prawo i Sprawiedliwość mam przyjemność przedstawić nasze stanowisko wobec sprawozdania ministra pracy i polityki społecznej z funkcjonowania spółdzielni socjalnych.

Ustawa o spółdzielniach socjalnych uchwalona została przez Sejm V kadencji 27 kwietnia 2006 r.

W projekcie ustawy przygotowanej przez rząd posłowie w drugim czytaniu wprowadzili art. 20 zobowiązujący Radę Ministrów do przedstawienia Sejmowi sprawozdania z działania ustawy za okres od dnia jej wejścia w życie do dnia 31 grudnia 2007 r. Sprawozdanie to zostało przygotowane i przedłożone marszałkowi Sejmu przez ministra pracy i polityki społecznej w czerwcu 2008 r. Następnie zostało zaopiniowane i rozpatrzone przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny w czerwcu 2009 r. Niestety sprawozdanie to nie zostało przyjęte w trakcie VI kadencji Sejmu. Mimo to, a może zwłaszcza z tego powodu, posłowie w dniu 19 sierpnia 2011 r., uchwalając ustawę o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzili do ustawy o spółdzielniach socjalnych art. 19a w brzmieniu: „Rada Ministrów przedkłada Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej w okresach dwuletnich, najpóźniej do dnia 30 czerwca informacje o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych, w oparciu o dane przekazane ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego przez związki rewizyjne właściwe dla spółdzielczości socjalnej do dnia 30 grudnia roku poprzedzającego rok złożenia informacji”. Ustawa wskazuje także, że informację tę Rada Ministrów składa po raz pierwszy do dnia 30 czerwca 2012 r.

Jako uzasadnienie stworzenia systemu monitorowania spółdzielczości socjalnej wskazano, że ta forma aktywnej integracji wspierana ze środków Unii Europejskiej wymaga dokładnej analizy efektywności i adekwatności podejmowanych działań. Warto tu wspomnieć, że ustawa o spółdzielniach socjalnych z kwietnia 2006 r. została zmieniona w 2009 r. Wskazywano wtedy, że dwuletnie doświadczenia wskazują na konieczność ułatwienia zakładania spółdzielni socjalnych, jak również wsparcia w pierwszym okresie funkcjonowania, aby ich działalność mogła przynieść oczekiwane efekty.

Dzisiaj na posiedzeniu Sejmu pierwszy raz mamy okazję rozpatrywać sprawozdania z funkcjonowania spółdzielni socjalnych. Jedno, przygotowane przez ministra w sierpniu 2012 r., za okres 2010–2011, zawarte w druku nr 738, i drugie, przygotowane w styczniu 2015 r., za okres 2012–2013, zawarte

w druku nr 3166. W okresie tym widzimy stopniowy wzrost liczby spółdzielni. Gdy w styczniu 2008 r. było 139 spółdzielni, w 2009 r. istniało 187 spółdzielni, to w 2011 r. zarejestrowane były już 402 spółdzielnie socjalne. Także w latach 2012–2013 liczba spółdzielni dalej rosła. Na koniec 2013 r. w Polsce było zarejestrowanych 936 spółdzielni.

W sprawozdaniach mamy dosyć szczegółowo przedstawiony system wspierania spółdzielni socjalnych przez Fundusz Pracy, PFRON, zakres realizacji zadań publicznych ze sfery pożytku publicznego oraz pozostałe instrumenty wsparcia i źródła finansowania spółdzielni socjalnych w Polsce. Zgromadzone dane nie dają jednak odpowiedzi na pytania o kondycję tego sektora, efektywność w wypełnianiu swojej roli, szczególnie związanej z integracją społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Na te pytania stara się odpowiedzieć przygotowany przez ministerstwo projekt badawczy „Monitoring spółdzielni socjalnych”. Mimo trudności w objęciu badaniem wszystkich spółdzielni nawet częściowe dane przynoszą wiele ciekawych informacji. Wśród nich warto wskazać, że większość badanych spółdzielni charakteryzuje się krótkim okresem działalności. W badaniu przeprowadzonym w 2011 r. 38% spółdzielni działało nie dłużej niż rok. W badaniu z roku 2014 spółdzielnie, które powstały w okresie 2012–2013, stanowiły 68,5%, czyli działały one nie dłużej niż dwa lata. Wyraźnie widać pozytywny wpływ na rozwój spółdzielni zmian w ustawie umożliwiających zakładanie spółdzielni przez podmioty prawne. Jeśli wśród badanych spółdzielni w roku 2010 było 5% założonych przez osoby prawne, to już w 2013 r. było ich 21,2%.

Wśród założycieli spółdzielni dominują osoby bezrobotne. Drugą bardzo liczną grupą są osoby niepełnosprawne. Niestety są także grupy, których brak wśród założycieli spółdzielni. Taką grupą są np. uchodźcy, którzy w obu badaniach nie wystąpili, a ich sytuacja na rynku pracy jest przecież szczególnie trudna.

Wyniki badań dają odpowiedź na pytanie, czy spółdzielnie socjalnie prowadzą oprócz działalności gospodarczej także działalność w sferze społecznej. W pierwszym okresie taką działalność wykazało 62,5% badanych spółdzielni, w drugim badaniu – 47%. Z badań wynika, że działalność ta jest głównie ograniczona do działań na rzecz członków spółdzielni, w wyraźnie mniejszym zakresie spółdzielnie prowadzą działalność na rzecz szerszej społeczności.

Warto także wspomnieć, że niemal połowa badanych spółdzielni socjalnych w 2012 r. źle oceniała swoją kondycję finansową. W drugim badaniu ok. 3/4 spółdzielni, 78,8%, uważa, że finansowe wsparcie zewnętrzne jest wskazane lub wręcz niezbędne dla ich dalszego funkcjonowania. Biorące udział w badaniach osoby miały także okazję ocenić obowiązujące akty prawne, które regulują działalność spółdzielni i ich wpływ na funkcjonowanie spółdzielni socjalnych.

Posel Krzysztof Michałkiewicz

Podsumowując przedstawione sprawozdania, szczególnie z dołączonymi wynikami badań „Monitoringu spółdzielni socjalnych”, chcę powiedzieć, że w dość znaczny sposób przedstawiają one sytuację spółdzielni socjalnych w Polsce. Wskazują, że dla dalszego ich rozwoju potrzebne są dalsze prace w kierunku stworzenia optymalnych narzędzi wsparcia, że potrzebne są dalsze działania w kierunku dostosowania zapisów ustawy do tego, żeby spółdzielnie miały sprzyjające otoczenie prawne. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

I ja dziękuję panu posłowi Michałkiewiczowi.

Zanim poproszę pana posła Walkowskiego, oczywiście witam wszystkich, którzy przysłuchują się naszemu obradom na galerii, ale imiennie chciałbym powitać grupę harcerzy z Poznania z Fundacji „Kierunek przystęp”. Grupa podobno nazywa się, jak mówił mi pan minister Jarosław Duda, „Szalone dzieciaki”. Ci, którzy czasem niezbyt oceniają Sejm, mogliby powiedzieć, że znaleźliście się w najbardziej właściwym miejscu.

Witam was serdecznie. Pozostałych, tych, którym towarzyszy pan poseł Sosnowski, też oczywiście witam.

Po tych grzecznościach już ad rem, a więc pan poseł Piotr Walkowski, Polskie Stronnictwo Ludowe. Bardzo proszę.

Posel Piotr Walkowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Panie Ministrze! Chciałoby się dopowiedzieć, nawiązując do słów pana marszałka, że też odpowiedni poseł będzie w tej chwili mówił do grupy.

Szanowni państwo, kwestie dotyczące spółdzielni socjalnych to dość ważny temat, chociażby z uwagi na problemy, z jakimi borykamy się przez ostatnie 20 lat, a więc kwestie dotyczące transformacji i wytworzenia dość dużej grupy osób z tzw. wykluczeniem społecznym. Dzieje się to z powodów ekonomicznych, rodzinnych, ale są też osoby wykluczone z tytułu niepełnosprawności.

Można powiedzieć, że przedstawienie, omówienie dzisiaj obydwu sprawozdań, odniesienie się również do sprawozdania, które nie znalazło finału na tej sali, jest doskonałą okazją do wyciągnięcia wniosków i określenia kierunków działań na dalszy okres. Zdajemy sobie sprawę z tego, iż w związku z sytuacją demograficzną naszego społeczeństwa przewiduje się, że w perspektywie kilku najbliższych lat możemy mieć dość poważne problemy dotyczące pozyskania aktywnych uczestników naszego rynku pracy. Dlatego też zwracanie się do osób wykluczonych i nieja-

ko umożliwienie im powrotu na rynek jest dość istotne. Jest to istotne z tego względu, że z jednej strony będą pracować, a z drugiej strony zmniejszyły wydatki, które są kierowane do tych osób poprzez różne działania, instrumenty związane z opieką społeczną. Dlatego też z jednej strony rozwijamy to, a z drugiej strony ograniczamy w ten sposób wydatki państwa.

Praktycznie do kwestii dotyczących funkcjonowania spółdzielni, ich rozwoju, statystyk odnieśli się zarówno pan minister, jak i moje koleżanki oraz moi koledzy, którzy się wypowiadali, ale ja chciałbym zwrócić uwagę na jeden wątek, dotyczący rozpoznawania idei spółdzielni socjalnych. Mam przykłady z terenu. Województwo wielkopolskie było wskazywane jako to przodujące. Myślę, że to wiąże się również z tym, że są organizacje pozarządowe, które podjęły tę ideę, krzewią ją, szkolą, organizują, współorganizują. Niewątpliwie taką organizacją jest fundacja Barka, która tutaj praktycznie góruje. Wszyscy, którzy rozpoczynają działalność, kierują tam pierwsze kroki czy nawet z Barki kierowane są kroki w teren.

Jest potrzebna informacja, ponieważ dosyć często zdarza się, że jest duże niezrozumienie wśród samorządowców. Sam mam bliski kontakt z kilkoma spółdzielniami i okazuje się, że w zależności od nastawienia władz samorządowych w gminie spółdzielnia albo się rozwija, albo ma kłopoty. Na przykładzie spółdzielni socjalnej w Odolanowie mogę powiedzieć, że kiedy ta spółdzielnia powstawała sześć lat temu, rozwijała się, a po zmianie burmistrza miała olbrzymie kłopoty, nawet w sprawach związanych z prokuratorem, prawie że zaistniała konieczność zwrotu środków finansowych. Teraz, po kolejnych wyborach, spółdzielnia jakby na nowo zakwita. Jeśli chodzi chociażby o efekt funkcjonowania spółdzielni oraz działań nie tylko sensu stricto spółdzielczych, ale też wchodzenia w środowisko, to jest prawie... to znaczy nie prawie, jest kilkadziesiąt stanowisk pracy, które funkcjonują, osoby na rynku pracy zajmują się usługami, które są niepopularne, nie znajdowały odzwierciedlenia, na rynku pracy nie było również tych, którzy chcieliby wykorzystywać te usługi. Jest to również możliwość stworzenia ludziom, którzy właśnie mają pewne problemy z dojazdem, stanowiska pracy, która jest pożyteczna, na miejscu.

Myślę, że w przypadku kwestii dotyczących tych wniosków pan minister ze sztabem swoich ludzi w najbliższym czasie zaproponuje albo przygotuje jeszcze pakiet pewnych udoskonaleń, że – tak jak powiedziałem – będzie to wpływało. Jednakże chciałbym, żeby w wyniku naszej dzisiejszej debaty została podniesiona kwestia popularyzowania idei wspierania.

Czasami wiemy, że osoby, które tam trafiają, mogą mieć te problemy, ale tym bardziej potrzebne jest im wsparcie, żeby uwierzyły w swoje własne siły i pomagając sobie, pomagały również osobom, które w podobnej sytuacji jak one się znalazły.

Posel Piotr Walkowski

Panie Marszałku! W związku z tym, że materia została już omówiona, klub Polskiego Stronnictwa Ludowego oczywiście to przyjmuje i dziękuję ministerstwu i rządowi za przedstawienie sprawozdania. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Dziękuję, panie pośle.

O zabranie głosu proszę pana posła Tadeusza Tomaszewskiego, Sojusz Lewicy Demokratycznej.

Posel Tadeusz Tomaszewski:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Dzisiejsza debata o sprawozdaniach związanych z realizacją ustawy o spółdzielczości socjalnej w latach 2010–2013 to pierwszy okres naszego parlamentarnego monitoringu poprzedzonego badaniem aktywności spółdzielczości socjalnej. Z tych badań wylania się obraz publicznego wsparcia tych podmiotów ekonomii społecznej, które funkcjonuje i, jak się okazuje, biorąc pod uwagę sytuację ekonomiczną tychże podmiotów, wymaga stałego udoskonalania.

Po pierwsze – i nad tym będziemy, mam nadzieję, jeszcze pracować w tej kadencji – zastąpienie fakultatywności, możliwości obligatoryjnością, jeśli chodzi o składki na ubezpieczenia społeczne, refundację składek na ubezpieczenia społeczne z Funduszu Pracy. Niestety forma fakultatywna nie do końca się sprawdza.

Po drugie, jak wynikało z debaty, mamy różne formy wsparcia finansowego, na przykład z Funduszu Pracy, z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych czy ze środków europejskich, i każde jest na innych zasadach i w innej wielkości. Chodziłoby o to, żeby jednak spróbować ujednolicić ten system pomocy, tak aby nie trzeba było tutaj robić różnych slalomów i szukać różnych rozwiązań.

Po trzecie, trzeba również dobrze przygotować się – to jest ostatni gwizdek, tak można powiedzieć po sportowemu – do pozyskiwania środków europejskich na rozwój spółdzielczości socjalnej i całego obszaru ekonomii społecznej.

Także, jak wynika z tych badań, musimy nadal prowadzić dużą pracę informacyjno-edukacyjną w stosunku do szeroko rozumianej władzy publicznej, jak również jednostek samorządu terytorialnego, które poprzez zmiany, które wprowadziliśmy, mogą być naturalnym partnerem tychże podmiotów, ale też mogą być inicjatorami powoływania spółdzielni socjalnych, które, po pierwsze, będą rozwiązywały problemy lokalnego rynku pracy, po drugie, będą podejmowały również zadania związane z realizacją zadań własnych gminy, powiatu czy województwa,

po trzecie, mają możliwość wsparcia czy wykorzystania własnego zasobu komunalnego. Dzisiaj często słyszymy o likwidowanych szkołach. Chodzi chociażby o wykorzystanie tych budynków poprzez umożliwienie na korzystnych warunkach korzystania z tychże obiektów. Gmina jako osoba prawna, członek tej spółdzielni może to doskonale czynić.

Powinniśmy także wykazać dużą determinację, jeśli chodzi o stosowanie instrumentu klauzuli społecznej w zamówieniach publicznych. Tak się składa, że poprzez dwie interpelacje zmonitorowałem stosowanie tej klauzuli w odniesieniu do zamówień publicznych w ministerstwach. Wynika z tego, że w 2010 r. z klauzuli społecznej skorzystały tylko izby celne podległe ministrowi finansów, natomiast jeśli chodzi o pozostałe ministerstwa, odpowiedź pozytywna jest tylko z jednego – z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z pozostałych – zero. Zacząłem więc szukać sprzymierzeńca. Skoro mamy rozwiązanie prawne, to zwróciłem się do pani minister do spraw równego traktowania. Pani minister Kozłowska-Rajewicz, wysłała pismo, prośbę, przypominając swoim koleżankom i kolegom ministrom, że jest takie rozwiązanie prawne i powinni do niego sięgać. Jak było dalej? W 2011 r. nic się nie zmieniło – izby celne podległe ministrowi finansów oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego, pozostali nie uznali za stosowne, aby w swoich przetargach zastosować klauzulę. W 2012 r., to są odpowiedzi ministrów, również nic się nie zmieniło – izby celne oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego. Zauważam zmianę w 2013 r., z której to analizy wynika, że minister pracy i polityki społecznej – powiedziałoby się: wreszcie – pięć razy zastosował tę klauzulę, minister skarbu państwa – raz, pięć razy – minister edukacji narodowej, jeden raz – minister spraw wewnętrznych, siedem razy – minister obrony narodowej, także jednostki podległe ministrowi sprawiedliwości, Służba Więzienna siedmiokrotnie zastosowała w zamówieniach publicznych klauzulę społeczną.

Warto też przyjrzeć się powodowi braku zaufania do klauzuli społecznej w przetargach. W odpowiedziach na interpelacje ministrowie piszą, jakie są przyczyny braku stosowania tej procedury. Mówią, że chodzi między innymi o to, że nie pozwala im na to specyfika zamówień dokonywanych przez resort. Ze względu na różnorodne przedmioty zamówienia oraz w większości krótkie (jednorazowe) terminy realizacji zamówień zastosowanie klauzul społecznych może spowodować, że zbyt mała będzie liczba wykonawców uczestnicząca w postępowaniach ze względu na wymagania, przepisy. Brakuje – i to jest oczywiście dla pana ministra, ale także dla nas sygnał – jednoznacznych i jasnych przepisów w niniejszym zakresie. Brakuje także wzorca zamówienia publicznego z użyciem klauzuli społecznej, w szczególności przykładów dobrych praktyk stosowania klauzul społecznych, w szczególności wzorów stosownych zapisów w ogłoszeniach, specyfikacjach i umowach.

Posel Tadeusz Tomaszewski

Podkreślić należy też fakt, że stosowanie klauzul społecznych w świetle dyrektyw unijnych nie jest obligatoryjne, to oczywiście wiemy, ale też że w tej sprawie ma miejsce krok do przodu. Chodzi m.in. o tę wymaganą w dyrektywach ilość na poziomie 35%, czyli o to obniżenie. Z tego wynika, że również w Unii Europejskiej zdecydowanie się o tym myśli. Informacje o braku dobrych praktyk, o wzorach itd. powodują, że np. poprzez Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych czy ewentualnie kolejny program w ramach FIO, czy też za sprawą innych instrumentów musimy docierać do szeroko rozumianej administracji publicznej. Jak wynika z tej analizy, jak również z podawanych tutaj, z tej trybuny, przykładów, tam także jest duże pole do działalności spółdzielni socjalnych. Życzliwa administracja publiczna to jest pół sukcesu w pozyskiwaniu rynku zamówień publicznych, właśnie dla ludzi traktowanych w sposób szczególnie na rynku pracy, ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym. Chodzi o włączanie do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym również osób po zakończeniu leczenia odwykowego, wychodzących z więzień czy mających problemy z integracją, cudzoziemców. Przecież tych problemów mamy dużo i będziemy mieć ich coraz więcej. W związku z powyższym musimy aktywnie próbować również wobec osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym ten proces włączania w rynek pracy stosować, mając na uwadze m.in. klauzule społeczne, ale też to, że przecież usługi publiczne, takie jak opieka nad dziećmi do lat 3, prowadzenie przedszkola, żłobka, to też może być sprawa otwarta.

Myślę, że to, co proponuję w wyniku monitoringu funkcjonowania ustawy ludzie z sektora ekonomii społecznej, czyli żeby stworzyć inne warunki, to znaczy, krótko mówiąc, żeby można było zatrudniać więcej osób, nie tylko wykluczonych społecznie, żeby to było 70%, a nie 50%, żeby można było prowadzić usługi publiczne, to też będzie ważny krok, pozwalający na rozwój tych podmiotów, zatrudnianie z czasem osób wykluczonych społecznie, a także rozwiązywanie określonych problemów społecznych. Przecież takie strategie rozwiązywania problemów społecznych są dzisiaj obligatoryjne, są przyjmowane przez rady gmin i miast na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Można z tych strategii wyczytać, jakie są problemy dotyczące włączeń osób czy braku propozycji włączania osób wykluczonych społecznie, i wtedy proponować, m.in. jako jeden z elementów przeciwdziałania temu wykluczeniu, wspieranie powołania lub bezpośrednie uczestnictwo w powołaniu i funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych.

W imieniu Klubu Poselskiego Sojusz Lewicy Demokratycznej chciałbym podziękować wszystkim tym, którzy zdecydowali się na utworzenie i prowadzenie spółdzielni socjalnych, wszystkim instytucjom i osobom, które wspierają działania tych osób, a także podziękować wszystkim tym, którzy tworzą in-

strumenty wsparcia, systemowe instrumenty wsparcia na rzecz rozwoju spółdzielczości socjalnej.

Klub Poselski Sojusz Lewicy Demokratycznej pozytywnie ocenia rozwój spółdzielczości socjalnej i dane, które są zawarte w obu sprawozdaniach przygotowanych przez Radę Ministrów. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

I ja dziękuję panu posłowi.

Teraz pani poseł Zofia Popiołek, Ruch Palikota.

Posel Zofia Popiołek:

Nie będę mówiła długo, bo nie lubię mówić długo. Dobrze, że teraz mam tylko 5 minut, bo to mężczyźni gadają...

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Stereotypy, stereotypy...

Posel Zofia Popiołek:

Słucham?

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Nie, nie, już nic.

Posel Zofia Popiołek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu koła Ruch Palikota mam zaszczyt przedstawić nasze stanowisko w sprawie informacji o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych w latach 2010–2011 i 2012–2013. Nie będę odnosić się do tych sprawozdań, gdyż w zasadzie już wszystko zostało powiedziane, są one związane, skondensowane i dobrze, że takie są. Naszym zdaniem ta forma aktywności beneficjentów zarówno urzędów pracy, jak i ośrodków pomocy społecznej jest ze wszech miar zasadna, słuszna i bardzo dobrze, że się rozwija.

Natomiast chciałbym powiedzieć coś o spółdzielczości w ogóle, bo obawiam się, i tutaj w wypowiedzi pani poseł było takie zastrzeżenie, że zdefiniowanie spółdzielczości jako tylko tej socjalnej jest – moim zdaniem – jednym z większych błędów transformacji ustrojowej, w ramach której spółdzielczość zniszczono i potraktowano jak relikwinię minionej epoki, w zasadzie nie pamiętając o tym, że polska spółdzielczość, sięgająca tradycji przedwojennych, świetnie rozwija się na Zachodzie, a u nas nie. W tej chwili powrót spółdzielczości w formie tylko i wyłącznie socjalnej może spowodować, że będzie ona w ten sposób trak-

Posel Zofia Popiolek

towana. Wydaje mi się, że przy braku od 25 lat jakiegokolwiek polityki, np. mieszkaniowej, powinno się zacząć mówić o tym, że taka forma jeszcze istnieje. Ona pewnie została w PRL-u wypaczona, ponieważ doprowadzono do tych wielkich molochów, ale spółdzielczość w trudnych latach, zarówno w czasach II Rzeczypospolitej, jak i zaraz po II wojnie, świetnie zdała egzamin. Ta idea spółdzielczości, czyli wzajemnej solidarności, nastawienia niekoniecznie na zysk, powinna być tutaj promowana. Tym problemom trzeba się szerzej przyjrzeć. Wprowadzenie tego, jeżeli chodzi o wykluczonych, może temu za bardzo nie służyć, stąd ta bardzo cenna uwaga zawarta w wypowiedzi pani poseł. Spółdzielnie socjalne – jak najbardziej, ale w zasadzie one powinny stanowić furtkę do reanimacji spółdzielni w różnych formach, a szczególnie jeżeli chodzi o mieszkalnictwo. Dziękuję bardzo.

Oczywiście przychylnie się ustosunkowujemy do tych sprawozdań.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Dziękuję bardzo.

Przechodźmy do zadawania pytań.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze wpisać się na listę pytających?

Pan poseł Cycoń, tak?

(Poseł Marian Cycoń: Tak.)

Proszę dopisać pana posła Cyconia.

Zamykam listę.

Czas na zadanie pytania – 1 minuta z drobną tolerancją.

Pan poseł Tadeusz Tomaszewski, Sojusz Lewicy Demokratycznej.

Posel Tadeusz Tomaszewski:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoki Sejmie! Chciałbym zapytać pana ministra o ilość środków finansowych, które przewidziane są w „Krajowym programie rozwoju ekonomii społecznej” na lata 2014–2020, i ewentualnie jakie instrumenty wsparcia „Krajowego programu rozwoju ekonomii społecznej” będą mogły być stosowane w przypadku spółdzielczości socjalnej. To po pierwsze.

Po drugie, kontynuujemy kolejną edycję Programu Operacyjnego „Fundusz inicjatyw obywatelskich”. Czy pan minister ma dane, jak wygląda zainteresowanie blisko 1300 podmiotów ekonomii społecznej tą edycją programu? W tej chwili trwa rozpatrywanie wniosków. Zakończony został etap formalnoprawny rozpatrywania wniosków. Czy rosnące zainteresowanie – również wśród spółdzielni socjalnych – tym instrumentem wsparcia, jakim jest Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, jest nadal duże? Dziękuję.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Agnieszka Kołacz-Leszczyńska, Platforma Obywatelska.

Czy jest pani poseł? Przed chwilą widziałem ją na galerii.

(Poseł Joanna Fabisiak: Może dojdzie.)

W takim razie głos zabierze pan poseł Krzysztof Michałkiewicz, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Krzysztof Michałkiewicz:

Mam pytanie do pana ministra. Panie ministrze, celem wprowadzenia do ustawy obowiązku monitorowania funkcjonowania spółdzielni socjalnych była konieczność oceny ich efektywności jako instrumentu integracji społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem. Mam pytanie do pana ministra: Ile spółdzielni socjalnych jest co roku likwidowanych? Czy likwidacja jest wynikiem tego, że faktycznie członkowie spółdzielni znaleźli pracę na otwartym rynku pracy, założyli własną działalność gospodarczą, czy też jest wynikiem tego, że sobie nie poradzili w tych warunkach prawnych z tym, żeby spółdzielnia funkcjonowała? Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Dziękuję.

Pani poseł Joanna Fabisiak, Platforma Obywatelska.

Posel Joanna Fabisiak:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Spółdzielnie socjalne miały skutecznie rozwiązywać i rozwiązują problem dotyczący zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Chciałabym odnieść się tylko do pewnej grupy osób, właśnie do osób niepełnosprawnych, bo jest to największa grupa osób, które pozostają bez pracy. Słuchając tych wystąpień, dochodzę do wniosku, że jednak stosunkowo mały jest procent zatrudnionych osób niepełnosprawnych. Czy mogę prosić o takie informacje? Panie ministrze, prosiłabym o odpowiedź na piśmie, może nawet w liczbach bezwzględnych: Ile osób niepełnosprawnych jest zatrudnionych – nie tylko zatrudnionych, ale również pracujących – powyżej roku? Wiem, że w tej chwili pan minister nie dysponuje takimi informacjami. Prosiłabym jednak o odpowiedź na piśmie.

Jeszcze jedno pytanie. Pozostaję przy temacie osób niepełnosprawnych i zatrudnianiu osób (*Dzwonek*) z tej grupy. Czy pana zdaniem forma spółdzielni socjalnej sprawdziła się, jeżeli chodzi o zatrudnianie osób niepełnosprawnych? Wydaje się, że zakłady aktywizacji zawodowej są formą pełniejszą czy też lep-

Posel Joanna Fabisiak

szą nie dlatego, że są one dofinansowywane, bo spółdzielnie socjalne również są na różne sposoby dofinansowywane, ale chyba dlatego, że sama struktura zatrudnienia i wsparcia osób niepełnosprawnych jest dużo skuteczniejsza w ZAZ-ach.

Będę ogromnie wdzięczna, jeśli pan minister zechce udzielić na piśmie z podaniem danych liczbowych informacji o tym, jaka jest ocena likwidowania bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych przy zastosowaniu formuły spółdzielni socjalnych. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Pani poseł Joanna Bobowska, Platforma Obywatelska.

Posel Joanna Bobowska:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Ponieważ w przedstawionej informacji również pojawiają się propozycje zmian i wszystkie dość szeroko opisane problemy, które w poszczególnych nowelizacjach mogłyby być rozwiązane, cieszy to, że przygotowana jest nowelizacja ustawy o spółdzielniach socjalnych. W jakim zakresie? To się okaże, bo nie wiadomo, na jak daleko idące zmiany pozwoli nam czas.

Natomiast w temacie dolegliwości wskazywanych przez spółdzielnie socjalne pojawiła się kwestia dotycząca rachunkowości i stosowania uproszczonej rachunkowości. Czy tak jest? Te przepisy zostały wprowadzone, ale w pewnym sensie nie są one wykorzystywane w praktyce. Czy mogłabym prosić o odpowiedź (*Dzwonek*), jeżeli nie dzisiaj, to może szerzej na piśmie, czego dotyczy ten problem i w jakim zakresie mógłby on być rozwiązany – może jeszcze w tej kadencji? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Dziękuję.

Pan poseł Marian Cycoń, Platforma Obywatelska, będzie pytać jako ostatni.

Posel Marian Cycoń:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Panie Ministrze! Złożoność przepisów związanych z uzyskaniem dofinansowania jest dla wielu spółdzielni barierą trudną do pokonania, jak wskazali spółdzielcy w trakcie jednego z badań ankietowych. Innymi finansowymi przeszkodami są trudności ze zdobyciem kapitału obrotowego w trakcie prowadzenia działalności spółdzielni. Banki nie chcą współpracować w tym zakre-

sie ze spółdzielniami socjalnymi. Jakimi argumentami można zachęcić banki do podejmowania efektywniejszej współpracy z tego typu podmiotami? Czy można wypracować takie argumenty?

Drugie pytanie. Niegdyś zakładano, że naturalnym owocem wieloletniego pobytu podopiecznego w warsztatach terapii zajęciowej będzie wyszkolenie takiej osoby do podejmowania prostych prac albo w zakładzie aktywności zawodowej, albo w spółdzielni socjalnej. (*Dzwonek*) Dlaczego wciąż w naszym kraju jest zbyt mało wzorcowych modeli aktywizacji zawodowej złożonych z warsztatów terapii zajęciowej i spółdzielni socjalnych bądź WTZ i ZAZ? Same warsztaty terapii zajęciowej nie dadzą nigdy podopiecznemu szansy pełnego usamodzielnienia się zawodowego. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Dziękuję.

Proszę pana ministra Jarosława Dudę o odniesienie się do tej debaty.

Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Szanowni Państwo Posłowie! Dziękuję za pytania. Odpowiem po kolei. Pan poseł Tadeusz Tomaszewski. Panie pośle, w skali to są 3 mld, jeśli chodzi o środki, natomiast szacujemy, że 1 mld będzie przeznaczony na szeroko pojętą ekonomię społeczną w tych komponentach regionalnych. Jak wiadomo, dzisiaj te środki są lokowane głównie na poziomie regionów. Oczywiście będzie to zależało od polityki marszałków i sejmików na poziomie województw. Natomiast widzimy zainteresowanie, o co pan pytał, i to bardzo wzmożone, a nawet zastanawiamy się w perspektywie nad komponentem dotyczącym szeroko pojętej ekonomii społecznej, jeśli chodzi o Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, bo bardzo wiele podmiotów o to pyta. Jak wynika ze sprawozdania, byłyby tutaj bardzo wskazane środki zewnętrzne, więc można by to było w tej sytuacji po prostu uruchomić.

Pytanie pana posła Krzysztofa Michałkiewicza. Tak naprawdę to jest bardzo interesujące, ale też trudne z punktu widzenia tego, że nie ma dzisiaj procedury likwidacji. Te spółdzielnie, jeśli kończą funkcjonowanie, są po prostu uśpione, więc nie możemy tak wprost powiedzieć. Natomiast w proponowanej nowelizacji jest zapis mówiący o tym, że będziemy mogli takie dane po prostu pozyskiwać. Kiedy rozmawialiśmy o poprzednim okresie, było dużo więcej tych uśpionych spółdzielni, czyli zamkniętych, bo wyczerpała się formuła czy chęć uczestnictwa. Teraz

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda

jest ich mniej. Zresztą patrzymy na przyrost, jaki się dokonał. Jak już mówiłem, w marcu tego roku było ponad 1300 podmiotów, tak że to jest dosyć dynamiczna sprawa.

Oczywiście przygotowujemy wszystkie materiały dotyczące tych szczegółowych rzeczy dla pani posłanki Joanny Fabisiak. Odpowiadając tak pokrótce, chciałbym powiedzieć, że jest to forma mocno aktywizująca osoby niepełnosprawne, ale – jak słusznie pani poseł zauważyła – nie tak jak zakład aktywności zakładowej, nie tak jak szeroko pojęty chroniony rynek pracy czy też nawet otwarty rynek pracy. Cieszy fakt, że bezrobocie wśród osób z niepełnosprawnością zmniejszyło się z 17 do 14%. To jest bardzo interesujące, ale nie oznacza, że bardzo wiele osób nie pozostaje bez pracy.

Pani posłanka Bobowska jako najbardziej tutaj znająca temat i najbardziej ekspercko się wypowiadająca z punktu widzenia zainteresowań wie, że wszystkie nasze działania idą w kierunku ułatwiania tej rachunkowości i tego typu działania będziemy konsekwentnie podejmować. Mamy nadzieję, że zdążymy w tej kadencji, aczkolwiek duże nadzieje wiążemy też z ustawą o przedsiębiorstwie społecznym. Mamy tutaj wspólne marzenie o tym, że to się uda zbudować.

Jeśli chodzi o pana posła Mariana Cyconia, chcę powiedzieć, że jest zainteresowanie banków, panie pośle, ale nie konkretnie tą inicjatywą spółdzielczą. Ja tego nie dostrzegam z perspektywy tych wielu lat funkcjonowania. Bank Gospodarstwa Krajowego był bardziej zainteresowany wspomaganiem szeroko pojętych inicjatyw społecznych, w tym również w obszarze spółdzielczości, ale chyba nie tak, jak by na to ta idea zasługiwała.

Panie pośle, pytał pan też o aktywizację poprzez warsztaty terapii zajęciowej. W Polsce mamy 680 warsztatów, prawie 26 tys. uczestników. Przy czym powiedzmy sobie otwarcie, że oczekiwania, że warsztat terapii zajęciowej będzie miejscem, które będzie przygotowywało do aktywności na ochronionym czy otwartym rynku pracy, niestety się nie spełniły. Dzisiaj z badań jasno wynika, że odsetek osób, które uzyskują dalszą możliwość funkcjonowania na rynku pracy, obojętnie, czy chronionym, czy otwartym, czy nawet w zakładzie aktywności zawodowej, jest na poziomie od 1 do 2%. Chcę jednak powiedzieć, że to jest znakomite miejsce do dziennego pobytu dla osób z niepełnosprawnościami, które mają czas na to, żeby spędzać te kilka godzin w takiej aktywizującej atmosferze. Po prostu musimy zaakceptować to, że jest to miejsce dziennego pobytu, a nie miejsce przygotowywania do wejścia na rynek pracy.

Na resztę pytań odpowiem pisemnie, jeśli państwo pozwolicie. Dziękuję bardzo za uwagę.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Serdecznie dziękuję panu ministrowi Jarosławowi Dudzie.

Teraz sprawozdawcy.

Czy pani poseł Bobowska i pan poseł Tomaszewski chcieliby zabrać głos?

(Poseł Joanna Bobowska: Może pan poseł najpierw.)

Najpierw sprawozdawca komisji pan poseł Tadeusz Tomaszewski.

Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Tomaszewski:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! W debacie m. in. pani poseł Joanna Fabisiak pytała o osoby niepełnosprawne. Z tych raportów wynika, że w pierwszym okresie tworzenia spółdzielni, w latach 2010–2011, wśród członków założycieli 38,4% to były właśnie osoby niepełnosprawne. Kiedy pytano właśnie spółdzielców, kto jest u nich zatrudniony, to z odpowiedzi wynikało, że 40% osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych to osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, czyli to jest znacząca grupa osób uczestniczących w życiu spółdzielni socjalnych. To jest nie tylko kwestia miejsca pracy i aktywizacji zawodowej, ale i włączania się w zarządzanie przedsiębiorstwem, bo przecież te małe spółdzielnie, do 15 osób, nie mają rady nadzorczej i każdorazowo spotkanie, walne zebranie tychże członków, w tym osób niepełnosprawnych, oznacza podejmowanie decyzji. Jest to bardzo istotny element udziału w zarządzaniu przedsiębiorstwem społecznym.

Druga rzecz, o której tutaj była mowa, to jest również bardzo istotne: jak lepiej przygotować prawne instrumenty wsparcia osób, które dzisiaj są uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej, aby ułatwić ich wejście na otwarty rynek pracy – może nie od razu na otwarty rynek pracy, ale ten, który jest zagospodarowywany przez spółdzielczość socjalną. I właśnie wczoraj na posiedzeniu podkomisji do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi rozważaliśmy rozwiązanie, zgodnie z którym najpierw byłby okres przejściowy, 12 miesięcy, kiedy to następowałoby podjęcie pracy na próbę w spółdzielni socjalnej przez uczestników warsztatów terapii zajęciowej. Korzystając ze środków Funduszu Pracy, z form zatrudnienia socjalnego, ci ludzie przygotowywaliby się w centrach integracji społecznej lub w klubach integracji społecznej do podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej. Mówimy tu jednocześnie tak: jeśli ci się nie uda, będziesz miał prawo wrócić do WZ. Gdybyśmy takiej możliwości nie przewidzieli, to nie byłoby gotowości do podjęcia ryzyka aktywizacji przez takie osoby.

I ostatnia rzecz, która wydaje mi się ważna, biorąc też pod uwagę doświadczenia europejskie – umożliwiono nam kilka lat temu zapoznanie się z tym we Włoszech – bo one pokazują coś, co u nas jeszcze nie

Posel Tadeusz Tomaszewski

funkcjonuje: solidarność ruchu spółdzielczego ze spółdzielczością socjalną. My w tej sprawie mamy jeszcze wiele do zrobienia. Mamy przecież dobrze rozwiniętą spółdzielczość bankową, mieszkaniową, rolniczą, spółdzielczość pracy, a dzisiaj jest tak, jakby każdy sam rzeźbił sobie swoje pole tej aktywności, natomiast nie ma tej gotowości, ale też może brakuje instrumentów zachęcających do tego. A tam jest wiele instrumentów zachęcających, tam spółdzielczość jest, od przedszkola do uniwersytetu, jednym z elementów polityki państwa, polityki, której celem jest włączanie obywateli w zarządzanie i projektowanie własnej aktywności zawodowej, ale też walka z wykluczeniem społecznym. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

I ja bardzo dziękuję panu posłowi Tomaszewskiemu.

O zabranie głosu proszę jeszcze panią poseł Joannę Bobowską, również sprawozdawczynię komisji.

Posel Joanna Bobowska:

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Chciałabym wyrazić zadowolenie, że dyskusji na temat przedsiębiorczości społecznej poświęcamy w parlamencie dość dużo czasu, w tym na zapoznanie się z zarówno pozytywnymi przejawami działalności i osiągnięciami naszych spółdzielni socjalnych, jak i z problemami do rozwiązania, których jest na pewno sporo. Spółdzielczość to jest, można powiedzieć, taki system, który w naszym kraju od budujemy po latach braku zaufania do takiego działania, działania, które nie zawsze dobrze wspominamy w związku z poprzednią epoką. Myślę, że ten renesans jest rzeczywiście widoczny, świadczy o tym wzrost liczby konkretnych podmiotów, spółdzielni socjalnych, dobrze też prognozuje szerokie wsparcie przewidziane ze środków krajowych i ze środków Unii Europejskiej. Można więc powiedzieć, że pogoda dla przedsiębiorczości społecznej rzeczywiście jest wyjątkowa. Myślę, że Polacy skorzystają z tej szansy. My jako Polacy mamy nie najlepsze doświadczenia z budowaniem wspólnego zaufania, wspólnej odpowiedzialności, ale właśnie po to są wspólne idee, aby wzajemnie się wzmacniać, a zwłaszcza wspierać te osoby, które na otwartym rynku pracy nie potrafią się odnaleźć.

Chciałabym na koniec bardzo podziękować za możliwość szerokiej dyskusji i wyrazić nadzieję, że projekt ustawy o przedsiębiorczości społecznej, ekonomii społecznej ujrzy niebawem światło dzienne i będzie procedowany w komisjach i, szerzej, przez parlament. Są tu nawet informacje z ostatniej chwili, że w tym zakresie są już przygotowywane dobre

opinie ministerstw, to bardzo cieszy. Myślę, że to jest szansa na poszerzenie tej idei również o inne organizacje, firmy, które chcą działać dla dobra wspólnego, na rzecz zatrudnienia wszystkich potrzebujących tego osób na niełatwym dzisiaj rynku pracy. Dziękuję serdecznie. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

Ja również bardzo dziękuję.

Zamykam dyskusję*).

Dziękuję panu ministrowi Dudzie.

Dziękuję posłom sprawozdawcom – pani poseł Bobowskiej i panu posłowi Tomaszewskiemu – a także wszystkim uczestnikom tej debaty.

Chcę poinformować, że Komisja Polityki Społecznej i Rodziny wnosi o przyjęcie przedstawionych przez Radę Ministrów informacji o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okresy 2010–2011 i 2012–2013, zawartych odpowiednio w drukach nr 738 i 3166, do wiadomości.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważał, że Sejm wnioski komisji przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny 89. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Posiedzenie w zasadzie się skończyło, gdyby nie dwa oświadczenia, do których już zupełnie indywidualnie zgłosili się posłowie.

Zanim te oświadczenia zostaną wygłoszone, proszę bardzo pana posła Szmita, pana posła Tomaszewskiego i panią poseł Bobowską na krótkie konsultacje.

(Chwila przerwy)

Konsultacje zakończyłem powodzeniem, ale to są nasze dwustronne ustalenia.

Informuję, że zgłosili się posłowie w celu wygłoszenia oświadczeń poselskich.

Jako pierwszy oświadczenie wygłosi pan poseł Tadeusz Tomaszewski, Sojusz Lewicy Demokratycznej.

Bardzo proszę.

Posel Tadeusz Tomaszewski:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Szanowni Państwo! Moje oświadczenie dotyczy rozpoczęcia obchodów jubileuszu 30-lecia Olimpiad Specjalnych Polska. To jest ruch społeczny, ruch sportowy, który zrzesza rodziców, wolontariuszy i sportowców z niepełnosprawnością intelektualną. Ten ruch sportowy olimpiad specjalnych powstał w latach 60. XX w. w Stanach Zjednoczonych. Polska jest jednym z pierwszych krajów Europy Środkowo-Wschodniej, w których narodziła się idea włączania w życie sportowe osób z niepełnosprawnością intelektualną. W śróde z udziałem

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych – w załączniku nr 1.

Posel Tadeusz Tomaszewski

łem pani Anny Komorowskiej w Pałacu Prezydenckim rozpoczęły się obchody jubileuszu 30-lecia Olimpiad Specjalnych Polska.

Na dzień dzisiejszy w Olimpiadach Specjalnych Polska ćwiczy systematycznie blisko 18 tys. sportowców w ponad 500 klubach w 24 dyscyplinach sportu. Oprócz oczywiście realizacji idei fair play, rywalizacji sportowej, bardzo ważne jest włączanie w życie społeczne i udział w rywalizacji sportowej na różnych szczeblach, począwszy od rywalizacji z samym sobą, czyli prowadzenie aktywności sportowej w swoim klubie sportowym, w swojej placówce oświatowej, poprzez rywalizację na szczeblu regionalnym i krajowym, po rywalizację międzynarodową.

Olimpiady specjalne to ruch sportowy, który ma akredytację Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego i oprócz rywalizacji w igrzyskach paraolimpijskich i światowych igrzyskach głuchych jest trzecim segmentem współzawodnictwa sportowego osób z niepełnosprawnością intelektualną. Co roku odbywają się określone eliminacje do europejskich i światowych, zarówno letnich, jak i zimowych, igrzysk olimpiad specjalnych.

Nasi sportowcy mają coraz więcej praw. Te prawa wynikają z przyjętej przez Polskę deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, a także z naszych rozwiązań prawnych. W tej chwili w parlamencie toczy się praca nad nowelizacją ustawy o sporcie. Chciałem zaapelować do wszystkich klubów, aby chciały się przyjrzeć temu, aby nie tylko na spotkaniach w Pałacu Prezydenckim przedstawiciele rządu, a był tam minister pracy i polityki społecznej, wiceminister sportu, deklarowali, mówili, że wszyscy są z ruchem olimpiad specjalnych, a kiedy przychodzi do budowania rozwiązań systemowych w ustawie o sporcie, to mówią: nie.

Do trzech rozwiązań staram się przekonywać stronę rządową, żeby zafunkcjonowały. Po pierwsze, żeby one były takie same, jak dla sportowców z niepełnosprawnością ruchową czy niedosłyszących. Chodzi mi o zwolnienie od podatku dochodowego od osób fizycznych strojów reprezentacyjnych, które otrzymują, kiedy jadą na światowe i europejskie igrzyska. Pozostali sportowcy, w tym jadący na igrzyska olimpijskie, mają to w ustawie zapewnione.

Po drugie, chodzi o bezpłatną opiekę lekarską dla sportowców, którzy są już zakwalifikowani do reprezentacji Polski, żeby byli objęci bezpłatną opieką lekarską, jak to jest w wypadku pozostałych sportowców z niepełnosprawnościami.

Po trzecie, chodzi o rozwiązanie, które w tej chwili budujemy, mianowicie żeby ze środków budżetu państwa można było dofinansować funkcjonowanie Centralnego Ośrodka Sportu jako miejsca, w którym przygotowują się polscy sportowcy do najważniejszych imprez. Tam wpisujemy, że te środki są przeznaczone z budżetu państwa na obiekty sportowe i na przygotowania kadry olimpijskiej, paraolimpij-

skiej i światowych igrzysk głuchych. Chodzi o dopisanie tam również sportowców z niepełnosprawnością intelektualną, zrzeszonych w olimpiadach specjalnych.

Mam nadzieję, w związku z tym, że zaczynamy ten jubileusz 30-lecia olimpiad specjalnych, że nie będą to tylko deklaracje, ale pójdą za tym działania i starania o umieszczenie w ustawie o sporcie również spraw sportowców z niepełnosprawnością intelektualną zakończą się pozytywnie. Dziękuję.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

I ja dziękuję panu posłowi Tomaszewskiemu.

Jako ostatni uczestnik tego kilkudniowego posiedzenia wystąpi pan poseł Jerzy Szmít, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Jerzy Szmít:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Głosowaliśmy dzisiaj nad projektem ustawy o działaczach opozycji komunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, a także – potem zostało to połączone w jeden projekt – projektem, który został zgłoszony jeszcze jako projekt ustawy o Statusie Weterana Opozycji Antykomunistycznej, Korpusie Weterana Opozycji Antykomunistycznej wobec dyktatury komunistycznej PRL w latach 1956–1989 oraz zmianie niektórych innych ustaw.

Wysoka Izbo! Prace nad tymi projektami w Sejmie trwały blisko 1,5 roku. W efekcie powstał projekt ustawy, która dalece nie zaspokaja oczekiwań środowisk, które przez długie lata walczyły o to, abyśmy żyli w demokratycznym, sprawiedliwym i wolnym państwie. Ale ustawa przeszła. I dobrze, że przeszła, dlatego że być może rozpoczyna się wreszcie proces, w wyniku którego dojdziemy do właściwego uhonorowania tych wszystkich osób, które poświęciły swoje życie wolności Polski, a przede wszystkim zadośćuczynienia im.

W sytuacji historycznej, w której się znaleźli, żyli w systemie komunistycznym i aby wyrażać swoje poglądy, musieli narażać się na walkę z bezwzględny komunistycznym państwem. Przypomnę, że w samym okresie stanu wojennego zarejestrowano ponad 100 ofiar ówczesnej władzy, ale ofiar było znacznie więcej, jeżeli przyjrzymy się całej historii PRL. Jakie zadośćuczynienie zostało dzisiaj uchwalone? Otóż, Wysoka Izbo, mówimy o 400 zł dodatku socjalnego, i to tylko dla tych, którzy są w wyjątkowo trudnej sytuacji rodzinnej i finansowej.

Czyżby nasze państwo było stać tylko na tyle wobec osób, którym zawdzięczamy tak naprawdę to, że dzisiaj znajdujemy się w tej Wysokiej Izbie, zarówno my, jak i szanowni państwo na galerii? Niestety, nawet tak lichy zadośćuczynienie spotkało się z protestem jednego z klubów, Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Wystąpienia kilku członków tego klubu są

Posel Jerzy Szmit

naprawdę zdumiewające. Jak można odmawiać osobom, które poświęciły swoje życie, które nie wahały się postawić na szali wolności Polski swoich karier naukowych, życia rodzinnego, ryzykowały życiem na emigracji, opuszczeniem i życiem w biedzie, i mówić: Czego wy chcecie? Wysoka Izbo, ogromna większość ludzi, którym będą się należały te dodatki, nie wystąpi o nie, tak jak nie wystąpili o dodatki ludzie, którym przysługiwało zadośćuczynienie z tytułu ustawy uchwalonej w 2006 r. w związku z tym, że byli represjonowani w stanie wojennym. Zaledwie 1/3 tych, którym przysługiwały o te pieniądze, o nie wystąpiła. I też było to robione z wielką wstrzemięźliwością. Dlatego, szanowni państwo, Wysoka Izbo, z ogromną przykrością słuchałem wystąpień przedstawicieli klubu Sojusz Lewicy Demokratycznej. Wydaje mi się, że przynajmniej część członków tego klubu ma uraz do tego, co się nazywa polskim patriotyzmem. Mówili tak, jakby nie lubili tego, co się wiąże z polskim patriotyzmem, a przede wszystkim z ludźmi, którzy ten patriotyzm wcielali w życie i byli gotowi poświęcić się miłości do ojczyzny. Mam nadzieję, że będzie to jeden z ostatnich takich zgrzytów w naszej demokratycznej Polsce. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jerzy Wenderlich:

I ja dziękuję panu posłowi Jerzemu Szmitowi.

Na tym zakończyliśmy oświadczenia poselskie*).

Informacja o wpływie interpelacji, zapytań oraz odpowiedzi na nie dostępna jest w Systemie Informacyjnym Sejmu.

Na tym kończymy 89. posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. (*Gwar na sali*)

Prosiłbym jeszcze państwa posłów o pozostanie na kilkanaście sekund.

Protokół posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w Sekretariacie Posiedzeń Sejmu.

Porządek dzienny 90. posiedzenia Sejmu wyznaczonego na dni 8 i 9 kwietnia 2015 r. został paniom i panom posłom doręczony.

Zamykam posiedzenie.

(*Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską*)

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych – w załączniku nr 1.

(Koniec posiedzenia o godz. 12 min 54)

Teksty wystąpień niewyłoszonych

Przedstawiona przez Radę Ministrów informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres 2010–2011 wraz ze stanowiskiem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny
– punkt 28. porządku dziennego

Posel Andrzej Szlachta

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Spółdzielnie socjalne są nowatorską formą nowego podmiotu prawnego działającego na pograniczu działalności gospodarczej i organizacji pożytku publicznego. Oprócz pozytywnych efektów działań spółdzielni socjalnych pojawiają się również nieprawidłowości czy nawet patologie w tym obszarze. Do mojego biura poselskiego wpłynęło pismo od osoby związanej ze Spółdzielnią Socjalną Akacja z Rzeszowa.

W 2013 r. spółdzielnia ta uzyskała dofinansowanie w kwocie 380 tys. zł. Według autora listu środki te zostały zdefraudowane przez zarząd spółdzielni z inspiracji operatora projektu, Stowarzyszenia B-4. Kluczowym dowodem w tej sprawie według autora listu „jest faktura na wybudowanie kominka w domu prywatnym przez spółdzielnię, a zaksięgowana jako remont pieca w lokalu wynajmowanym przez spółdzielnię”. Mimo zgłoszenia tej sprawy do organów ścigania nie ma efektów podjętych postępowań.

Dlatego zwracam się do pana ministra o sprawdzenie, na jakim etapie jest sprawa zbadania nieprawidłowości działań przedmiotowej spółdzielni.

Przedstawiona przez Radę Ministrów informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres 2012–2013 wraz ze stanowiskiem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny
– punkt 29. porządku dziennego

Posel Jan Warzecha

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Jak wynika z informacji, spółdzielnie socjalne, łączące cechy firmy i organizacji pozarządowej, cieszą

się coraz większym powodzeniem. Świadczy o tym ich liczba, ok. 1300, a także liczba osób wykluczonych i zagrożonych skłonnych do samoorganizowania się, do twórczej działalności. Istotne jest to, że spółdzielnie to podmioty, które wpływają na poprawę jakości życia ludzi dotychczas nieaktywnych. Powodzenie tych spółdzielni zależy jednak od współpracy samorządu z przedsiębiorcami społecznymi. To właśnie od samorządowców, włodarzy gmin w głównej mierze zależy ich powodzenie. Niestety jest z tym różnie, nie wszyscy są do tej formy aktywizacji zawodowej przekonani. Przy ich dobrej woli i na mocy ustawy o działalności pożytku publicznego samorządy powinny im pomagać, chodzi tu o udostępnienie im lokalu, budynku lub działki pod działalność. Mogą to uczynić także w formie dzierżawy lub najmu, a w przypadku organizacji pożytku publicznego możliwa jest również bonifikata od ceny rynkowej przy kupnie nieruchomości. Naszą rolą, zadaniem posłów i rządu, jest wyjść naprzeciw postulatowi przedstawicieli spółdzielni socjalnych, którzy domagają się wprowadzenia uproszczonej księgowości.

Oświadczenia poselskie

Posel Waldemar Andzel

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Oświadczenie poselskie w sprawie 96. rocznicy wybuchu powstania nieświeckiego

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W dniu 14 marca br. minęła 96. rocznica wybuchu powstania nieświeckiego, dlatego chciałbym przypomnieć to nieco dziś zapomniane zbrojne wystąpienie polskiej ludności przeciwko bolszewikom.

Po zakończeniu I wojny światowej pod kontrolą wojsk niemieckich pozostawały duże obszary na terenie Rosji. Zgodnie z warunkami kapitulacji miały one wycofać się z okupowanych obszarów. W listopadzie 1918 r. pomiędzy Niemcami i bolszewikami zostało zawarte tajne porozumienie. Dotyczyło ono przejmowania przez Armię Czerwoną obszarów okupowanych przez wojska niemieckie. Polska rościła sobie prawa do tych samych terenów. Dnia 14 lutego 1919 r. rozpoczęła się wojna polsko-bolszewicka.

W marcu tego samego roku polska armia rozpoczęła działania na Wschodzie, wskutek których uda-

ło się zająć Słonim i Pińsk. Te sukcesy oraz nadzieja na znalezienie się w granicach niepodległej Polski wpłynęły na polską ludność Nieświeża zajętego wcześniej przez bolszewików. Zdecydowano się tam na zbrojne powstanie przeciwko nieprzyjacielowi. Wykorzystując fakt zbliżającego się frontu, polscy mieszkańcy Nieświeża chcieli oswobodzić miasteczko samodzielnie i witać Wojsko Polskie jako gospodarze.

Powstanie wybuchło w nocy z 14 na 15 marca 1919 r. Głównym organizatorem zrywu był dyrektor tamtejszej szkoły – Mieczysław Wolnisty. Powstańcy zajęli całe miasto. Pod kontrolą Polaków znalazły się najważniejsze budynki w mieście, zlikwidowany został również miejscowy komitet komunistyczny. Podczas powstania zginęło kilku działaczy bolszewickich. Nieprzyjaciel prawie całkowicie został wyparty z Nieświeża. Przez pięć dni miasteczko pozostawało w rękach Polaków. 19 marca do Nieświeża wkroczyły jednak regularne oddziały Armii Czerwonej, a armia polska wciąż tam nie docierała. Opór został stłumiony, a na organizatorów powstania spadły represje.

Przywódcy powstania: Mieczysław Wolnisty, Polikarp Kolenda, Józef Januszkiewicz, Konstanty Szydłowski i Stanisław Iwanowski zaraz po zajęciu miasta przez bolszewików zostali aresztowani. Przewieziono ich do mieszczącego się nieopodal dawnego klasztoru Benedyktynów. Dnia 24 marca 1919 r. zostali straceni.

Po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej w Nieświeżu wzniesiono dwa pomniki ku czci polskich ofiar powstania. Jeden z nich został zburzony w czasie II wojny światowej. Drugi, ufundowany przez uczniów i nauczycieli miejscowego gimnazjum w 1926 r., istnieje do dziś. Dziękuję.

Posel Piotr Chmielowski

(Klub Poselski Sojusz Lewicy Demokratycznej)

Oświadczenie w sprawie potencjalnych złóż gazu w Polsce

Kilka dni temu przeczytałem artykuł w prasie biznesowej na temat potencjalnych złóż gazu w Polsce. O ile zgadzam się z twierdzeniem autora, że gaz łupkowy w Polsce to mit i przeszłość, o tyle jest mi trudno zgodzić się z tezą, że gaz zamknięty w piaskowcach ma być cudownym lekarstwem dla polskiej energetyki. Co prawda, jeżeli założymy, że szacunki Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego są akceptowalne, to jest w tym potencjał. Natomiast pozostaje kwestia dyskusyjną nie tyle technologia wydobycia, która jest zbliżona do „łupkowej”, ile kwestie logistyczne związane z surowcem i obsługą stacji wydobywczych. Instytut szacuje, że w polskich piaskowcach może być do 2 bln m³ gazu. Z tego powinno dać się wydobyć ok. 10%. To dużo gazu, ale też dużo stacji wydobywczych i gazociągów, które trzeba połączyć w sieć.

Według raportu w kwestii wydobycia najbardziej perspektywiczne są trzy strefy: poznańsko-kaliska, wielkopolsko-śląska i zachodnia część basenu Morza Bałtyckiego. Trudno mi sobie wyobrazić okolice Poznania, Kalisza czy chociażby Częstochowy w nowej – gazowej – odsłonie, bo ich krajobraz, jeżeli technologia jest taka sama, będzie ludzako podobny do tego w USA czy Kanadzie, gdzie przemysłowo wydobywa się gaz łupkowy – księżycowo-industrialny. Cóż, karuzela nowości w roku wyborczym trwa.

Posel Bartosz Kownacki

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przez ostatni rok radośnie obchodzono 25-lecie III RP. Czy faktycznie jest to powód do radości? Czy rzeczywiście powinniśmy cieszyć się z tego, że przez ćwierć wieku trwało wyniszczanie naszej ojczyzny?

Narodzinom III RP towarzyszyły potępienia godna bezczynność państwa i nadzwyczajna aktywność wszelkiej maści hochsztaplerów.

Zbrodnią przeciw przyszłym pokoleniom było nierozliczenie przeszłości, nieprzeprowadzenie dekomunizacji i deubekizacji.

Cała aktywność tzw. elit została skoncentrowana na kradzieży majątku narodowego. To, czego nie udało się ukraść, sprzedano za grosz obcemu kapitałowi, który był zainteresowany wyłącznie opanowaniem polskiego rynku. To właśnie na skutek tej antypolskiej polityki, likwidującej przemysł i miejsca pracy, miliony ludzi muszą szukać zatrudnienia na zachodzie Europy.

Za granicą Polki rodzą dzieci. Tam mogą im zapewnić bezpieczne życie. Nasz kraj nie zapewnia bezpieczeństwa mieszkańcom. Polska armia zmieści się na jednym stadionie. Policja nie zajmuje się tym, czym powinna. Do aresztu trafiają osoby, które ośmielają się krytykować władzę i chore instytucje państwa. A jest co krytykować. Właściwie trudno wskazać choćby jedną zdrową instytucję państwową. Nie należą do nich z pewnością ani szpitale, ani sądy, ani placówki kultury, które wprzęgnięte zostały w politykę zohydowania tradycyjnych wartości, w czym ochoczo uczestniczą media głównego nurtu.

Po 25 latach zamiast fetować sukces, musimy rozpocząć odbudowę Polski – Polski, w której my wszyscy będziemy mogli żyć, pracować i będziemy się czuli bezpiecznie.

Posel Józef Rojek

(Klub Parlamentarny Zjednoczona Prawica)

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! W 2007 r. podczas koncertu w Gdyni Adam Darski, lider tzw. grupy muzycznej Behemoth, publicznie podarł Biblię. W związku z tym wszczęte zostało postępowanie z zawiadomienia złożonego przez przewodniczącego Ko-

mitetu Obrony przed Sektami, który powołał się na art. 196 Kodeksu karnego mówiący o karze za publiczne obrażanie uczuć religijnych.

Ostatnio sprawa znalazła swój finał w Sądzie Najwyższym, który orzekł, że publiczne podarcie Biblii przez Adama Darskiego i rozrzucenie jej na uczestników koncertu nie wyczerpało znamion przestępstwa. To jeszcze jedno zadziwiające i zaskakujące orzeczenie naszego sądu, ale obserwując ostatnie wyroki sądów w podobnych sprawach, w zasadzie mogliśmy się czegoś takiego spodziewać.

W związku z tym orzeczeniem wielu moich rozmówców nie ukrywało oburzenia, natomiast niektórzy zapytali wprost: Co by było, gdyby polski sąd miał rozpatrywać sprawę publicznego podarcia Koranu? Czym skończyło się rysowanie karykatur Mahometa we Francji, doskonale wiemy, dlatego nie sądzę, żeby ktoś po tym wszystkim odważył się publicznie zniszczyć Koran, lecz z drugiej strony, gdyby taka sprawa jednak trafiła na wokandę polskiego sądu, mam jakieś dziwne przeczucie, że sąd miałby odmienne zdanie niż w sprawie publicznego niszczenia Biblii przez Darskiego.

Wspomniany wyrok sądu będzie miał także daleko idące konsekwencje, bo grupa Behemoth podczas swoich występów już podpalała krzyże, a teraz, w poczuciu bezkarności, może to robić dalej, natomiast – jestem przekonany – łatwo znajdzie kolejnych, równie bezkarnych naśladowców.

Posel Bogdan Rzońca

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Oświadczenie w sprawie śmierci żołnierza Armii Krajowej Zygmunta Waśko

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Z żalem informuję, iż 12 marca 2015 r. zmarł, przeżywszy 87 lat, Zygmunt Waśko, dla społeczności jaślan długoletni zegarmistrz, były żołnierz AK w randze kapitana rezerwy, a ostatnio wiceprezes jasielskiego koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Zygmunt Waśko urodził się 22 kwietnia 1928 r. w Jaśle jako syn Daniela i Marii, z domu Szafarz. Uczęszczał do SP im. Romualda Traugutta w Jaśle, którą ukończył w latach okupacji. Następnie uczył się w szkołach zawodowych w Brzozowie oraz Jaśle. Podczas wojny rozpoczął naukę zawodu zegarmistrzowskiego w jasielskim zakładzie Jana Penara.

Wiosną 1944 r. został wciągnięty przez swojego wujka Stanisława Waśkę, pseudonim Dąb, w szeregi AK, gdzie został zaprzysiężony i gdzie otrzymał pseudonim Zajac. Zgodnie z poleceniami pozyskiwał od Niemców sprzęt wojskowy, w szczególności amunicję oraz środki opatrunkowe. Te zdobycze przenosił wraz z „Dębem” do Zarzeczka lub przechowywał w miejscu swojej pracy i przekazywał Marianowi Wojtunikowi, pseudonim Lew.

W sierpniu 1944 r. Zygmunt Waśko został aresztowany przez Niemców, jednak udało mu się zbiec.

Ukrywał się w Jareniówce, zaś do Jasła powrócił dopiero po przełamaniu frontu 17 stycznia 1945 r., gdzie kontynuował dalszą naukę w zawodzie zegarmistrzowskim.

W marcu 1946 r. został członkiem antykomunistycznej organizacji Młodzież Wielkiej Polski, w której szeregi wstąpił dzięki inicjatywie swojego kolegi Bronisława Pięty. Przynależał również do organizacji Narodowe Siły Zbrojne (NSZ).

26 grudnia 1946 r. został aresztowany przez jasielski Urząd Bezpieczeństwa. W czasie rewizji w jego mieszkaniu znaleziono pistolet, amunicję i materiały wybuchowe, które przechowywał od czasów wojny. Początkowo przesłuchiwany był w Powiatowym Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w Jaśle, a następnie 11 stycznia 1947 r. przewieziono go do aresztu w Rzeszowie. Przebywał tam do 3 kwietnia 1947 r., przechodząc bardzo brutalne śledztwo. Na wolność wyszedł na podstawie ustawy amnestyjnej z 22 lutego 1947 r. Był jednak zmuszony opuścić Jasło i wyjechał do pracy do Wrocławia. Następnie w latach 1949–1952 odbywał służbę wojskową w 15. Pułku Piechoty w Skwierzynie nad Wartą. Wtedy ukończył też szkołę podoficerską wraz z uzyskaniem stopnia kaprała.

Później powrócił do Jasła, gdzie podjął pracę w zawodzie zegarmistrzowskim. Złożył egzamin czeladniczy przed komisją egzaminacyjną w Brzozowie. Konsekwentnie podnosił swoje kwalifikacje zawodowe. 23 maja 1964 r. zdał egzamin mistrzowski w zawodzie zegarmistrzowskim przed komisją egzaminacyjną przy Izbie Rzemieślniczej w Rzeszowie. Ukończył również kurs pedagogiczny I i II stopnia w Jaśle uprawniający go do szkolenia uczniów – przeszkolił ich ok. 20. Przez cały okres swojej aktywności zawodowej był członkiem Cechu Rzemiosł Różnych w Jaśle. Prowadził własny zakład przy ul. Kościuszki w Jaśle. Po przejściu na emeryturę pracował w niepełnym wymiarze czasu pracy do 1997 r. Został odznaczony Krzyżem Więźnia Politycznego 1939–1956 nadanym mu w 1996 r. Od 1993 r. należał do Związku Więźniów Politycznych Oddział w Rzeszowie. Do końca swoich dni aktywnie działał w Światowym Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Ceremonia pogrzebowa śp. Zygmunta Waśki odbyła się 16 marca 2015 r. w Jaśle. Dzisiejszym wystąpieniem chciałbym złożyć rodzinie zmarłego żołnierza Armii Krajowej Zygmunta Waśki kondolencje oraz wyrazić głębokiego współczucia. Dziękuję bardzo.

Posel Kazimierz Smoliński

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Oświadczenie poselskie w sprawie uczczenia pamięci generała brygady Augusta Emila Fieldorfa „Nila” w związku ze 120. rocznicą jego urodzin

Dnia 20 marca 1895 r. urodził się w Krakowie August Emil Fieldorf, jeden z najwybitniejszych oficerów Wojska Polskiego w odrodzonej Rzeczypospo-

litej. Należał do organizacji strzeleckiej i był żołnierzem legendarnej I Kompanii Kadrowej komendanta Józefa Piłsudskiego, która rankiem 6 sierpnia 1914 r. wyruszyła z krakowskich Oleandrów do zaboru rosyjskiego, niosąc zapowiedź odrodzenia Polski po latach zaborów. Szlify oficerskie zdobywał w wojnie z bolszewikami. W wolnej Polsce doskonalił kwalifikacje wojskowe i był samodzielnym dowódcą m.in. batalionu Korpusu Ochrony Pogranicza „Troki”, a w wojnie obronnej 1939 r. – 51. Pułku Piechoty Strzelców Kresowych. Przedostał się do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, lecz został wysłany ponownie do kraju. Przybrał niepowtarzalny pseudonim Nil, który prawdopodobnie wywiódł z Horacjańskiego „nil desperandum” – „nie rozpaczajcie”. W roku 1940 miało to wielkie znaczenie moralne i było wyrazem niegasnącej wiary w odzyskanie niepodległości kraju zdominowanego przez dwóch okupantów. Jako oficer o najwyższych kwalifikacjach służył w Związku Walki Zbrojnej – od 1942 r. Armii Krajowej. Współtwórca i komendant Kedywu – Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej AK – zorganizował zamach na kata Warszawy Franza Kutscherę oraz głośne antyniemieckie operacje i akcje zbrojne: Meksyk II, czyli akcja pod Arsenalem, akcja uwolnienia więźniów z transportu do Auschwitz w Celestynowie, akcja „Góral”, operacja „Taśma” na granicach Generalnego Gubernatorstwa i wiele innych.

Wyznaczony przez ostatniego komendanta głównego AK generała brygady Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka” na komendanta organizacji „Nie” mającej się przeciwstawić nowej, sowieckiej okupacji Polski, nie wypełnił tej misji, gdyż został przypadkowo aresztowany przez NKWD w Milanówku. Niezidentyfikowany przez Sowietów, po 2 latach półżywy wrócił do kraju. Mimo możliwości ewakuacji na Zachód pozostał w kraju na znak solidarności z młodymi podkomendnymi z Kedywu, którzy byli w tym czasie aresztowani przez NKWD, UB, nieludzko przesłuchiwanym i mordowanym, jak porucznik Jan Rodowicz „Anoda” – jeden z bohaterów książki Aleksandra Kamińskiego „Kamienie na szaniec”. Świadomy śmiertelnego niebezpieczeństwa w kraju rządzonego przez klikę sowieckich kolaborantów, wytrwał w swym heroicznym postanowieniu. Aresztowany przez UB, przymuszany do współpracy w prowokacji przeciwko Zrzeszeniu WiN, zdecydowanie odmówił. To było przyczyną skazania go na śmierć. Zachował się godnie do końca, nie prosząc o łaskę moskiewskiego namiestnika na Polskę Bolesława Bieruta i zabraniając bliskim składania takich prośb. Został zamordowany na szubienicy w więzieniu mokotowskim. Forma egzekucji – jak dla pospolitych przestępców – miała go upokorzyć i upodlić w oczach Polaków. Wbrew intencji zbrodniarzy sądowych został mimowolnie postawiony w jednym szeregu z Romualdem Trauguttem i innymi członkami powstańczego Rządu Narodowego, którzy umierali w roku 1864 na rosyjskiej szubienicy na stokach Cytadeli Warszawskiej.

W 120. rocznicę urodzin generała brygady Augusta Emila Fieldorfa „Nila” należy uczcić jego pamięć i pamięć wybitnych polskich generałów Wojska Polskiego z pierwszego pokolenia służącego wolnej Polsce, którzy zdobywali stopnie oficerskie w Legionach Polskich i na wojnie z bolszewikami, a potem oddawali życie za „świętą sprawę” w wojnie obronnej 1939 r., na polach bitew II wojny światowej, w haniebnych dołach katyńskich. Chwała bohaterom!

Posel Andrzej Szlachta

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Oświadczenie poselskie w sprawie nagannych praktyk stosowanych przez spółki energetyczne wobec mniejszych podmiotów gospodarczych

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Do biur poselskich wpłynął list prezesa Zarządu Polskiej Izby Gospodarczej Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej prof. dra hab. Andrzeja Radeckiego w sprawie „powstrzymania nagannych praktyk, jakie kontrolowane przez Skarb Państwa spółki energetyczne podejmują przeciwko mniejszym podmiotom gospodarczym niemającym wystarczającej siły ekonomicznej, aby stanąć do nierównej walki”. Według autora listu działania te przypominają najgorsze praktyki monopolistyczne stosowane przy obojętności odpowiedzialnych za bezpieczeństwo energetyczne i ochronę konkurencji organów państwa. Jako przykład takich działań autor listu skierowanego do posłów podaje próbę zerwania umów długoterminowych wiążących wytwórców odnawialnych źródeł energii z PE – PKH, spółką zależną Tauron Polska Energia SA. Początkowo próbowano to zrobić poprzez likwidację tej spółki. Ponieważ proces likwidacji spółki okazał się zbyt trudny, Tauron ogłosił komunikat, iż PE – PKH zrywa obowiązujące umowy. Według autora listu sprawa ta może skończyć się koniecznością wypłaty ogromnych odszkodowań przez Tauron lub Skarb Państwa.

Dlatego w ramach tego oświadczenia poselskiego zwracam się do Ministerstwa Skarbu Państwa o zbadanie zastrzeżeń zawartych w liście prezesa Zarządu Polskiej Izby Gospodarczej Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej.

Posel Jan Warzecha

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Prezydent Bronisław Komorowski rozpoczął walkę o głosy i nawet zainteresował się ostatnio sytuacją polskiej wsi. Niestety, tylko częściowo, w wygodnym dla niego zakresie. Niedawna wizyta w jednym z wielkopolskich gospodarstw, uczestnictwo w obchodach święta sołtysów i udział w spotkaniu z nimi w Koninie – to wszystko ma na celu udowodnienie nam, wyborcom, że prezydent naszego kraju troszczy się o wszystkich i szczególną wagę przykładą do problemów polskiej

ws. Ale czy rzeczywiście tak jest? Czy nie jest to tylko sposób na zdobycie upragnionych głosów? Bo jak inaczej wytłumaczyć fakt, że przez ostatnie pięć lat prezydentury takiego zainteresowania nie było? Prezydent nie znalazł bowiem czasu, aby zająć się takimi problemami wsi, jak wyrównanie dopłat bezpośrednich, kary za przekroczenie limitów produkcji mleka czy poważne skutki rosyjskiego embarga. Możemy więc być pewni, że w przypadku ponownego wyboru Bronisława Komorowskiego na głowę państwa ten zakres spraw znowu będzie pomijany.

Zagadnieniami kojarzącymi się naszemu prezydentowi z polską wsią są jedynie przesiedlanie się mieszkańców miast na tereny wiejskie, cyfryzacja wsi i sytuacja kobiet na wsi. Ale jak można mówić o kontynuacji pomocy dla kobiet wiejskich, jednocześnie podpisując ustawę o podwyższeniu wieku emerytalnego, która w przypadku kobiet pracujących w gospodarstwie wiejskim oznacza podniesienie wieku emerytalnego aż o 12 lat?

Prezydent nie dostrzegł też źródła protestów rolników, blokowania przez nich dróg krajowych. To była ich walka o przetrwanie – wielu z nich, aby skorzystać z unijnej pomocy, którą prezydent tak często wspomina, musiało mieć współfinansowanie własne, często pochodzące z kredytu, którego teraz nie są w stanie spłacić. Dlaczego prezydent nie był mediatorem w tym sporze? Dlaczego nie widzi negatywnych skutków, jakie niesie ze sobą wprowadzenie od przyszłego roku wolnego obrotu ziemią? Przecież o to walczą protestujący, aby jak najszybciej uchwalić ustawę chroniącą polską ziemię przed jej wykupem przez obcy kapitał. Nie możemy pozwolić, aby cudzoziemcy kupowali ziemię od polskich rolników za przysłowiowe grosze, ziemię, którą z takim oddaniem przez lata uprawiali. Niestety, pozostali oni bez pomocy rządzących i bez wsparcia prezydenta Bronisława Komorowskiego, który od problemów polskiego rolnictwa bardzo umiejętnie się dystansował, pokazując tylko tę jaśniejszą stronę polskiej wsi. Dziękuję.

Poseł Ryszard Zawadzki

(Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przyczynkiem do złożenia niniejszego oświadczenia była informacja, jaka ukazała się w lokalnych mediach na początku marca, dotycząca sukcesów sztafety UKS Aligator Gorzyce. W szczególności dla mnie, jako mieszkańca powiatu wodzisławskiego, osobiście jest to powód do dumy.

Media donosiły o ogromnym sukcesie, jaki odniosła sztafeta dziewcząt (4 x 200 m stylem dowolnym) na zimowych mistrzostwach Polski juniorów czternastolatków w Olsztynie w dniu 6 marca 2015 r. W pięknym stylu i z miazdzącą przewagą zdobyły one złoty medal, uzyskując rewelacyjny czas. Dziewczęta, wykazując się niesamowitą wolą walki, ustanowiły nowe życiowe rekordy. Stworzyły wspaniałe, pełne

emocji widowisko sportowe, a nam – mieszkańcom powiatu wodzisławskiego – dały powód do dumy. Mało tego, zawodniczki UKS-u Aligator Gorzyce sięgnęły też po wicemistrzostwo na 4 x 100 m stylem dowolnym. Do zdobyczy medalowej doszły jeszcze medale za starty indywidualne.

Uczniowski Klub Sportowy Aligator Gorzyce powstał 10 lutego 2011 r. z inicjatywy trenera Roberta Knapika oraz rodziców. Pod czujnym okiem trenera szlify w pływaniu zdobywa około 40 młodych zawodników w wieku od 8 do 14 lat. Systematyczne, codzienne treningi, ciężka praca i samozaparcie sprawiają, że nazwiska tych młodych zawodników możemy zobaczyć wśród najlepszych na Śląsku oraz w Polsce. Dorobek klubu jest imponujący. Podopieczni trenera Roberta Knapika w kolejnych latach nie tylko umocnili swą pozycję lidera w śląskim pływaniu, lecz także sięgali po laury na arenach krajowych i zagranicznych.

W trzecim zaledwie roku istnienia klubu jego zawodniczka powołana została do reprezentacji Polski juniorów, a inna wpisała się na listę rekordzistek Śląska dwunastolatek na dystansie 200 m stylem dowolnym. Kolejne zawodniczki wywalczyły finały B mistrzostw Polski czternastolatków.

Pływaczki i pływacy wszystkich roczników trenujących w klubie, od dziesięciolatków po czternastolatków, sięgali po medale mistrzostw Śląska – najczęściej po złote. Jedną z zawodniczek – Eliza Kowalska – znalazła się w kadrze narodowej juniorów na rok 2014 powołanej przez Zarząd Polskiego Związku Pływackiego.

Podopieczni trenera Knapika uzyskali wiele wartościowych rezultatów. Na koniec sezonu 2012/2013, wg rankingu europejskiego (www.swimrankings.net), wyniki dające miejsce wśród najlepszych dziecięciu w Polsce na basenach 25- i 50-metrowych uzyskali: Alicja Adamska, Martyna Bronek, Eliza Kowalska, Martyna Pieczka, Dominika Bura, Natalia Musioł, Maria Sito, Benjamin Kucza, Miłosz Mencil i Mateusz Zajac. Warto podkreślić, że wszyscy oni przygodę z pływaniem zaczęli u swego obecnego trenera.

W tym miejscu chciałbym jednak zwrócić szczególną uwagę na szczytny cel, który przyświecał powołaniu klubu do życia, a także był podwaliną późniejszych spektakularnych osiągnięć jego młodych zawodników. Z internetowej strony klubu możemy dowiedzieć się, że celem jest integracja dzieci i młodzieży lokalnej oraz organizowanie pozaszkolnego życia sportowego, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych, kształtowania tężyzny fizycznej i psychicznej, treningu siły charakteru i osobowości.

Mam nadzieję, iż sukcesy tych młodych osób sprawią, iż w całej Polsce będzie rosła liczba adeptów nie tylko pływania, lecz także innych sportów. Ruch fizyczny winien zajmować szczególne miejsce w życiu człowieka już od najmłodszych lat.

Posel Ryszard Zbrzyzny
(Klub Poselski Sojusz Lewicy Demokratycznej)

Wysoka Izbo! Największym kolejowym przewoźnikiem towarowym w Polsce jest PKP Cargo SA. W spółce tej Skarb Państwa posiada pakiet kontrolny akcji oraz odpowiednie zabezpieczenia w statucie. Spółka ta jest drugim pod względem wielkości przewoźnikiem kolejowym w Europie, stąd też budowanie krajowej konkurencji wobec tej państwowej spółki jest niezrozumiałym zabiegiem szkodzącym temu przewoźnikowi.

Szkodliwa konkurencja państwowych firm na ograniczonym rynku kolejowych przewozów towarowych nie może być akceptowana. Jest to po prostu niezrozumiałe. Rząd nie tak dawno jeszcze gwarantował, że proces upublicznienia akcji PKP Cargo SA na GPW będzie służył wzmocnieniu pozycji tego narodowego przewoźnika kolejowego. Środki pozyskane z tej prywatyzacji miały służyć tej firmie, jej rozwojowi oraz wzmocnieniu pozycji na rynku. Tak się jednak nie stało. Działania Ministerstwa Skarbu Państwa udowadniają, że był to tylko pretekst do zdobycia środków na oddłużenie PKP SA.

Z dużym sprzeciwem strony społecznej spotkały się wcześniejsze plany prywatyzacji PKP Cargo SA

z udziałem inwestora strategicznego. Obawiano się, że ta metoda prywatyzacji może doprowadzić do wrogiego przejęcia i destrukcji spółki. Dziś okazuje się, że to nie obcy inwestor, ale państwo polskie reprezentowane przez ministra skarbu państwa podejmuje destrukcyjne działania i zamiast konsolidacji spółek kolejowych, na które ma wpływ, buduje wrogą konkurencję.

Spółce PKP Cargo SA odmawia się możliwości budowania z udziałem spółek Skarbu Państwa silnego podmiotu na skalę europejską. W zamian zapowiada się budowanie konkurencji wobec tej spółki z wykorzystaniem pieniędzy budżetowych. Takie działania należy uznać za sabotaż gospodarczy i niszczenie narodowego przewoźnika.

Utrata kontroli Skarbu Państwa nad spółką PKP Cargo SA i tworzenie konkurencji spółek kontrolowanych przez Skarb Państwa wobec PKP Cargo SA będą złamaniem porozumienia z 11 listopada 2003 r. zawartego pomiędzy rządem RP a stroną społeczną. Stan ten grozi akcją strajkową w tej spółce.

Nie ma zgody na to, aby spółka PKP Cargo SA w wyniku nieodpowiedzialnych działań rządu znalazła się w sytuacji, która może doprowadzić do utraty tysięcy miejsc pracy i zagrozić jej dalszemu istnieniu.

Porządek dzienny

89. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 marca 2015 r.

1. Sprawozdanie Komisji Infrastruktury, Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (druki nr 1525, 3207 i 3207-A).

2. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o:

— senackim projekcie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,

— poselskim projekcie ustawy o statusie Weterana Opozycji Antykomunistycznej i Korpusie Weterana Opozycji Antykomunistycznej wobec dyktatury komunistycznej PRL w latach 1956–1989 oraz o zmianie niektórych innych ustaw

(druki nr 2137, 2342, 3119 i 3119-A).

3. Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3147 i 3216).

4. Sprawozdanie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (druki nr 257 i 3188).

5. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3150).

6. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk nr 3221).

7. Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 3222).

8. Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks wyborczy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 3185).

9. Pytania w sprawach bieżących.

10. Informacja bieżąca.

11. Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów wojskowych (druki nr 2675 i 3189).

12. Pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3195).

13. Pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk nr 3197).

14. Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (druki nr 3149 i 3213).

15. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie (druki nr 3155 i 3208).

16. Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Republiki Litewskiej, Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Gabinetem Ministrów Ukrainy o utworzeniu wspólnej jednostki wojskowej, sporządzonej w Warszawie dnia 19 września 2014 r. (druki nr 3158 i 3209).

17. Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia 3. Batalionu Łączności NATO (3NSB), elementu podporządkowanego Grupie Systemów Łączności i Informatyki NATO (NCISG) dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w SHAPE dnia 17 września 2014 r. (druki nr 3159 i 3210).

18. Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Traktatu między Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Królestwem Niderlandów oraz Republiką Portugalską, ustanawiającego Europejskie Siły Żandarmerii EUROGENDFOR, sporządzonego w Velsen dnia 18 października 2007 r. (druki nr 3160 i 3211).

19. Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3218 i 3236).

20. Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3217 i 3235).

21. Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3219 i 3237).

22. Sprawozdanie Komisji Administracji i Cyfryzacji oraz Komisji Kultury i Środków Przekazu o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (druki nr 3220 i 3238).

23. Głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie informacji o realizacji działań wynikających z „Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego” w 2012 r. (druki nr 2303 i 2784).

24. Głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie informacji o realizacji działań wynikających z „Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego” w 2013 r. (druki nr 2850 i 3176).

25. Wybór nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej (druk nr 3264).

26. Zmiany w składzie sekretarzy Sejmu (druk nr 3223).

27. Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych (druk nr 3265).

28. Przedstawiona przez Radę Ministrów informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres 2010–2011 (druk nr 738) wraz ze stanowiskiem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (druk nr 951).

29. Przedstawiona przez Radę Ministrów informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres 2012–2013 (druk nr 3166) wraz ze stanowiskiem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (druk nr 3202).

Obecni posłowie według załączonej do protokołu listy obecności